

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

**UNIVERSALIOS SPORTO SALĖS IR BASEINO KOMPLEKSO STATYBA IR VIEŠŪJŲ
PASLAUGŲ TEIKIMAS**

INVESTICINIS PROJEKTAS

2022 m. birželio 6 d.

Versija: V.5.

TURINYS

Paveikslų ir lentelių sąrašas.....	4
Pagrindinės sąvokos ir santrumpos	7
Autorinės teisės ir atsakomybės apribojimas	11
PROJEKTO SANTRAUKA	12
A. Projekto kontekstas.....	12
B. Projekto turinys	12
C. Projekto galimybės ir alternatyvos	13
D. Finansinė analizė	14
E. Ekonominė analizė	15
F. Jautrumas ir rizikos.....	16
G. Projekto vykdymo planas	16
1. PROJEKTO KONTEKSTAS.....	18
1.1. Socialinė-ekonominė aplinka	18
1.2. Gyventojų pajamų lygio kitimas bei užimtumas.....	22
1.3. Atvykstamasis turizmas.....	25
1.4. Gyventojų sveikata	28
1.5. Sporto renginiai ir sportuojančiųjų skaičius	30
1.6. Sporto, kaip neformalaus ugdymo veiklos, organizavimas.....	35
1.7. Esama infrastruktūra.....	39
1.8. Aplinkinė infrastruktūra	46
Baseinai.....	46
Universalios sporto arenos ir sporto kompleksai ir stadionai.....	47
1.9. Sprendžiamos problemos.....	49
1.9.1. Plaukimo ir specializuotos sporto infrastruktūros trūkumas	49
1.9.2. Neišvystyta sporto komplekso teritorija Statybininkų g. 7	49
1.9.3. Finansavimo stoka	50
2. PROJEKTO TURINYS.....	52
2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai	52
2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais	53
2.3. Projekto tikslinės grupės ir jų poreikiai bei Projekto ribos	53
2.4. Projekto organizacija	55
Projekto vieta organizacijoje	56
2.5. Projekto teisinė aplinka	57
Projekto atitikimas su statyba susijusiems teisės aktams.....	57
Projekto atitikimas valstybiniams ir Joniškio raj. planavimo dokumentams.....	57
2.6. Projekto įgyvendinimo modelių analizė.....	60
2.6.1. Koncesija	61
2.6.2. Valdžios ir privataus subjekto partnerystė	63
2.7. Projektu siekiami rezultatai	65
3. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS.....	67
3.1. Esama situacija	67
3.2. Galimos projekto veiklos.....	67
3.3. Veiklų vertinimas	68
3.4. Trumpasis veiklų sąrašas	71

3.5.	Projekto vystymo prielaidos ir alternatyvos	71
3.5.1.	Projekto vystymo techniniai reikalavimai	71
3.5.2.	Projekto alternatyvos	76
4.	FINANSINĖ ANALIZĖ	78
4.1.	Projekto ataskaitinis laikotarpis.....	78
4.2.	Finansinė diskonto norma.....	78
4.3.	Projekto lėšų srautai	78
4.3.1.	Investicijų išlaidos.....	78
4.3.2.	Investicijų likutinė vertė.....	79
4.3.3.	Veiklos pajamos	79
4.3.4.	Veiklos išlaidos	83
4.3.5.	Mokesčiai	85
4.3.6.	Finansavimas.....	86
4.4.	Finansiniai rodikliai.....	87
2.4.1.	Išvada dėl finansinio gyvybingumo	87
5.	EKONOMINĖ ANALIZĖ	89
5.1.	Rinkos kainų pavertimas į ekonomines.....	89
5.2.	Ekonominiai rodikliai.....	89
5.3.	Optimalios alternatyvos parinkimas	92
6.	JAUTRUMAS IR RIZIKOS	94
6.1.	Jautrumo analizė	94
6.2.	Scenarijų analizė.....	95
6.3.	Kintamųjų tikimybės	95
6.4.	Rizikų vertinimas.....	96
6.4.1.	Kintamųjų rizikos įverčiai	96
6.4.2.	Rizikos grupės	96
6.5.	Rizikos priimtinumai.....	98
6.6.	Rizikų valdymo veiksmai	98
7.	PROJEKTO VYKDYMO PLANAS	104
7.1.	Projekto trukmė ir etapai	104
7.2.	Projekto vieta.....	104
7.3.	Projekto komanda.....	104
7.4.	Projekto prielaidos, tęstinumas ir kitos išvados	104
8.	IP duomenų suvestinė.....	107
	Priedai.....	108

PAVEIKSLŲ IR LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 paveikslas. Gyventojų skaičiaus kitimas Lietuvoje 2001-2021 10 mėn.	18
2 paveikslas. Gyventojų skaičiaus kitimas Šiaulių apskr. ir Joniškio raj., 2008-2021 ...	19
3 paveikslas. Gyventojų migracija savivaldybėse, 2001-2020.	20
4 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Amžiaus grupės iki 18 metų, Lietuva.....	20
5 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Amžiaus grupės iki 18 metų, Joniškio raj.	21
6 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. 19-35 metų amžiaus grupės, Lietuva.....	21
7 paveikslas. Nuolatinių gyv. skaičius metų pradžioje. 19-35 amžiaus grupės, Joniškio raj.....	22
8 paveikslas. Darbingo amžiaus gyventojai, Joniškio raj.	23
9 paveikslas. Registruoti bedarbiai, tūkst., Lietuvoje (kairė skalė) ir Joniškio raj. (deš. skalė).	24
10 paveikslas. Bedarbių proc. nuo darbingo amžiaus gyventojų.....	25
11 paveikslas. Žagarės dvaro ansamblio rūmai. <i>www.visitjoniskis.lt</i>	26
12 paveikslas. Joniškio TVIC Lankytojų skaičius. <i>Joniškio TVIC</i>	27
13 paveikslas. Nakvynių skaičius apgyvendinimo Joniškio raj. įstaigose 2012–2020 m.	27
14 paveikslas. „Aušros“ gimnazijos sporto salė, stadionas	42
15 paveikslas. „Saulės“ pagrindinės mokyklos sporto salės.....	43
16 paveikslas. M. Slančiausko progimnazijos sporto salė, aikštynas.	44
17 paveikslas. Žagarės gimnazijos sporto salė.	44
18 paveikslas. Skaistgirio gimnazijos sporto salė.....	45
19 paveikslas. Gataučių mokyklos sporto salė.	45
20 paveikslas. Bariūnų sporto salė.....	46
21 paveikslas. Plaukimo baseinai Lietuvoje, 2020 09.	47
22 paveikslas. Nenaudojama teritorija prie Sporto rūmų.	50
23 paveikslas. Galimi VPSP įgyvendinimo būdai Lietuvoje.....	61
24 paveikslas. Mokėjimų srautų schema koncesijos modelio atveju.....	62
25 paveikslas. VPSP mokėjimų schema.	63
26 paveikslas. Objekto išdėstymas sklype. <i>AV-Archilab</i>	73
27 paveikslas. Objekto I a. schema. <i>AV-Archilab</i>	74
28 paveikslas. Objekto II a. schema. <i>AV-Archilab</i>	75
29 paveikslas. Vizualizacija. <i>AV-Archilab</i>	75
30 paveikslas. Siūlomi tolesni Projekto įgyvendinimo žingsniai.	104
31 paveikslas. 2020 metų Savivaldybės biudžeto asignavimų struktūra pagal programas.	105

1 lentelė. DU dydžiai šalies ūkyje ir Joniškio raj., 2021 II ketv.	23
2 lentelė. Ūkininkų skaičius 2021 sausio mėn.	24
3 lentelė. Vaikų gyvensenos stebėsenos rodikliai 2020 metais.	30
4 lentelė. Sportuojančiųjų skaičius Joniškio raj. ir Lietuvoje.	30
5 lentelė. Ugdytinių skaičius rajono sporto organizacijose.	31
6 lentelė. Sporto renginiai Joniškio rajone.	34
7 lentelė. Sporto organizacijų skaičius Joniškio raj.	35
8 lentelė. Joniškio raj. registruotų sporto organizacijų sąrašas.	35
9 lentelė. Joniškio sporto įmonių įstaigų ir organizacijų pajamos (tūkst. eurų), 2019-2020.	37
10 lentelė. Savivaldybės skiriamos lėšos sportui, tūkst. EUR.	37
11 lentelė. 2020 m. Joniškio savivaldybės sporto bazės.	39
12 lentelė. Joniškio SC naudojama infrastruktūra.	40
13 lentelė. Universalios sporto arenos ir sporto kompleksai Lietuvoje.	48
14 lentelė. Tikslinių grupių poreikių analizė.	53
15 lentelė. Apskaičiuoti optimalūs infrastruktūros poreikiai.	54
16 lentelė. Projekto atitikimas 2021-2030 NPP tikslams.	58
17 lentelė. Projekto įgyvendinimo koncesijos būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai,	61
18 lentelė. Projekto įgyvendinimo VŽPP būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai.	64
19 lentelė. Projektu siekiami minimalūs rezultatai.	65
20 lentelė. Projekto galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“).	67
21 lentelė. Projekto veiklų vertinimas.	69
22 lentelė. Galimų projekto veiklų vertinimo rezultatas.	71
23 lentelė. Statomo Objekto pagrindiniai elementai.	72
24 lentelė. II alternatyvos investicijų kaštų palyginimas su I alternatyva, EUR be PVM.	79
25 lentelė. Pajamos iš Objekto, EUR.	81
26 lentelė. Objekto eksploatavimo išlaidos, EUR.	83
27 lentelė. Objekto techninės priežiūros išlaidos, EUR.	84
28 lentelė. Objekto DU kaštai, EUR.	84
29 lentelė. Banko paskolos sąlygų prielaidos.	86
30 lentelė. Finansinio gyvybingo rodikliai.	88
31 lentelė. Finansinio gyvybingo vertinimas, Bendra privataus subjekto veikla (1 + 2).	88
32 lentelė. Lankytojų grupės.	90
33 lentelė. Ekonominių įverčių reikšmės, EUR.	91
34 lentelė. Ekonominių rodiklių palyginimas.	92
35 lentelė. Projekto pagrindinių kintamųjų lūžio taškai.	94
36 lentelė. Scenarijų analizė.	95
37 lentelė. Tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai, EUR.	96
38 lentelė. Rizikų vertės pagal rizikų grupes.	97

39 lentelė. Monte Carlo analizės rezultatai.....	98
40 lentelė. Identifikuotų rizikų tikimybė, poveikis bei numatomos galimos rizikos valdymo priemonės.	99

PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

Pagrindinės sąvokos

Investavimas	LR investicijų įstatymo nustatytais būdais atliekami investuotojo veiksmai, kuriais jis įgyja nuosavybės teisę arba kreditoriaus reikalavimo teisę į investavimo objektą arba teisę šį objektą valdyti ir naudoti. Sąvoka apibrėžta LR investicijų įstatyme (Žin., 1999, Nr. 66-2127).
Investicijos / Investicijų išlaidos	Piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) ir / arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.
Koncepcija	Savivaldybės 2021 04 29 parengta Universalios sporto salės ir baseino komplekso Joniškio mieste Koncepcija.
Koncesija	Vadovaujantis koncesijos sutartimi ir joje nustatytais sąlygomis, suteikiančiosios institucijos koncesininkui pagal LR koncesijų įstatymą suteikiamas leidimas vykdyti ūkinę komercinę veiklą, susijusią su infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, plėtra, atnaujinimu, pakeitimu, remontu, valdymu, naudojimu ir (ar) priežiūra, teikti viešąsias paslaugas, valdyti ir (ar) naudoti valstybės, savivaldybės turtą (tarp jų eksploatuoti gamtos išteklius), kai koncesininkas pagal koncesijos sutartį prisiima visą ar didžiąją dalį su tokia veikla susijusios rizikos bei atitinkamas teises ir pareigas, o koncesininko atlyginimą už tokią veiklą sudaro tik teisės užsiimti atitinkama veikla suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos ar tokios teisės suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos kartu su atlyginimu, mokamu koncesininkui suteikiančiosios institucijos, atsižvelgiant į jos prisiimtą riziką. Sąvoka apibrėžta LR koncesijų įstatyme (Žin., 1996, Nr. 92-2141; 2003, Nr. 70-3163).
Koncesijos sutartis	Suteikiančiosios institucijos, kuri veikia valstybės ar savivaldybės vardu, ir koncesininko sudaryta rašytinė sutartis, kurioje nustatomos suteikiančiosios institucijos ir koncesininko teisės ir pareigos, susijusios su koncesija.
Lankytojai	Sukurtos infrastruktūros lankytojai, sportininkai, turistai.
Objektas	Projektu sukuriama infrastruktūra įvairioms sporto šakoms kultivuoti ir vykdyti sporto varžybas bei kitus renginius ir pramoginę bei sportinę veiklą.
Partnerystės projektas (PP)	Investicijų projektas įgyvendinamas VPSP būdu. Investicijų projekto įgyvendinimas pasižymi šiomis savybėmis:

	<ol style="list-style-type: none">1. tikslas – viešųjų (socialinių ir bendrojo ekonominio interesų (angl. <i>services of general economic interests</i>) paslaugų teikimo užtikrinimas ir/arba pagerinimas;2. projekto ilgalaikiškumas (paprastai 10-25 metai);3. investavimo ir paslaugų teikimo procesų apimtis; viešojo ir privataus sektorių partnerystė, tarpusavyje dalijantis projekto rizikomis.
Partnerystės sutartis	Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis (VžPP) arba koncesijos sutartis. Sutartis tarp privataus ir viešojo sektoriaus partnerių, numatanti projekte vykdomas veiklas bei atsakomybių už jas pasiskirstymą tarp privataus ir viešojo sektorių partnerių.
Perduodama rizika	Investicijų projektui būdingos rizikos dalis, kurių valdymą viešasis sektorius perduoda privačiam partneriui.
Peritus, arba Autoriai	UAB Peritus sprendimai, į.k. 301730051.
Prisiimama rizika / Prisiimta rizika	Rizika, už kurios valdymą VPSP projekte atsakomybę prisiima viešasis sektorius.
Privatus subjektas	Ūkio subjektas, įsteigtas ir veikiantis pagal LR akcinių bendrovių įstatymą, siekiantis tenkinti privačius interesus, bendrąja prasme – vykdyti ekonominę veiklą gaunant pelną.
Projektas	Objekto vystymas, operavimas ir priežiūra viešosios ir privačios partnerystės būdu.
Projekto patrauklumas kreditoriams	Tai projekto finansinių srautų struktūra, kuria užtikrinama, kad kreditoriams finansuoti projektą patrauklu. Vertinamas kaip projekto generuojamų grynujų pajamų srautų pakankamumas padengti paskolos palūkanas ir grąžinti paskolą.
Savivaldybė Socialinis partnerystės modelis	Joniškio rajono savivaldybės administracija, į.k. 288712070. Šiuo modeliu viešoji infrastruktūra, į kurią investuojama įgyvendinant partnerystės projektą, yra socialinės paskirties (mokyklos, ligoninės, bibliotekos, kalėjimai ir pan.), t.y. už paslaugų šioje infrastruktūroje teikimą vartotojai tiesiogiai nemoka. Vartotojams šių paslaugų teikimas užtikrinamas surenkant ir perskirstant jų sumokamus mokesčius į valstybės biudžetą. Kitaip sakant, tai viešosios ir privačios partnerystės forma, kai privačiam partneriui už teikiamą viešąją paslaugą ir prisiimtą riziką įgyvendinant investicijų projektą atlygina viešasis subjektas. Šiuo partnerystės atveju viešasis subjektas dažniausiai yra vienintelis arba pagrindinis paslaugų pirkėjas.
Sporto kompleksas Valdžios ir privataus subjektų partnerystė (VžPP)	Objektas. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas, kai privatus subjektas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytais sąlygomis investuoja į valdžios subjekto funkcijoms priskirtas veiklos sritis ir šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą

	<p>ir vykdo tose srityse LR investicijų įstatyme nustatytą veiklą, už kurią privačiam subjektui atlyginimą moka valdžios subjektas.</p>
Valdžios subjektas	<p>Sąvoka apibrėžta LR investicijų įstatyme (Žin., 1999, Nr. 66-2127) VPSP sandoryje tai savivaldybės vykdomoji institucija, veikianti savivaldybės tarybos sprendimu, kai privačiam subjektui perduodama savivaldybės funkcijoms priskirta veikla; valstybės institucija ar įstaiga, kai privačiam subjektui perduodama centrinės valdžios funkcijoms priskirta veikla. Sąvoka apibrėžta LR investicijų įstatyme (Žin., 1999, Nr. 66-2127).</p>
Viešasis pirkimas	<p>Perkančiosios organizacijos atliekamas ir LR viešųjų pirkimų įstatymu reglamentuojamas prekių, paslaugų ar darbų pirkimas, kurio tikslas – sudaryti viešojo pirkimo – pardavimo sutartį. VPSP sandoriuose viešasis pirkimas reiškia privataus partnerio atrankos procesą. Sąvoka apibrėžta LR viešųjų pirkimų įstatyme (Žin. 1996, Nr. 84-2000).</p>
Viešasis sektorius	<p>Apibendrintas nacionalinio, regioninio ar savivaldybės lygmens valdžios institucijų pavadinimas. Vartotinas apibūdinti visus juridinius subjektus, kurių veiklos tikslas – viešųjų interesų tenkinimas.</p>
Viešojo ir privataus sektorių partnerystė (VPSP)	<p>Valstybės arba savivaldybės institucijos ir privataus subjekto įstatymuose nustatyti bendradarbiavimo būdai, kuriais valstybės arba savivaldybės institucija jos funkcijoms priskirtą veiklą perduoda privačiam subjektui, o privatus subjektas investuoja į šią veiklą ir jai vykdyti reikalingą turtą, už tai gaudamas įstatymų nustatytą atlyginimą. Sąvoka apibrėžta LR investicijų įstatyme (Žin., 1999, Nr. 66-2127).</p>

Pagrindinės santrumpos

CPVA	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra
DU	Darbo užmokestis
ES	Europos Sąjunga
EVGN	Ekonominė vidinė gražos norma
FGDV(I)	Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms
FGDV(K)	Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui
FNIS	Finansinis naudos ir išlaidų santykis
FVGN(I)	Finansinė vidinė gražos norma investicijoms
FVGN(K)	Finansinė vidinė gražos norma kapitalui
IP	Investicijų projektas
LR	Lietuvos Respublika
JSC	Joniškio sporto centras, į.k. 190565954
PO	Perkančioji organizacija
PSO	Pasaulio sveikatos organizacija
VPP	Viešoji ir privati partnerystė
VPSP	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė

AUTORINĖS TEISĖS IR ATSAKOMYBĖS APRIBOJIMAS

© Visos teisės saugomos – Joniškio rajono savivaldybės administracija, 2022 m. Informacijos, pateikiamos šiame investicijų projekte, panaudojimas yra leidžiamas su nuoroda į šaltinį.

Ši dokumentą rengusių ekspertų komanda rėmėsi jiems pateikta informacija ir dokumentais, tarpinių rezultatų derinimo metu pasitvirtinta apimtimi. Atsiradus papildomai informacijai ar pokyčiams, nulemtiems pateiktos informacijos ar dokumentų netikslumų ar pasikeitusių poreikių, šiame investicijų projekte pateikiamų išvadų ir rekomendacijų pakeitimas, atnaujinimas yra už rengėjams numatytos techninės užduoties ribų.

PROJEKTO SANTRAUKA

A. Projekto kontekstas

Tiek Šiaulių apskrityje, tiek Joniškio raj. gyventojų skaičius nuosekliai mažėjo nuo 1991 metų. 2021 liepos 1 dieną rajone gyvenamąją vietą yra deklaravę 20 199 gyventojai.

Vertinant naujausią valstybės migracijos statistiką, galima daryti atsargią prognozę, jog gyventojų skaičiaus Joniškio rajone mažėjimas turi lėtėti, kol stabilizuosis. Tačiau šie pokyčiai priklausys ir nuo tolimesnes rajono ir apskrities ekonominės ir socialinės raidos, vykdomų investicijų į rajono infrastruktūrą.

Joniškio raj. bruto darbo užmokestis buvo 1 239,1 EUR. Bruto darbo užmokesčio atotrūkis šalies ūkio ir Joniškio raj. 2021 m. antrąjį ketvirtį sudarė 327,3 EUR.

Žvelgiant į ateitį, nedarbo lygį turėtų mažinti nuosaikus ekonomikos augimas, tačiau trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu šią tendenciją neigiamai įtakos COVID pandemijos eiga ir pasekmės.

Vertinama, jog Joniškio rajonas per metus sulaukia 5000 turistų (iš jų 17% užsieniečiai) bei 192 000 vienadienių lankytojų (iš jų 10% užsieniečiai). Sporto ir laisvalaikio infrastruktūros plėtra didintų turistų ir lankytojų srautų potencialą.

Atsižvelgiant į tai, jog reguliari fizinė veikla padeda išvengti ar pavėlinti tam tikras ligas bei siekiant sudaryti palankias sąlygas užsiimti sporto ir aktyvaus laisvalaikio veiklomis, Joniškio regiono viešasis sektorius turėtų skirti dėmesį sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų teikimo tęstinumui bei įvairovei užtikrinti Joniškio regione.

Taigi, Joniškio rajone skaičiuojami apie 1265 aktyvūs sportininkai. Darytina išvada, jog rajone be sportininkų yra apie 7 800 aktyvų laisvalaikį propaguojančių gyventojų.

Turint omenyje, kad JSC sportininkų skaičius siekia apie 500, viso miesto sportininkų (1265) poreikis infrastruktūrai yra bent 23 000 seansų per metus.

Joniškio raj. sporto bazių pakankamai yra tik baziniams rajono poreikiams tenkinti. Universalių salių mokyklose yra, tačiau jos nėra specializuotos, taip pat, nepritaikytos sporto visiems poreikiams (suaugusiųjų sveikatinimui, mėgėjiškam sportui). Nėra vandens sporto infrastruktūros. Trūksta infrastruktūros sporto renginiams.

B. Projekto turinys

Projekto tikslai:

- i) sudaryti sąlygas kultivuoti plaukimo sporto šakas,
- ii) didinti šiuolaikinius visuomenės poreikius atitinkančio laisvalaikio užimtumo, sveikatinimo ir neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą Joniškio rajono gyventojams.

Projekto uždaviniai:

1. Užtikrinti plaukimo sporto infrastruktūros, kurioje, be sporto treniruočių, gali būti vykdoma mokinių mokymo plaukti programa bei fizinio aktyvumo pratybos vandenyje visų amžiaus grupių gyventojams, prieinamumą.
2. Užtikrinti vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos sunkiosios atletikos sporto treniruotės bei mėgėjiška sportinė gimnastikos visiems veikla, prieinamumą.
3. Užtikrinti 500 vietų salės infrastruktūros krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto šakų ir sunkiosios atletikos varžyboms prieinamumą.

Igyvendinus projektą, padidintas infrastruktūros prieinamumas leis:

- įtraukti visą miesto bendruomenę į sveikos gyvensenos ugdymą ir fizinio aktyvumo didinimą;
- pagerinti sąlygas vykdyti kokybiškas treniruotes ir varžybas;
- sudaryti galimybes treniruotis plaukikams;
- ugdyti sportininkus, kurie potencialiai galėtų pasiekti aukštų rezultatų ir taip garsintų ne tik savivaldybės, bet ir Lietuvos vardą;
- didins rajono patrauklumą tarp gyventojų, besirenkančių Joniškio miestą bei rajoną kaip gyvenamąją ar darbo aplinką.

Projekto tikslinės grupės yra Joniškio rajono gyventojai (visų amžiaus grupių) užsiimančios sporto rekreacine ir sveikatos stiprinimo veikla, sportininkai, sporto renginių žiūrovai ir dalyviai, rajono turistai bei vienadieniai lankytojai.

Siekiami minimalūs rezultatai

Užtikrintas baseino infrastruktūros, kurioje vykdomos plaukimo šakų treniruotės, prieinamumas. Minimalus seansų skaičius: 1 700 valandų per metus (min. 2 takeliai).

Užtikrintas vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos grupinės sporto treniruotės (aktyvaus judėjimo, sveikatinimo veikla), prieinamumas. Minimalus seansų skaičius: 2 600 valandų per metus.

Užtikrintas sporto salės, kurioje gali būti vykdomos krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovų sporto ir sunkiosios atletikos varžybos, prieinamumas. Minimalus seansų skaičius: 1 700 valandų per metus.

Projektas generuotų naudą ir kitais aspektais:

- pagerintų viešųjų paslaugų (kūno kultūros ir sporto paslaugų) kokybę Joniškio rajonui ir apylinkėms;
- naujoje infrastruktūroje būtų sukurto papildomos darbo vietos gyventojams;
- padidintų Joniškio rajono patrauklumą, gerintų vietos gyventojų gyvenimo kokybę.

Projekto netiesioginis poveikis siejamas su vietovės patrauklumo namų ūkiams ir verslui padidėjimu, sukuriamomis naujomis darbo vietomis, papildomais grįžtančiais iš rajono emigravusiais piliečiais.

C. Projekto galimybės ir alternatyvos

Komplekso statybos techninis projektas sklype Statybininkų g. 7, Joniškis, parengtas 2016 metais. Projektui atlikta bendroji ekspertizė, projektas (ir jo rodikliai) patvirtinti statytojo.

Laikotarpyje nuo 2016 iki 2021 m. Komplekso statybai finansavimas neskirtas, statybos procesas neprasidėjo. 2021 m. balandžio mėnesį vykdė Joniškio rajono gyventojų apklausą (siekiant tikslingai planuoti investicijas ir gyventojų poreikių tenkinimą). Apklausos rezultatai, pristatyti 1.9. skyriuje, patvirtina multifunkcinio sporto centro poreikį rajone.

Galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“):

- statyti naują (ar kelis statinius) statinį ir jį (juos) eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais
- rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) (atlikti konversiją) ir jį eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu)
 - nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą
 - įsigyti jau pastatytą infrastruktūrą
 - remti privačios infrastruktūros vystymąsi
 - remti gyventojus ir sportininkus (kelionių išlaidų dengimas)
 - organizuoti sporto renginius alternatyviose lokacijose.

Trumpasis veiklų sąrašas:

1. Statyti naują statinį (ar kelis statinius) ir jį (juos) eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais.

Pirmoji alternatyva – „Objekto vystymas pilna apimtimi“, antroji alternatyva – „Įgyvendinti Projektą etapais“.

D. Finansinė analizė

I alternatyvos atveju vertinama viso 3150 m² pastato statyba vykdoma 3 metus (sąmata 5,96 mln. EUR be PVM), o II alternatyvos atveju statant baseino ir SPA korpusą su kavinės ir kitomis patalpomis (viso iki 1 750 m²) 3,43 mln. EUR investuojama 1-3 metais, ir 3,41 mln. EUR statant treniruoklių salę su pagalbinėmis patalpomis bei Multifunkcine sale 7 – aisiais Projekto metais.

Susumavus pajamų komponentus, prognozuojamos Objekto pajamos sudaro 0,396 mln. EUR per metus be PVM.

Viso metinės sąnaudos su reinvesticijomis sudaro 0,397 mln. EUR be PVM.

Siekdama įgyvendinti Projektą per VPSP, Savivaldybė perduotų Objekto operavimo Privačiam operatoriui, kuris užtikrintų sporto infrastruktūros prieinamumo didinimo paslaugas viso Projekto laikotarpio eigoje. Tuo pačiu Savivaldybei pavyktų išvengti komercinės veiklos vykdymo laisvomis nuo viešųjų paslaugų teikimo valandomis, o privatus subjektas iki pat sutarties pabaigos būtų suinteresuotas efektyviu kokybiškų paslaugų teikimu bei Objekto operavimu ir priežiūra. Savivaldybės valandos sudaro 28,6% komplekso darbo laiko.

Nagrinėjamu atveju, sukuriamas Objektas negeneruoja tiek papildomų, specialiai iš Objektų sukūrimo gaunamų pajamų, kad galėtų pats save išlaikyti bei atpirkti investiciją. Todėl finansiškai viešajam subjektui Projektas nėra atsiperkantis (finansinė grynoji dabartinė vertė abiejų alternatyvų atveju yra neigiama).

Pasirinkus 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), iš kurių komunalinių sąnaudų kompensavimas (Objekto naudojimo Savivaldybės

valandomis metu) sudarytų 26,5 tūkst. EUR, pradedant mokėti 4-iaisiais projekto metais, I alternatyva „Įgyvendinti Projektą pilna apimtimi“ tampa finansiškai gyvybinga bei atsiperkanti iš privataus subjekto perspektyvos, su 13,0% vidine gražos norma nuosavo kapitalo srautams. Potencialiems konkurso dalyviams pasiūlius trumpesnę investicijų terminą (2 metai) pelningumas augtų.

E. Ekonominė analizė

Siekiant įvertinti Objekto socialinę naudą, vertinant Objekto funkcines zonas ir jų užimtumą skirtingomis savaitės dienomis ir dienos laikais, buvo apskaičiuotas bendras metinis lankytojų skaičius – 180 181 lankytojai, arba 494 lankytojų per dieną (iš jų – 76 068 Savivaldybės valandomis).

Skaičiuojant socialinę – ekonominę naudą, remiantis CVPA rekomendacijomis, buvo vertinamas pagrindinis socialinės – ekonominės naudos kriterijus „Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą“. Taip pat, kaip ženklus socialinės – ekonominės efektas vertinamas pasiryžimas sumokėti už 1 val. apsilankymą kultūros objekte, sporto ir kirų renginių lankytojams.

Ekonominis rodiklis	I Alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“	II Alternatyva "Objekto vystymas etapais"
EGDV, Eur	11 371 627,06 EUR	9 456 546,78 EUR
EVGN, proc.	25,31%	22,69%
ENIS	2,84	2,66

1. Abi alternatyvos užtikrina teigiamą EGDV, todėl abi yra priimtinos ir tinkamos.
2. Sukurta Projekto ekonominė socialinė nauda visiškai padengtų pradines investicijas.
3. I alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“ generuoja didesnę ekonominę naudą (+ 1,9 mln. Eur) ir pasiekia aukštesnę EVGN rodiklį (+2,62 proc. punkto). Taigi, II alternatyvos ENIS yra apie 6% žemesnis.

Apibendrinus Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinę analizę bei įvertinus joms būdingas rizikas pasirinkta Projekto įgyvendinimo pirmoji alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“.

Šios I alternatyvos įgyvendinimui reikės 5,96 mln. Eur (be PVM) investicijų, Projektą vystant vienu etapu per 3 metus.

Įvertinus Joniškio savivaldybės skolos rodiklį bei naudas ir perduodant didžiąją dalį su Projektu susijusių rizikų privačiam investuotojui, rekomenduojama svarstyti galimybę pritraukti privatų partnerį / investuotoją į šį sporto infrastruktūros sukūrimo Projektą.

Pasirinkus 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), pradedant mokėti 4-iaisiais projekto metais, I alternatyva „Įgyvendinti Projektą pilna apimtimi“ tampa finansiškai gyvybinga bei generuojanti 5,3% Projekto VGN bei 13,0% nuosavo kapitalo srautų VGN.

Aukščiau nurodytas 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (realia verte be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), taip pat neviršija IP skaičiuoklėje įvertinto maksimalaus Viešojo subjekto metinio mokėjimo Privačiam subjektui, kuris, realia verte per metus (mokant 15 metų) yra 1,137 mln. EUR su PVM.

Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai Privačiam subjektui (PVM įtrauktas) GDV verte yra 11 620 765 EUR, realia verte 17 055 364 EUR, nominalia verte 23 451 181 EUR.

F. Jautrumas ir rizikos

Pasiryžimą sumokėti už lankymąsi kultūros objekte galima laikyti kritiniu kintamuoju; jei lankytojų srautas būtų 70% mažesnis nei vertinamas, Projektas taptų socialiai nepatrauklus. Prekių pardavimo pajamos ir Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformalųjį ugdymą vertinami kaip kritinis kintamieji, įtakojantys Projekto ekonominio atsipirkimo rodiklius.

Vertinant Projekto ekonominę – socialinę reikšmę, daroma išvada, kad Projektas šiuo požiūriu būtų naudingas ir jį yra verta įgyvendinti, nes EGDV net ir pesimistiniu atveju – teigiama.

Atitinkamai didžiausia rizika (didžiausias rizikos įvertis) gali pasireikšti dėl statybos darbų investicijų (rizikos vertė 1 650 tūkst. Eur), teikiamų paslaugų (1 182 tūkst. EUR), kurių teikimą sąlygoja teisingas sąnaudų įvertinimas, bei paslaugų paklausos rinkoje rizika (1 026 tūkst. EUR). Tad į šias rizikas turi būti atsižvelgiama labiausiai ir jos turi būti kontroliuojamos.

Tikimybės, kad bazinės EGDV ir EVGN rodiklių reikšmės bus pasiektos, yra 45,2 ir 32,4 proc., o labiausiai tikėtinos šių rodiklių reikšmės yra 10,0 mln. EUR bei 25,2%.

G. Projekto vykdymo planas

Atlikus Projekto vertinimą įvairiais aspektais, rekomenduotina Projektą įgyvendinti pasitelkiant privatų partnerį / investuotoją.

Planuojama, jog Projekto įgyvendinimas truktų vienu etapu, įgyvendinamu per 3 metus. Pasiruošimas Projekto įgyvendinimui užtruktų nuo 12 iki 18 mėn.

Šios alternatyvos įgyvendinimui reikia 5,96 mln. Eur (be PVM) investicijų, kurias atliktų Privatus subjektas, Projektą vystant vienu etapu per 3 metus. Vėliau, 15 metų Objektas būtų prižiūrimas Privataus subjekto (vykdant turto priežiūros bei komercinę veiklą). Į turto priežiūros paslaugas įeity: valymas, teritorijos priežiūra, techninė priežiūra, einamasis ir kapitalinis remontas, komunalinių paslaugų teikimas, saugos sistemų priežiūra ir administravimas, inžinerinių sistemų priežiūra ir administravimas. Komercinė veikla apimtų baseino ir SPA veikla narysčių bei vienkartinį apsilankymų pagrindais, salių nuoma, sporto klubo veikla.

Nustatytomis valandomis Objekte sporto veiklą taip pat vykdytų Joniškio sporto centras bei kitos rajono sporto organizacijos.

Projekto inicijavimui ir valdymui bei Savivaldybės mokamam metiniam mokėjimui privačiam subjektui būtų skiriamos Savivaldybės biudžeto lėšos.

Projekto finansiniame modelyje numatytas preliminarus savivaldybės mokėtinas 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), iš kurių komunalinių sąnaudų kompensavimas sudaro 26,5 tūkst. EUR be PVM, metinis dydis sudaro apie 1,65% metinio savivaldybės biudžeto (išlaidų). Už šią sumą Savivaldybė taip pat per metus gautų:

- 750 naudojimosi aerobikos sale valandų;
- 250 naudojimosi treniruoklių sale valandų;
- 950 val. naudojimosi baseinu valandų;
- 1700 val. naudojimosi universale sporto sale valandų.

Analizuojant kitų rodiklių rezultatus (vidinės gražos normos nuosavam kapitalui – 13,0%) galima teigti, jog Projektas Privačiam investuotojui būtų patrauklus. Be finansinių (atsipirkimo) argumentų, Privatus investuotojas turėtų vertinti ir šiuos investavimo motyvus:

- suplanavus pažangius Objekto inžinerinius sprendimus, taupiai naudoti energetinius išteklius eksploatuojant Objektą, taip sumažinant sąnaudas ir didinant Projekto gražą;
- apie 55% garantuotas mokėjimas iš viešojo subjekto biudžeto ženkliai sumažina Privataus subjekto pajamų svyravimo ir Projekto atsipirkimo riziką.

Rekomendacijos pirkimo sąlygų rengimui:

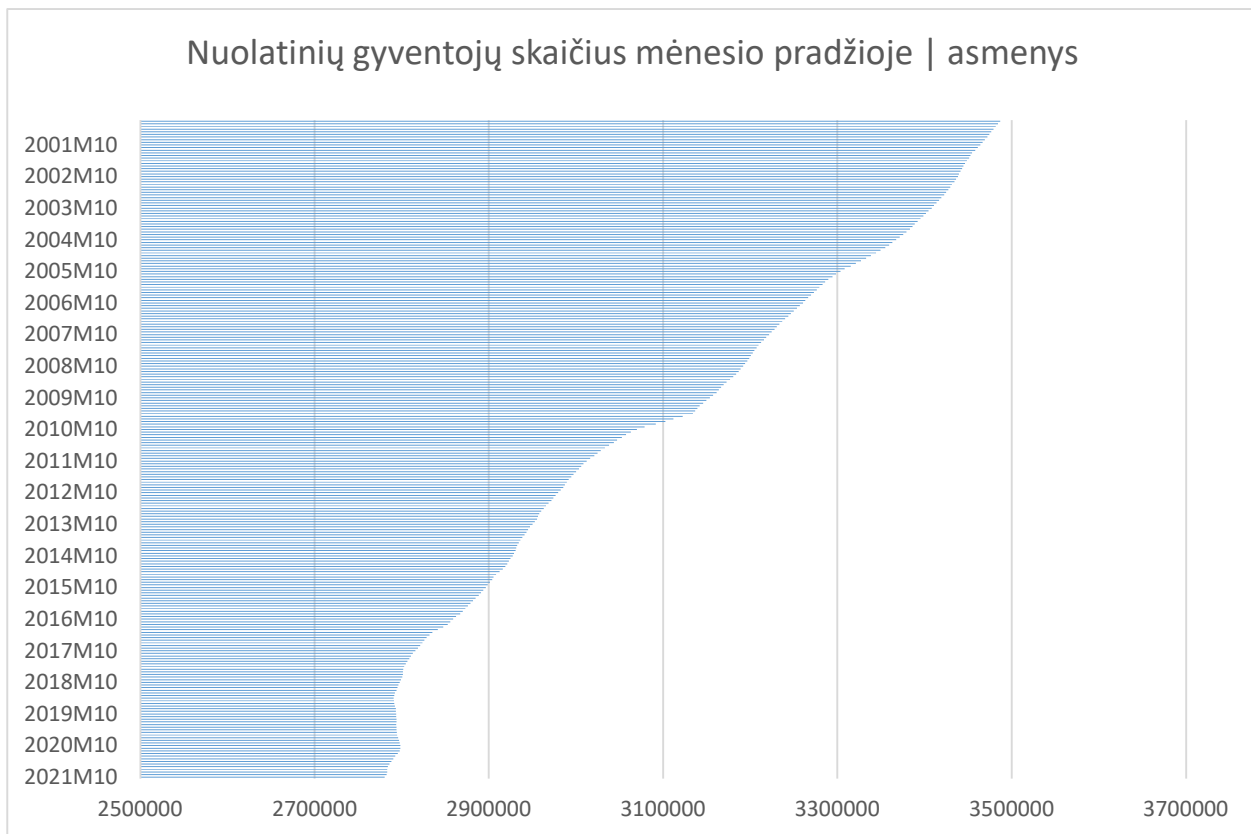
- Projekto konkurso (skelbiamų derybų) metu suteikti teisę potencialiam Privačiam partneriui parinkti Objekto projekto sprendinius, siekiant maksimaliai optimizuoti objekto erdves, funkcionalumą, estetinius bei techninius sprendimus ir, tuo pačiu, mažinant investicijų bei Objekto aptarnavimo ir eksploatacijos kaštus (tačiau išlaikant reikalavimą minimaliems Projektu siekiamiems rezultatams);
- Projekto įgyvendinimo sąlygose siekiant eliminuoti Privataus subjekto nemokumo riziką, numatyti sukurto turto įkeitimą viešajam subjektui sutarties laikotarpiu, iki kol turtas bus perleistas Savivaldybei sutarties pabaigoje.
- Siūloma savivaldybės valandų laiko išdėstymą kiekviename iš Objekto elementų savaitės dienose numatyti kaip derybų objektą.
- Rekomenduojama Konkurso dalyviams leisti siūlyti trumpesnę nei 3 metų investicijų atlikimo terminą, iš anksto savivaldybės vardu parengiant projektavimo sąlygų sąvadą, sklypo topo nuotrauką ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų sąlygas, siekiant paspartinti projektavimo procesą bei sutrumpinti investicijų laikotarpį, taip didinant Projekto pelningumą.

1. PROJEKTO KONTEKSTAS

1.1. Socialinė-ekonominė aplinka

Peritus specialistų vertinimu, veiksniai, darantys įtaką sporto paslaugų naudojimui (be tokių tiesioginių aplinkybių kaip esama teritorijos sporto infrastruktūra bei aplinkinė infrastruktūra), yra šie:

- bendras gyventojų skaičiaus dinamika šalyje ir regione;
- vaikų ir jaunimo skaičiaus dinamika šalyje ir regione;
- gyventojų pajamų lygio kitimas, užimtumas bei perspektyvos;
- sportuojančiųjų, sporto renginių skaičius bei sporto tradicijos regione;
- atvykstamojo turizmo bei lankytojų srautai.

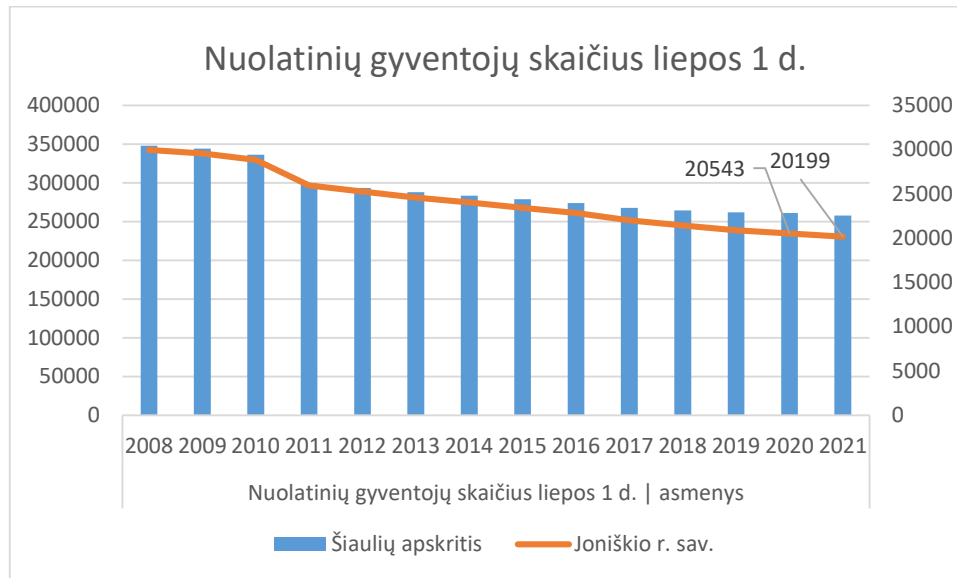
1 paveikslas. Gyventojų skaičiaus kitimas Lietuvoje 2001-2021 10 mėn.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų skaičius Lietuvoje nuolat mažėja nuo 2000 m., 2012 m. gyventojų buvo mažiau nei 3 mln. Paskutiniaisiais duomenimis (2021 m. spalį), gyventojų skaičius siekė 2,78 mln. Teigiamą tendenciją stebėjome nuo 2019 metų gegužės, kuomet gyventojų skaičius, nuosekliai mažėjęs, pradėjo stabilizuotis ir didėti iki 2020 metų gruodžio, kuomet gyventojų skaičius

pasiekė 2,80 mln. Deja, nuo 2020 metų gruodžio stebime neigiamą tendenciją, kuomet per mėn. vėl fiksuojamas apie 1000 gyventojų mažėjimas.

Tiek Šiaulių apskrityje, tiek Joniškio raj. gyventojų skaičius nuosekliai mažėjo nuo 1991 metų. 2021 liepos 1 dieną rajone gyvenamąją vietą yra deklaravę 20 199 gyventojai. Sparčiausias gyventojų skaičiaus mažėjimas fiksuotas 2011 – 2012 metais. Pastaraisiais metais skaičiaus mažėjimo tempas siekia apie 350 gyventojų per metus ir yra sulėtėjęs.

2 paveikslas. Gyventojų skaičiaus kitimas Šiaulių apskr. ir Joniškio raj., 2008-2021.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vertinant gyventojų skaičių aplink didžiuosius miestus, jų rajonų gyventojų skaičių verta analizuoti todėl, jog šie rajonai tampriai susiję su jų supamais miestais: jų gyventojai iš priemiesčių į miestą vyksta dirbti, apsipirkti, pramogauti ir t.t. Be to, pastebima, kad nemaža dalis jaunų šeimų iš miestų išsikelia gyventi į priemiesčius – tai galioja Kauno, Klaipėdos, Panevėžio miestams. 3 pav. matome, jog ir dalis gyventojų iš Šiaulių persikėlė į Šiaulių raj., tačiau Joniškio raj. šis teigiamas efektas taip stipriai nepalietė.

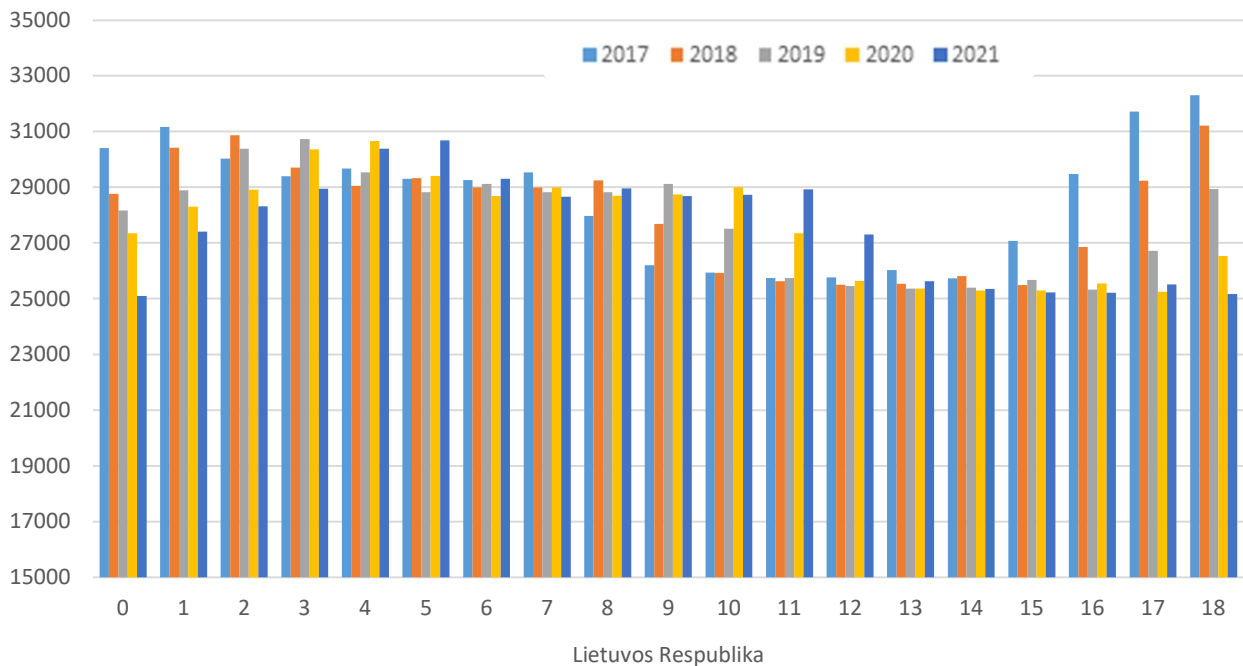
Vertinant gyventojų skaičių ir jo perspektyvas konkrečioje vietovėje, labai svarbu įvertinti vaikų ir jaunų žmonių skaičiaus pokyčius ir numatomą demografinę situaciją.

Vidaus migracijos balansas savivaldybėse 2001-2020 m.

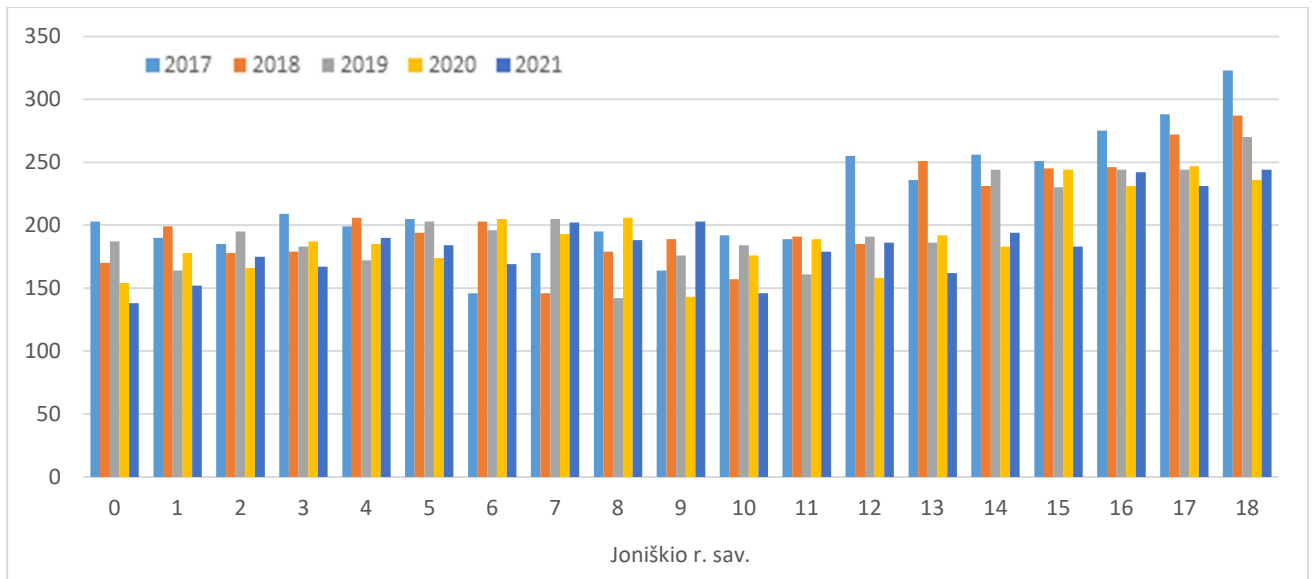
3 paveikslas. Gyventojų migracija savivaldybėse, 2001-2020.

Šaltinis: mapiozai.lt

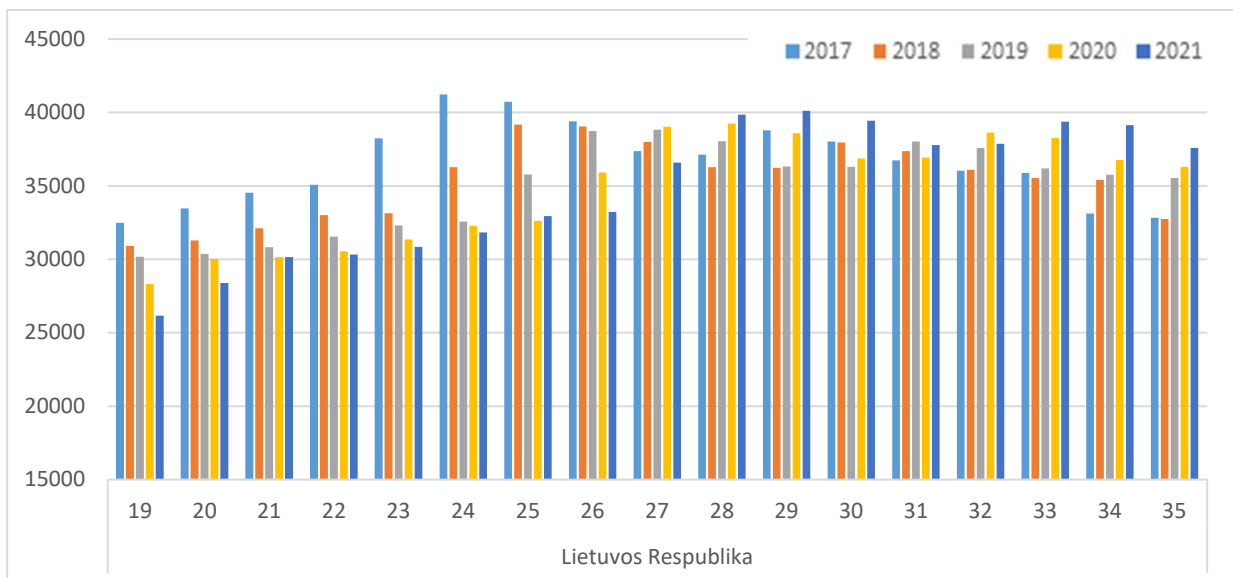
4 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Amžiaus grupės iki 18 metų, Lietuva.

Šaltinis: LR Statistikos departamentas

5 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. Amžiaus grupės iki 18 metų, Joniškio raj.
Šaltinis: LR Statistikos departamentas

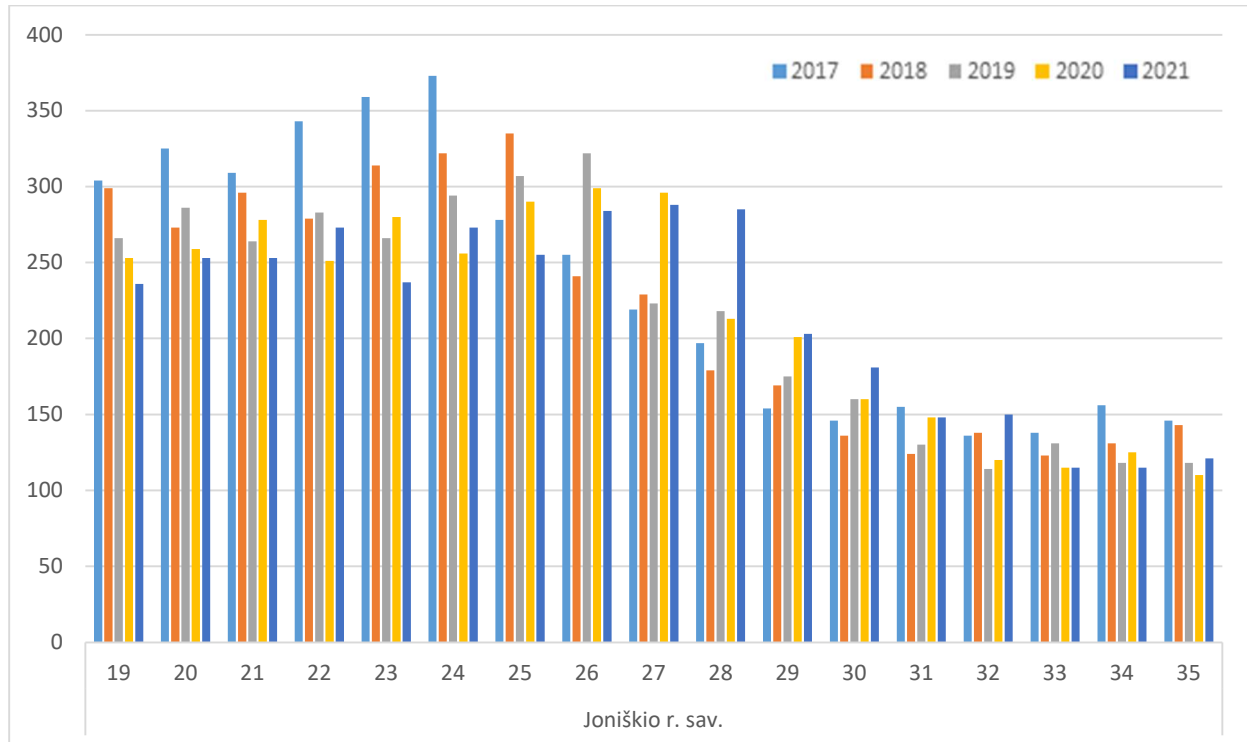
Analizuojant 4 ir 5 pav. duomenis, iš dalies optimistiškai nuteikia faktas, jog Lietuvoje vaikų nuo 3 iki 8 metų (imtina) amžiaus grupėse skaičius reikšmingai nemažėja. Joniškio rajone pastebima, jog pastaraisiais metais vaikų skaičius iki 11 metų grupėse yra gana stabilus, mažėjimas stebimas amžiaus grupėse nuo 12 metų, tačiau jos istoriškai buvo didesnės nei dabartinės grupės iki 12 metų.

6 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje. 19-35 metų amžiaus grupės, Lietuva.
Šaltinis: LR Statistikos departamentas

Lietuvoje 19-26 metų jaunimo per paskutinius 4 metus pastebimai mažėjo, tačiau nuo 28 metų jaunimo grupėse tokios tendencijos nėra, o kai kuriose amžiaus grupėse paskutinius metus buvo stebimas augimas.

Joniškio rajone jaunimo skaičiaus mažėjimas fiksuojamas amžiaus grupėse iki 25 metų imtinai, 26-27 metų amžiaus grupėse fiksuojamas augimas, tačiau pačios 29-35 m. asmenų amžiaus grupės yra apie 100 asmenų mažesnės nei 19-26 metų grupės, kas reiškia, jog rajoną palikdavo 40% jaunuolių nuo 19 iki 29 metų.

7 paveikslas. Nuolatinių gyv. skaičius metų pradžioje. 19-35 amžiaus grupės, Joniškio raj.

Šaltinis: LR Statistikos departamentas

Vertinant naujausią valstybės migracijos statistiką, galima daryti atsargią prognozę, jog gyventojų skaičiaus Joniškio rajone mažėjimas turi lėtėti, kol stabilizuosis. Tačiau šie pokyčiai priklausys ir nuo tolimesnės rajono ir apskrities ekonominės ir socialinės raidos, vykdomų investicijų į rajono infrastruktūrą.

1.2. Gyventojų pajamų lygio kitimas bei užimtumas

Lietuvoje sukuriama bendra pridėtinė vertė, tenkanti vienam gyventojui, padidėjo beveik tris kartus nuo 2000 m., tačiau ES vidurkis regionuose vis dar nėra pasiektas.

Kaip ir daugelyje kitų pasaulio valstybių, vidaus rinka Lietuvoje yra vienas iš kertinių BVP augimo veiksnių. Vidaus rinkos būklę lemia fundamentalūs ir vadinamieji „minkštieji“ veiksniai, t.y. lūkesčiai.

Minimalios algos kėlimas yra vienas iš postūmių namų ūkių perkamajai galiai didėti.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis per metus (2021 m. antrąjį ketvirtį, palyginti su 2020 m. antruoju ketvirčiu) padidėjo visose apskrityse, labiausiai – 13,9 proc. – Kauno apskrityje. Kitose apskrityse vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis per metus augo nuo

10,1 iki 12,6 proc. Per metus vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis sparčiau augo Vidurio ir vakarų Lietuvos regione (12,2 proc.), Sostinės regione padidėjo 12 proc.

Darbo užmokesčio pokyčiams įtakos turėjo nuo 2021 m. sausio 1 d. padidinta minimalioji mėnesinė alga, padidintas valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinis dydis, pasikeitusi neapmokestinamojo pajamų dydžio skaičiavimo tvarka ir kitos priežastys¹.

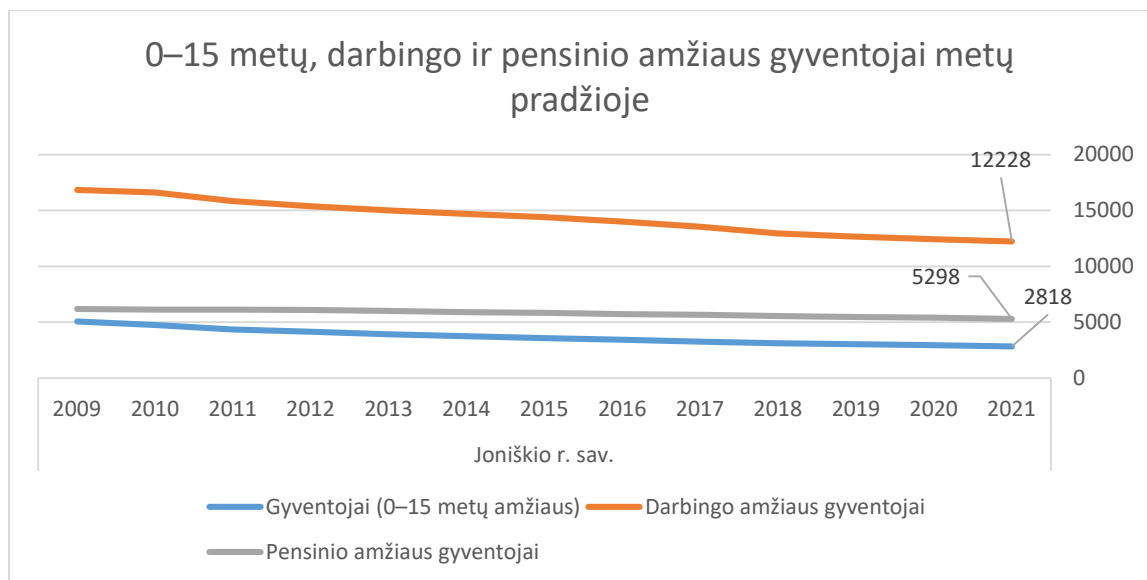
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualiųjų įmonių) 2021 m. antrąjį ketvirtį buvo 1 566,4 EUR. Joniškio raj. bruto darbo užmokestis buvo 1 239,1 EUR. Bruto darbo užmokesčio atotrūkis šalies ūkio ir Joniškio raj. 2021 m. antrąjį ketvirtį sudarė 327,3 EUR.

1 lentelė. DU dydžiai šalies ūkyje ir Joniškio raj., 2021 II ketv.

	Bruto, EUR	Pokytis procentais, palyginti su		Neto, EUR	Pokytis procentais, palyginti su		Vidutinis darbuotojų skaičius	Pokytis procentais, palyginti su		Savivaldybės vieta pagal bruto darbo užmokestį ²
		ankstesniu ketvirčiu	ankstesnių metų atitinkamu ketvirčiu		ankstesniu ketvirčiu	ankstesnių metų atitinkamu ketvirčiu		ankstesniu ketvirčiu	ankstesnių metų atitinkamu ketvirčiu	
Šalies ūkis	1 566,4	3,2	12	994,4	2,9	11,8	1 280 224	1,3	2,8	–
Joniškio r. sav.	1 239,1	3,2	9,1	808,2	2,8	9,3	4 531	1,4	–0,3	37

Šaltinis: LR Statistikos departamentas.

Atkreiptinas dėmesys, jog vidutinis darbuotojų skaičius rajone buvo tik 4,5 tūkst. asmenų.

8 paveikslas. Darbingo amžiaus gyventojai, Joniškio raj.

Šaltinis: LR Statistikos departamentas

¹ Lietuvos statistikos departamentas.

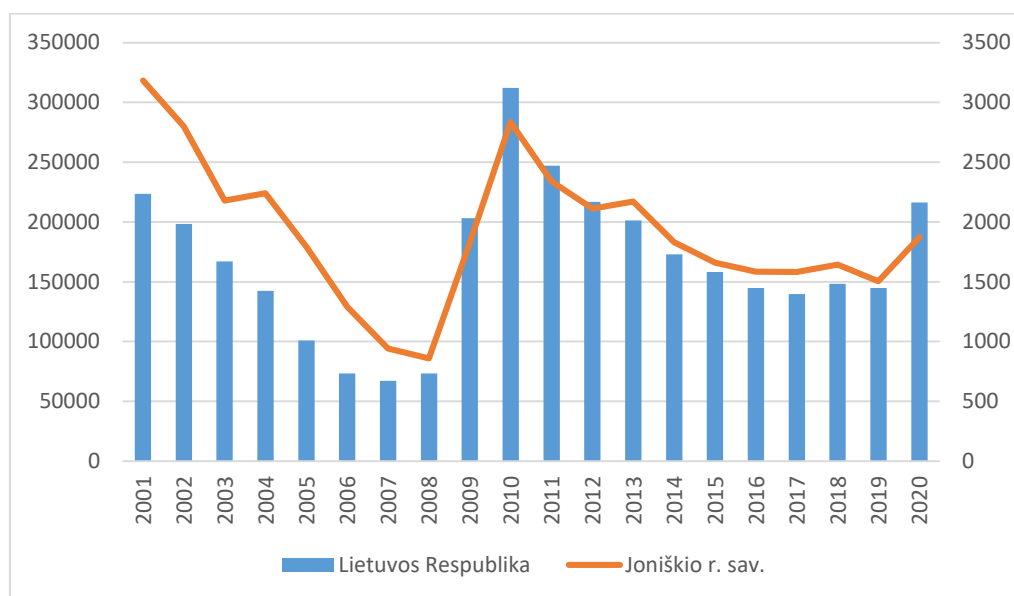
Tačiau darbingo amžiaus asmenų Joniškio raj. yra virš 12,2 tūkst. – į likusį 7,7 tūkst. asmenų skaičių taip pat patenka ūkininkai, individualiai dirbantieji, vyresnieji moksleiviai bei bedarbiai.

2 lentelė. Ūkininkų skaičius 2021 sausio mėn.

Apskritis, rajonas	Ūkininkų ūkių skaičius	Bendras žemės plotas, ha	Vidutinis ūkininko ūkio dydis, ha
Iš viso Lietuvoje	86401	1343878,74	15,55
Joniškio r. sav.	989	29779,95	30,11

<https://www.vic.lt/valdos-ukiai/statistika/ukininku-ukiu-statistika/>

Darbo užmokesčio augimas pastaraisiais metais atspindėjo registruotų bedarbių mažėjimą, tiek Joniškio raj., tiek Lietuvoje apskritai. Tačiau dėl COVID pandemijos 2020 metais ši tendencija pasikeitė ir bedarbių skaičius vėl išaugo.

9 paveikslas. Registruoti bedarbiai, tūkst., Lietuvoje (kairė skalė) ir Joniškio raj. (deš. skalė).

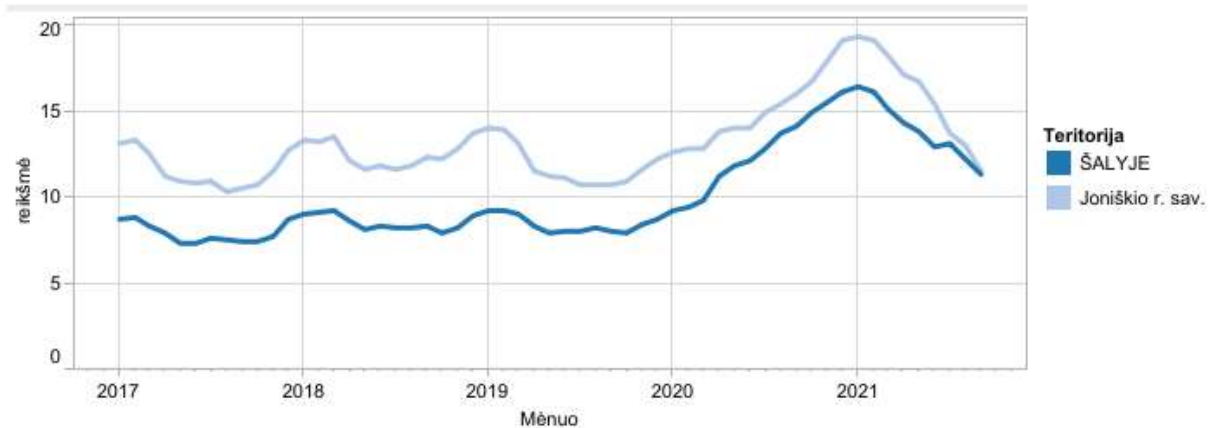
Šaltinis: LR Statistikos departamentas

Remiantis Lietuvos užimtumo tarnybos duomenimis, mažiausias nedarbas yra didžiausiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje, Joniškio rajone, Šiauliuose), kadangi ten yra įsikūrusios didžioji dalis Lietuvos įmonių ir jose sukuriama didžiausia pridėtinė vertė šalyje.

Darbo jėgos pasiūla augo dėl keleto priežasčių. Viena vertus, karantino ir ekstremalios situacijos metu kai kurių verslų veikla buvo iš dalies arba visai apribota, todėl darbuotojams skelbtos prastovos arba, nematant veiklos tęsimo galimybių ir įvertinant finansinių įsipareigojimų vykdymo riziką, darbuotojai atleisti iš darbo. Dažniausiai – šalių susitarimu. Birželio mėnesį pasibaigus karantinui ir darbuotojams grįžus iš prastovų ir/ar nuotolinio darbo iš namų, įmonės, įvertinusios esamos ir būsimos veiklos apimtį, plėtros galimybes ir būtiną

darbo jėgos apimtį funkcijoms atlikti, optimizavo veiklos procesus, todėl dalis darbuotojų taip pat neteko darbo².

Pastebėtina, kad Joniškio rajone bedarbių skaičius 2021 metų pabaigoje jau grįžo į priešpandeminį 12% lygį.

10 paveikslas. Bedarbių proc. nuo darbingo amžiaus gyventojų.
Šaltinis: Užimtumo tarnyba

Žvelgiant į ateitį, nedarbo lygį turėtų mažinti nuosaikus ekonomikos augimas, tačiau trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu šią tendenciją neigiamai įtakos COVID pandemijos eiga ir pasekmės.

1.3. Atvykstamasis turizmas

Joniškio raj. priskiriamas Šiaurės vidurio Lietuvos regionui, kuriame gausu turizmui tinkamų kultūros paveldo objektų, bet, lyginant su aplinkiniais rajonais neturi daug rekreacijai ir turizmui pritaikytų gamtos objektų. Pagrindiniai turizmo traukos objektai yra šie:

- Mūšos tyrelio pažintinis takas;
- Žagarės ozo pažintinis takas;
- Žagarės dvaro sodyba ir parkas;
- Krepšinio muziejus;
- Sinagogų kompleksas;
- Istorijos ir kultūros muziejus;
- Sofijos Kymantaitės namas;
- Tradicinių amatų centras;
- *Camino Lituano* maršrutas;
- Mūšos tyrelio pelkės Laumė;

² Užimtumo Tarnyba.

- Lėlių namai ir Kaliausių fabrikėlis;
- *Craftsmen on the road* Juvelyrinės dirbtuvės;
- Jolitos Skablauskaitės skveras.

Pagrindinis turizmo objektas yra Žagarės dvaro ansamblio rūmai. Čia veikia gamtos mokykla, unikali ekspozicija „Dolomito slėpiniai“, Jonišio garbės piliečio, kraštotyrininko J. Kazlausko ekspozicija „Žagarės krašto istorija“, pristatomos įvairios parodos. Lankytojų centro ekspozicijos teikia informaciją kelionę Žagarės laiko upe, medžioklę, Naujosios Žagarės dvarą, daugiau nei 200 metų kartu čia gyvenusias tautas, vietos amatus, Žagarės žirgus, regioninio parko gamtinius lobius, draustinius, Vyšnių festivalio tradiciją, unikalią žagariečių šnektą, taip pat apie žymias asmenybes – Tėvą Stanislovą, arkivyskupą Julijoną Steponavičių ir Barborą Žagarietę. Pagrindiniai renginiai:

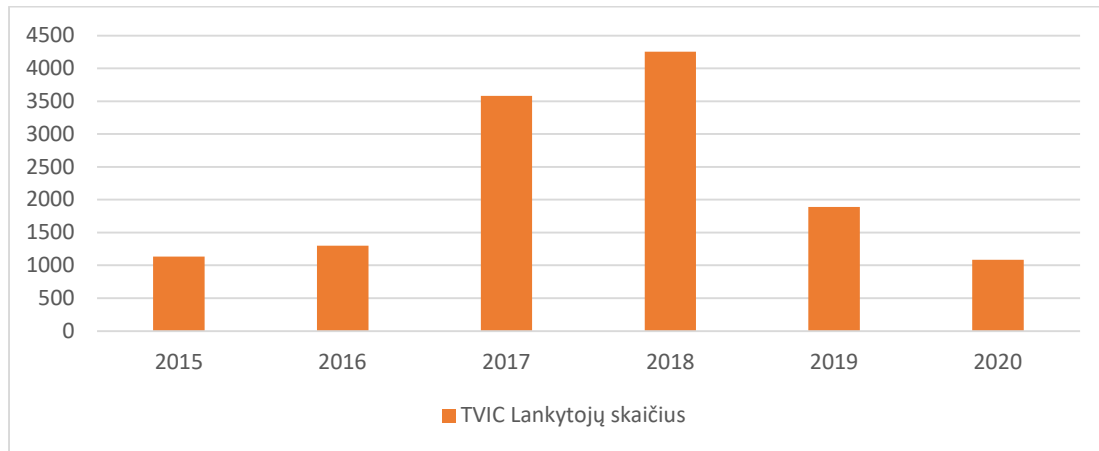
- Vyšnių festivalis
- Žiemos palydų šventė
- Poledinės žūklės varžybos
- Žemės diena
- Akcija "DAROM"
- Įvairūs kiti renginiai

11 paveikslas. Žagarės dvaro ansamblio rūmai. www.visitjoniskis.lt

Joniškio Turizmo ir verslo informacijos centras (TVIC) fiksuoja statistinius duomenis apie į centrą atvykstančius turistus (apsilankančius Joniškio TVIC). 2020 metais bendras centro lankytojų skaičius – 1082 asmenys. Didžiausią įtaką turistų mažėjimui turėjo kelionių ribojimai dėl pandemijos ir paskelbto karantino, kuris stipriai sumažino turistų srautus. Taip pat turistų srauto sumažėjimas Joniškio TVIC susijęs su pasikeitusiais turistų įpročiais, nes reikiamą informaciją turistai randa interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose ir kt. skaitmeninės erdvės šaltiniuose. Karantino laiku turistai kontaktiniu būdu nebuvo aptarnauti. COVID-19

pandemija lėmė trumpesnę turizmo sezoną bei lankytojų sumažėjimą, daug suplanuotų ekskursijų, rezervacijų buvo atšauktos.

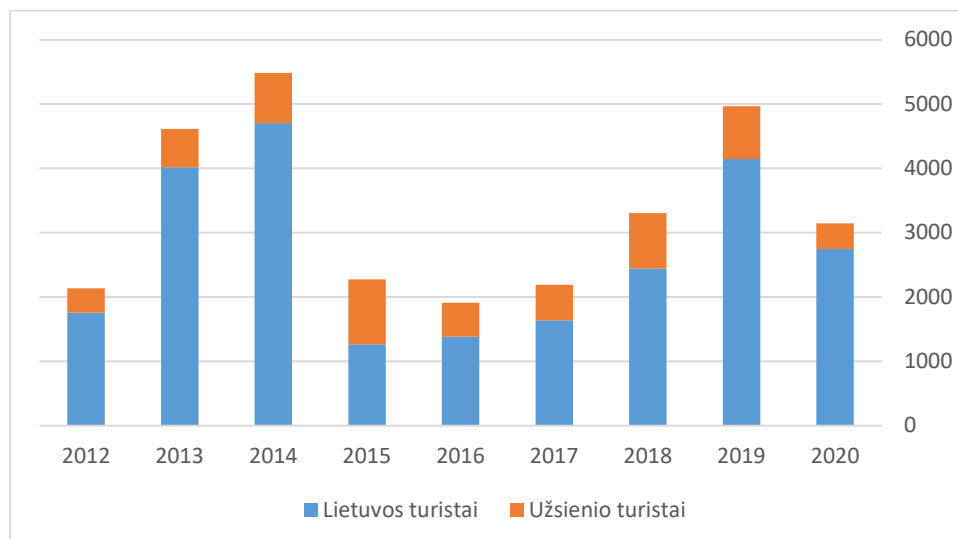
12 paveikslas. Joniškio TVIC Lankytojų skaičius. *Joniškio TVIC.*

Didžioji centro lankytojų dalis buvo Lietuvos gyventojai - 88%, 12% sudarė turistai iš užsienio, iš jų apie pusę sudarė Latvijos gyventojai, tarp kitų – turistai iš Rumunijos, Vokietijos, JAV, Didžiosios Britanijos, Estijos.

Pastebimas didelis turistų srauto sezoniškumas. Lankytojų skaičius kasmet išauga vasaros turistinio sezono metu (gegužės – rugsėjo mėn.) ir mažiausias žiemą.

Joniškio rajone, Statistikos departamento duomenimis, 2019 metų pabaigoje buvo 11 apgyvendinimo paslaugas teikiančių įstaigų, 2020 metais jų sumažėjo iki 8.

Statistikos departamento duomenimis, 2019 m. rajone apsistojo beveik 5000 svečių (50 proc. daugiau nei 2018 m.), tačiau 2020 metais nakvynių skaičiaus mažėjimą COVID įtakojo pandemija. Apie 17% nakvynių skaičiaus sudaro užsienio turistų nakvynės.

13 paveikslas. Nakvynių skaičius apgyvendinimo Joniškio raj. įstaigose 2012–2020 m.

Šaltinis: LR Statistikos departamentas.

Sąlyginai nedidelį turistų skaičių kompensuoja gana aukštas vienadienių lankytojų skaičius. Joniškio VTIC duomenimis, per metus 3 populiariausiuose lankytinuose objektuose apsilanko apie 192 000 lankytojų, iš kurių 170 000 aplanko Žagarės regioninį parką, apie 10-20 000 – Joniškio istorijos ir kultūros muziejų bei Joniškio sinagogų kompleksą. Apie 10% vienadienių lankytojų yra užsieniečiai, dauguma iš Latvijos.

Apibendrinant aukščiau pateiktą apžvalgą, vertinama, jog Joniškio rajonas per metus sulaukia 5000 turistų (iš jų 17% užsieniečiai) bei 192 000 vienadienių lankytojų (iš jų 10% užsieniečiai). Sporto ir laisvalaikio infrastruktūros plėtra didintų turistų ir lankytojų srautų potencialą.

1.4. Gyventojų sveikata

Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės užsakymu 2017 m. buvo atliktas Lietuvos gyventojų fizinio aktyvumo tyrimas³, kurio metu išsiaiškinta, kad:

- 6 iš 10 (56 proc.) respondentų teigė bent retkarčiais sportuojantys / besimankštinantys. 39 proc. nurodė, jog niekada nesportuoja / nesimankština.
- 4 iš 10 (39 proc.) apklaustųjų nurodė sportuojantys / besimankštinantys dažnai (t.y. bent kartą per savaitę): 7 proc. sportuoja / mankština 5 kartus per savaitę ir dažniau, 12 proc. tai daro 3-4 kartus per savaitę, o 20 proc. – 1-2 kartus per savaitę. Penktadalis (21 proc.) teigė sportuojantys / besimankštinantys retai: 11 proc. – 1-3 kartus per mėnesį, 10 proc. dar rečiau. 39 proc. nurodė niekada nesportuojantys / nesimankštinantys.
- Didžioji dalis (85 proc.) proc. respondentų nurodė užsiimantys kita aktyvia fizine veikla, pvz., važiuoja dviračiu, dirba sode, kieme, aktyviai vaikšto ir pan. 15 proc. teigimu, jie tokia veikla neužsiima.
- Dauguma (58 proc.) apklaustųjų nurodė aktyvia fizine veikla užsiimantys dažnai (t.y. bent kartą per savaitę): 17 proc. tai daro 5 kartus per savaitę ir dažniau, 13 proc. – 3-4 kartus per savaitę, 28 proc. – 1-2 kartus per savaitę. Retai aktyvia fizine veikla užsiima 27 proc. apklaustųjų: 14 proc. tai daro 1-3 kartus per mėnesį, 13 proc. – dar rečiau. 15 proc. nurodė niekada neužsiimantys aktyvia fizine veikla.
- 6 iš 10 (59 proc.) tyrimo dalyvių nurodė ir sportuojantys / besimankštinantys, ir užsiimantys kita aktyvia fizine veikla. Ketvirtadalis – 26 proc. – užsiima tik aktyvia fizine veikla, bet nesportuoja / nesimankština. 1 proc. – tik sportuoja, tačiau neužsiima kita aktyvia fizine veikla. 14 proc. teigimu, jie nei sportuoja / mankština, nei užsiima kita aktyvia fizine veikla⁴.

2018 metų Higienos Instituto ataskaitoje⁵ nurodoma, jog suaugusiųjų, kurie užsiima aktyvia fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau, dalis Lietuvoje sudarė 40,5%, Joniškio raj. – 45,1%.

³<http://kksd.lrv.lt/lt/sporto-statistika>.

⁴ Lietuvos gyventojų fizinio aktyvumo tyrimas, Sprinter tyrimai, 2017 lapkričio mėn.

⁵ http://www.hi.lt/uploads/pdf/padaliniai/GYVENSENA/2018_m._gyvensenos_suvestine-ataskaita.pdf

2018 metų tyrimo duomenys rodo padidėjusį niekada nesportuojančių ir nesimankštinančių Lietuvos gyventojų skaičių – per keturis metus jis išaugo nuo 46 procentų (2013 metais) iki 51 procento (2017 metais) ir yra didesnis už Europos Sąjungos šalių vidurkį (46 procentai)⁶.

Atsižvelgiant į tai, jog 51 proc. 2017 m. apklaustų gyventojų Lietuvoje nurodė iš viso nesportuojantys, būtinos mėgėjiško sporto ir aktyvaus laisvalaikio praleidimo skatinimo priemonės centrinės valdžios bei savivaldos iniciatyva. Norint propaguoti sveiką gyvenimą bei gerinti žmonių sveikatą būtina sudaryti palankias sąlygas gyventojams užsiimti sporto bei aktyvaus laisvalaikio veiklomis užtikrinant reikiamą sporto infrastruktūrą.

Pastaruoju metu susirūpinta ypač menku jaunimo fiziniu aktyvumu: vaikai per mažai juda ir sportuoja, žaidimus atvirame ore pakeitė sėdėjimas prie kompiuterių ar televizorių⁷. Suaugusių žmonių fizinis aktyvumas, judrumas dėl šiuolaikinės gyvenamosios dar labiau sumažėjo⁸. Atsižvelgiant į tai, kad su menku fiziniu aktyvumu susiduria tiek vaikai, tiek ir vyresnio amžiaus asmenys, Projektas orientuotas į visų amžiaus grupių asmenų fizinio aktyvumo sportuojant ar aktyviai praleidžiant laisvalaikį didinimą.

Mokinių sveikos gyvenamosios ugdymui numatytas ypatingas dėmesys. Pagal Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas vaikai iki 17 m. turėtų būti fiziškai aktyvūs bent 60 min. per dieną⁹. Norint stebėti situaciją, atliekami gyvenamosios tyrimai.

Higienos instituto Visuomenės sveikatos tyrimų skyriaus 2020 metų ataskaitos duomenimis, tik kas septintas moksleivis Lietuvos kasdien sportuoja 60 min. ir ilgiau, Joniškio rajone – kas aštuntas. Rajono moksleivių dalis, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau, dalis, atsilieka nuo Lietuvos vidurkio. Kitų rajonų tyrimų duomenimis pastebima, jog berniukai vidutiniškai mankštinasi ilgiau nei mergaitės.

Daugiausia jaunimo – kas ketvirtas – 4 ir daugiau valandų per darbo dieną žiūri TV, naudojami kompiuteriai, telefonai. Joniškio rajono rodiklis 1,9% punkto viršija Lietuvos vidurkį.

⁶ http://www.hi.lt/uploads/pdf/padaliniai/GYVENSENA/2018_m._gyvensenos_suvestine-ataskaita.pdf

⁷ Šaltinis: Rolanda Valintėlienė, Lietuvos gyventojų fizinis aktyvumas, vertinant GPAQ metodu, „Visuomenės sveikata“ 2012/4(59).

⁸ Šaltinis: Rolanda Valintėlienė, Lietuvos gyventojų fizinis aktyvumas, vertinant GPAQ metodu, „Visuomenės sveikata“ 2012/4(59),

⁹ Physical activity and young people. (2017). WHO. Prieiga per internetą: http://www.who.int/dietphysicalactivity/factsheet_young_people/en/.

3 lentelė. Vaikų gyvenamosios stebėsenos rodikliai 2020 metais¹⁰.

Teritorija	Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau, dalis, %				Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną žiūri televizorių, žaidžia kompiuteriu, dalis, %			
	Iš viso	Klasė			Iš viso	Klasė		
		5	7	9		5	7	9
Lietuva	13,6	15,7	13,5	11,5	25,0	14,4	25,3	35,6
Joniškio raj.	11,9	13,5	10,2	12,4	26,9	12,7	27,5	38,5

Remiantis 2018 m. Joniškio raj. Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita, rajono mirtingumo rodikliai dėl atsitiktinio paskendimo viršijo Lietuvos vidurkį.

Atsižvelgiant į tai, jog reguliari fizinė veikla padeda išvengti ar pavėlinti tam tikras ligas bei siekiant sudaryti palankias sąlygas užsiimti sporto ir aktyvaus laisvalaikio veiklomis, Joniškio regiono viešasis sektorius turėtų skirti dėmesį sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų teikimo tęstinumui bei įvairovei užtikrinti Joniškio regione.

1.5. Sporto renginiai ir sportuojančiųjų skaičius

Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento ir Lietuvos sporto centro parengtais sporto statistikos metraščiais, 2020 m. Joniškio rajono savivaldybėje veikė 28 sporto organizacijos. Šiose organizacijose sportavo 1265 asmenys. Taigi, sportuojantieji 2020 m. sudarė 6,2 proc. visų Joniškio rajono gyventojų (šalies rodiklis – 4,5 proc.).

Tačiau 2015–2020 m. nebuvo išmokyti plaukti nei vienas asmuo, to priežastis tinkamos infrastruktūros ir tinkamų sąlygų plaukimo mokymui Joniškio rajono savivaldybėje nebuvimas.

4 lentelė. Sportuojančiųjų skaičius Joniškio raj. ir Lietuvoje.

Metai	Teritorija	Organizacijų skaičius	Iš jų sporto klubų	Sportuojančiųjų skaičius
2020	Joniškio raj.	28	25	1265
2019		27	25	1177
2018		27	25	1242
2017		26	24	1153
2016		26	24	1119
2020	Lietuva	1667	1188	124764
2019		1655	1217	128554
2018		1646	1188	145465
2017		1681	1290	138586
2016		1622	1270	128839

Šaltinis: Lietuvos sporto centras, Peritus skaičiavimai.

¹⁰ Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios stebėsenos tyrimas. 2020 m. rodiklių suvestinė–ataskaita. Higienos institutas, Visuomenės sveikatos technologijų centras, tyrimų skyrius.

Iš olimpinių sporto šakų rajone populiariausios futbolas, krepšinis bei lengvoji atletika, dar – imtynės, karatė, stalo tenisas, tinklinis, žolės riedulys. Iš neolimpinių šakų populiarī gimnastika visiems.

5 lentelė. Ugdytinių skaičius rajono sporto organizacijose.

Eil. Nr.	Sporto šaka (ir/arba disciplina)	Sportuojantieji										
		Sporto ugdymo centruose					Sporto klubuose, sporto viešosiose įstaigose					
		iki 18 metų	19-29 metų	30 ir daugiau metų	Iš viso	Iš jų moterų	iki 18 metų	19-29 metų	30 ir daugiau metų	Iš viso	Iš jų moterų	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	I olimpinių žaidynių programą įtrauktos sporto šakos											
1.	Badmintonas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Baidarių ir kanojų irklavimas				0					0		
3.	Banglenčių sportas*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Beisbolas				0					0		
5.	Beisbolas (softbolas) (nuo 2020)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Biatlonas				0					0		
7.	Bobslėjus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Boksas				0					0		
9.	Buriavimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Čiuožimas (dailusis)				0					0		
11.	Čiuožimas (greitasis)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Dviračių sportas (plentas)				0					0		
13.	Dviračių sportas (trekas)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Dviračių sportas (kalnų)				0					0		
15.	Dviračių sportas (mažųjų dviračių kroso)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Dziudo				0					0		
17.	Fechtavimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.	Futbolas	63			63	4	151	44	41	236	16	
19.	Gimnastika (sportinė)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.	Gimnastika (meninė)				0					0		
21.	Gimnastika (akr. šuoliai ant batuto)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.	Golfas				0					0		
23.	Imtynės (graikų ir romėnų)	25	0	0	25	1	35	16	5	56	0	
24.	Imtynės (laisvosios)				0					0		
25.	Imtynės (moterų)	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	
26.	Irklavimas				0					0		
27.	Karatė (WKF)*	14	0	0	14	5	0	0	0	0	0	0
28.	Kerlingas (akmenslydis)				0					0		
29.	Krepšinis	106	0	0	106	2	20	25	35	80	1	
30.	Laipiojimo sportas* (nuo 2020)				0					0		
31.	Ledo ritulys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

32.	Lengvoji atletika	60			60	17	45	4	4	53	2
33.	Plaukimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34.	Plaukimas (synchroninis)				0					0	
35.	Plaukimas (šuoliai į vandenį)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36.	Rankinis				0					0	
37.	Regbis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38.	Riedlenčių sportas*				0					0	
39.	Rogučių sportas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40.	Skeletonas				0					0	
41.	Slidinėjimas (lygumų)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42.	Slidinėjimas (kalnų)				0					0	
43.	Slidinėjimas (snieglenčių)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44.	Stalo tenisas	35			35	17	30	6	24	60	19
45.	Sunkioji atletika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46.	Šaudymas iš lanko				0					0	
47.	Šaudymo sportas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48.	Šiuolaikinė penkiakovė				0					0	
49.	Tekvondo (WTF)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50.	Tenisas				0					0	
51.	Tinklinis	36	0	0	36	29	3	21	27	51	0
52.	Triatlonas				0					0	
53.	Vandensvydis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54.	Žirgų sportas				0					0	
55.	Žolės riedulys	14	0	0	14	4	0	12	0	12	12
	Iš viso:	353	0	0	353	79	285	128	136	549	51
	Kitos sporto šakos										
1.	Alpinizmas				0					0	
2.	Baidarių (kanu) polo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Boulingas				0					0	
4.	Gimnastika (aerobinė)	0	0	0	0	0	0	5	12	17	17
5.	Gimnastika (akr. i šuoliai ant takelio)				0					0	
6.	Gimnastika (sportinė akrobatika)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Gimnastika visiems	128			128	119	19			19	19
8.	Biliardas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Bočia*				0					0	
10.	Džiudžitsu (ju-jitsu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Galiūnų sportas**				0					0	
12.	Imtynės už diržų (Alyšo imtynės)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Jėgos trikovė				0		10	10	15	35	5
14.	Kendo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Kikboksas				0					0	
16.	Kiokušin karatė	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Kudo				0					0	
18.	Kultūrizmas ir fitnesas (kūno rengyba) (IFBB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.	Kultūrizmas ir fitnesas (kūno rengyba) (NABBA, WABBA)**				0					0	
20.	Lietuviškas ritinis**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.	Muay thai				0					0	

22.	Orientavimosi sportas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23.	Pankrationas				0					0	
24.	Povandeninis plaukimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25.	Pulas				0					0	
26.	Rankų lenkimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.	Ringo*				0					0	
28.	Sambo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.	Skvošas				0					0	
30.	Sumo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31.	Smiginis*				0					0	
32.	Sportinė žūklė	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33.	Sportinė žūklė (kastingas)				0					0	
34.	Sportiniai šokiai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35.	Sportinis bridžas*				0					0	
36.	Svarsčių kilnojimas**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37.	Šachmatai				0		5	5	14	24	
38.	Šachmatai susirašinėjant	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39.	Šachmatų kompozicijos				0					0	
40.	Šaškės	0	0	0	0	0	7	4	16	27	2
41.	Universali kova				0					0	
42.	Ušu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43.	Vandens slidės				0					0	
44.	Virvės traukimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45.	Kitos dvikovinės sporto šakos ** (JKA karatė, lao tai, niat-nam, šidokan, šotokan karatė, tekvondo (ITF), tradicinis aikido, tradicinis karatė ir t.t.)				0					0	
46.	Kitos sporto šakos ar fizinės veiklos ** (bėgimo mėgėjai, keliautojų sportas, dailioji mankšta ir t.t.)	0	0	0	0	0	0	0	60	60	60
	Iš viso kitų sporto šakų:	128	0	0	128	119	41	24	117	182	103
	Aviacijos sporto šakos										
1.	Akrobatinis skraidymas									0	
2.	Aviakonstruktorių pilotų mėgėjų sportas						0	0	0	0	0
3.	Aviamodelių sportas									0	
4.	Karšto oro balionų skraidymas						0	0	0	0	0
5.	Parašiutų sportas									0	
6.	Precizinis skraidymas						0	0	0	0	0
7.	Sklandymas									0	
8.	Skraidyklių ir parasparnių sportas						0	0	0	0	0
9.	Ultralengvųjų orlaivių pilotų sportas									0	
	Iš viso aviacijos sporto šakų:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Techninės sporto šakos										
1.	Automobilių sportas (su kartingu)						3	7	20	30	0
2.	Motociklų sportas (su motobolu)									0	
3.	Motorlaivių sportas						0	0	0	0	0
4.	Radijo sportas**									0	
5.	Kitos techninės sporto šakos (greituminių automodelių sportas, traktorių sportas ir t.t.)						0	0	0	0	0
	Iš viso techninių sporto šakų :	0	0	0	0	0	3	7	20	30	0
	Neįgaliųjų sportas										
1.	Regėjimo neįgaliųjų									0	

2.	Judėjimo neįgaliųjų	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Klausos neįgaliųjų									0	
4.	Intelektu neįgaliųjų	0	0	0	0	0	0	1	22	23	6
	Iš viso neįgaliųjų:	0	0	0	0	0	0	1	22	23	6
	IŠ VISO 2020 M.:	481	0	0	481	198	329	160	295	784	160

Šaltinis: Savivaldybės duomenys.

Atkreiptinas dėmesys, jog mieste sudarytos sąlygos ir neįgaliųjų sportui.

Iš viso mieste per metus rengiama apie 150 varžybų, 100 sporto visiems renginių ir 10 stovyklų. Sporto varžybose per metus dalyvauja apie 2000 dalyvių, sporto visiems renginiuose – apie 2500 dalyvių. Dar 400 dalyvių dalyvauja įvairiose sporto stovyklose.

6 lentelė. Sporto renginiai Joniškio rajone.

Metai	Aukšto meistriško sporto varžybų**			Fizinio aktyvumo renginių***			Aukšto meistriško stovyklų****			Kvalifikacijos kėlimo seminarų, konferencijų		Išmokyta plaukti
	Varžybų sk.	Dalyvių sk.	Iš jų moterų	Renginių sk.	Dalyvių sk.	Iš jų moterų	Stovyklų sk.	Dienų sk.	Dalyvių	Renginių sk.	Dalyvių sk.	
2020	146	2186	84	89	2545	839	9	44	424	2	24	0
2019	121	1523	234	153	4557	1915	5	30	30	1	80	0
2018	311	3972	770	32	1020	210	10	49	615	1	8	0
2017	306	3960	779	28	963	210	7	48	360	4	70	0
2016	311	3906	812	30	1023	216	11	53	377	8	140	0

Šaltinis: Lietuvos sporto centras, Savivaldybė

Sporto mokymo įstaigų vaikų, jaunučių, jaunių, jaunimo varžybos, vykdomos rajone:

- Lietuvos mokinių krepšinio lygos čempionatai;
- Lietuvos sporto mokymo įstaigų tinklinio čempionatai;
- Lietuvos stalo teniso asociacijos čempionatai;
- Lietuvos imtynių federacijos čempionatai ir turnyrai;
- Lietuvos shotokan karate čempionatai ir turnyrai;
- LVJFA salės futbolo čempionatai;
- Asociacijos „Sportas visiems“ renginiai;
- Lietuvos specialiosios olimpiados renginiai.
- Joniškio rajono krepšinio pirmenybės ir turnyrai;
- Joniškio rajono tinklinio pirmenybės ir turnyrai;
- Joniškio rajono salės futbolo pirmenybės ir turnyrai;
- Joniškio rajono šaškių pirmenybės ir turnyrai;
- Joniškio rajono šachmatų pirmenybės ir turnyrai.

Joniškio rajonas vykdo 15 sporto šakų Lietuvos mokyklų žaidynių varžybas. Per metus apytiksliai organizuojami 2 tarptautiniai renginiai.

Taigi, Joniškio rajone skaičiuojami apie 1265 aktyvūs sportininkai. Vertinant, kad rajono aktyvų gyvenimo būdą propaguojančių gyventojų skaičius sudaro apie 45%¹¹ bei eliminavus sportininkų skaičių, darytina išvada, jog rajone be sportininkų yra apie 7 800 aktyvų laisvalaikį propaguojančių gyventojų.

1.6. Sporto, kaip neformalaus ugdymo veiklos, organizavimas

Joniškio sporto centro veiklos ataskaitos duomenimis, 2019 m. sporto centre sudaryta 40 sporto ugdymo grupių, kurias lankė 479 mokiniai. 2020 m. duomenimis sporto centro grupes lankė 481 mokiniai (283 berniukai, 198 mergaitės).

Mokiniams sudarytos sąlygos lankyti futbolo, graikų-romėnų imtynių, karate, krepšinio, lengvosios atletikos, stalo teniso, tinklinio, žolės riedulio, gimnastika visiems sporto šakų užsiėmimus. Nuo 2016 m. mokinių skaičius Joniškio sporto centre didėjo (2016 m. – 325, 2017 m. – 375, 2018 m. – 420).

7 lentelė. Sporto organizacijų skaičius Joniškio raj.

Eil. Nr.	Organizacijų pavadinimai	Organizacijų skaičius	Sportuojančiųjų skaičius
1.	Sporto klubai	25	281
2.	Sporto viešosios įstaigos	2	48
3.	Miestų, rajonų sporto federacijos, sąjungos, asociacijos, komitetai*		
4.	Sporto įmonės (AB, UAB)		
5.	Savivaldybės administracijos sporto padalinys		
6.	Sporto padalinio SUC		0
7.	Švietimo padalinio SUC	1	481
8.	Privatūs SUC		0
	Iš viso 2020 m.:	28	1265
	Iš viso 2019 m.:	27	1177

Šaltinis: Lietuvos sporto centras.

Mieste registruotų sporto organizacijų sąrašas pateikimas žemiau.

8 lentelė. Joniškio raj. registruotų sporto organizacijų sąrašas.

¹¹ http://www.hi.lt/uploads/pdf/padaliniai/GYVENSENA/2018_m._gyvensenos_suvestine-ataskaita.pdf

Profesionalūs klubai:
1. Sporto klubas „Siekis“ – NKL čempionatas ir draugiškos varžybos (15-20 varžybų, 250-300 žiūrovų)
2. SK „Joniškio tinklinis“ – Lietuvos tinklinio I lygos čempionatas (5-10 varžybų, 50-100 žiūrovų)
3. VŠĮ „Saned“ – Lietuvos salės futbolo čempionatas (7-10 varžybų, 50-100 žiūrovų)
4. VŠĮ „Varūna“ – Lietuvos jėgos trikovės, štangos spaudimo čempionatai (3-4 čempionatai, 50-100 žiūrovų)
Mėgėjų komandos:
5. SK „Amicitia“ – Lietuvos mažų miestelių krepšinio lyga (8-10 rungtynių, 50-100 žiūrovų);
6. TK „Ažuolas“ - Lietuvos veteranų tinklinio čempionatas, „Žemgalių“ lyga (10-12 rungtynių, 50-70 žiūrovų);
7. Futbolo klubas „Strėlės“ – Lietuvos salės futbolo +35 čempionatas (10-12 rungtynių);
8. Futbolo klubas „Skaistgirys“ – Lietuvos salės futbolo +50 čempionatas (10-12 rungtynių);
9. Imtynių klubas „Kova“ – Lietuvos imtynių čempionatai (vaikų, jaunučių, jaunių, jaunimo);
10. STK „Sidabra“ – Lietuvos stalo teniso lygų čempionatai.
Kitos komandos
11. „Atžala“,
12. „Žemyna“,
13. „Gasčiūnai“,
14. „Skaistgirio olimpietis“,
15. „Audruvis“,
16. „Žygis“,
17. „Sportukas“,
18. „Saulė“,
19. „Žvelgaitis“,
20. „Krepšinio legendos“,
21. „Startas“,
22. Joniškio šaškių-šachmatų klubas,
23. „Avantiūra+“,
24. „Čia ir dabar“,
25. „Forsažas“,
26. V. Bobrovskio automobilių klubas,
27. „Du taktai“,
28. Jurdaičių SOK.

Šaltinis: Savivaldybė.

Savivaldybės vykdomas, į sportinę veiklą orientuotas neformalusis švietimas apima 5 pagrindines veiklas:

1. Neformalusis vaikų pradinio sporto šakų švietimas;
2. Neformalusis vaikų meistriško (ir didelio meistriško) sporto šakų ugdymas;
3. Neformalusis suaugusiųjų švietimas (sveikatinimo veikla);

4. Neformalusis suaugusiųjų meistriskumo (ir didelio meistriskumo) sporto šakų ugdymas, komandų formavimas, olimpinių sportininkų rengimas.
5. Sporto renginių gyventojams organizavimas ir koordinavimas, asistavimas rajono gyventojams dalyvaujant respublikinėse ir tarptautinėse varžybose.

Visos rajono sporto sektoriaus (klubų) pajamos siekia 601,96 tūkst. EUR per metus, o Savivaldybės skiriamas finansavimas šiose pajamose sudaro ženklią dalį – 80,5% visų sporto organizacijų finansavimo dalies.

9 lentelė. Joniškio sporto įmonių įstaigų ir organizacijų pajamos (tūkst. eurų), 2019-2020.

Eil. Nr.	Organizacijų pavadinimai	Iš viso	PAJAMŲ ŠALTINIAI							
			LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Sporto rėmimo fondas	Kitos ministerijos ir instituc.	Savivaldybės biudžetas	Surinkta iš moksleivių arba narių	Ūkinė komercinė veikla	LTOK	Rėmėjai ir kiti šaltiniai
	2	3	4	5		6	7	8	9	10
1.	Savivaldybės sporto padalinys arba kita jo funkcijas vykdanči įstaiga	0								
2.	Sporto klubai	112,85				62,50				50,35
3.	Sporto viešosios įstaigos	13,41				4,50		5,05		3,86
4.	Miestų, rajonų sporto federacijos, sąjungos, asociacijos	0								
5.	Sporto įmonės (AB, UAB)	0								
6.	Sporto padalinio sportininkų ugdymo centrai	0								
7.	Švietimo padalinio sportininkų ugdymo centrai	475,70	45,4			417,90	4,70	7,70		
8.	Privačios sportininkų ugdymo centrai	0,00								
	Iš viso 2020:	601,96	45,4			484,90	4,70	12,75		54,21
	Iš viso 2019:	576,50	0	0	38,70	465,90	10,50	11,94		49,46

Šaltinis: Savivaldybė, Lietuvos sporto centras.

Sportui bei kūno kultūrai Savivaldybės skiriama finansavimo apimtis paskutinius penkerius metus svyravo, taip pat vertinant ir finansuojamą procentą nuo Savivaldybės biudžeto. 2020 metais šiai sričiai buvo skiriama 0,49 mln. EUR, kas sudarė 1,5% biudžeto lėšų, arba 23,7 EUR skaičiuojant 1 gyventojui.

10 lentelė. Savivaldybės skiriamos lėšos sportui, tūkst. EUR.

Metai	Bendras savivaldybės metų biudžetas (išlaidos)	Skirta kūno kultūrai ir sportui finansuoti	Sporto įrengimui		Savivaldybės bendro biudžeto proc. kūno kultūrai ir sportui	Gyventojų skaičius savivaldybės teritorijoje	Tenka € kūno kultūrai ir sportui finansuoti, 1 gyventojui
			Savivald.	Kt.			
2020	31985,10	486,07	1,17	14,41	1,52	20543	23,66
2019	23707,00	642,90	177,0	0	2,71	20901	30,76
2018	23470,60	433,95	67,70	140	1,85	21423	20,26
2017	23617,07	358,54	78,70	92	1,52	21993	16,30
Vid.		480,37	81,14	61,60			

Šaltinis: Lietuvos sporto centras, Peritus skaičiavimai

Joniškio sporto mokykla įkurta 1954 m. rugsėjo 1 d., 2010 m. balandžio 22 d. Joniškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-89 mokyklai suteiktas Joniškio sporto centro pavadinimas¹².

Nuo 2018 iki 2020 metų sporto centro mokinių grupėse skaičius išaugo nuo 374 iki 481 mokinių. Skaičiaus didėjimą lėmė krepšinio ir gimnastika visiems ankstyvojo ugdymo grupių įkūrimas. 2020-2021 m. m. yra sudarytos 42 devynių sporto šakų grupės. Futbolo grupės lanko 70, stalo teniso 35, graikų-romėnų imtynių 26, krepšinio 110, žolės riedulio 14, lengvosios atletikos 60, tinklinio 36, gimnastika visiems 131, karate 14 mokinių. Sporto centre dirba 23 sporto šakų mokytojai. Visi dirbantys mokytojai turi aukštąjį pedagoginį išsilavinimą arba švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka išklausę pedagoginių ir psichologinių žinių kursą.

Centras organizuodamas sportinį ugdomąjį darbą bendradarbiauja su Joniškio rajono bendrojo lavinimo mokyklomis: Joniškio „Saulės“ pagrindine mokykla, Joniškio „Aušros“ gimnazija, M. Slančiausko progimnazija, Žagarės ir Skaistgirio gimnazijomis, Joniškio r. Gasčiūnų ir Kriukų pagrindinėmis mokyklomis, Gataučių M. Katiliūtės mokykla, Joniškio ŽŪM. Šių mokyklų sporto bazėse vyksta Centro mokinių pratybos ir varžybos.

Siekiant sudaryti geresnes ugdymo sąlygas, sportininkų ir mokytojų kvalifikacijos tobulinimui užmegzti ryšiai su Estijos Voru, Talino, Pernu, Latvijos Rygos, Jelgavos, Kalnciems, Liepojos miestų sporto organizacijomis. Perspektyviausi Centro mokiniai kviečiami mokytis Lietuvos olimpiniam sporto centre, Šiaulių sporto ir Panevėžio R. Sargūno sporto gimnazijose¹³.

Centro auklėtiniai dalyvauja Lietuvos jaunučių ir jaunių sporto žaidynėse. Kompleksinė įskaita vykdoma atsižvelgiant į miestų, rajonų ir savivaldybių gyventojų skaičių. 2019 – 2020 dėl federacijoms neskirto finansavimo žaidynės nebuvo vykdytos.

Centras organizuoja sportinį suaugusiųjų laisvalaikį, vykdo sportinius renginius ir varžybas Joniškio rajono gyventojams, seniūnijų sporto žaidynes, renginius žmonėms su negalia. Kasmet vykdomos septynių sporto šakų Joniškio rajono pirmenybės, dvi žmonių su

¹² Sporto centro veiklos ataskaitos.

¹³ Sporto centro veiklos ataskaitos.

negalia sporto šventės, šešių sporto šakų seniūnijų žaidynių varžybos. 2020 m. dėl karantino nemaža dalis numatytų veiklų nevyko.

2019-2020 mokslo meto sezone suteikta 8510 kontaktinių ugdymo valandų paslaugų, 2020-2021 mokslo meto sezone – 9250 kontaktinių valandų.

Turint omenyje, kad JSC sportininkų skaičius siekia apie 500, viso miesto sportininkų (1260) poreikis infrastruktūrai yra bent 23 000 seansų per metus.

1.7. Esama infrastruktūra

Joniškio raj. sporto bazių sąrašas pateikiamas 11 lentelėje.

11 lentelė. 2020 m. Joniškio savivaldybės sporto bazės.

Eil. Nr.		Sporto klubai	Sporto viešosios įstaigos	Miestų, rajonų sporto federacijos, sąjungos, asociacijos	Sporto įmonės (AB, UAB, ID)	Savivaldybės sporto padaliniai	Sporto padalinio SUC	Švietimo padalinio SUC	Privatų SUC	Bendrojo ugdymo mokyklos	Profesinio mokymo įstaigos	Aukštesniosios mokyklos	Aukštosios mokyklos	Ministerijos, departamentai	Fiziniai asmenys	Kito pavaldumo	Iš viso 2020 m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Universalios sporto arenos																0
2.	Sporto kompleksai																0
3.	Stadionai	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	0	0	3	14
3.1.	Su 3000 ir daugiau vietų tribūnomis																0
3.2.	Kiti									10	1					3	14
4.	Lengvosios atletikos maniežai																0
5.	Futbolo maniežai																0
6.	Baseinai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1.	50 m																0
6.2.	25 m																0
6.3.	Kiti (12,5-25 m)																0
7.	Salės	0	0	0	0	0	0	0	0	15	3	0	0	0	0	3	21
7.1.	Didesnės kaip 15 x 30 m									4							4
7.2.	24 x 12 m – 15 x 30 m									3	1						4
7.3.	Kitos									8	2					3	13
8.	Irklavimo sporto bazės																0
9.	Buriavimo sporto bazės																0
10.	Žirgų sporto maniežai														1		1
11.	Dviračių treikai																0
12.	Aerodromai																0
13.	Ledo arenos																0
14.	Šaudyklos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Krepšinio aikštelės									15	1					15	31
16.	Tinklinio aikštelės	1								15	1					17	34
17.	Futbolo aikštės																0
18.	Rankinio aikštelės																0
19.	Teniso aikštelės									1					1		2
20.	Automobilių kroso trasos																0

		reikalavimų. Oficialių varžybų vykdyti negalima
Skaistgirio gimnazijos sporto salė	Stalo tenisas	Sporto salė maža. Varžybų vykdyti negalima.
Gataučių M.Katiliūtės mokykla	Krepšinis.	Neatitinka sporto šakos taisyklių reikalavimų.
Bariūnų sporto salė	Futbolas	Šildymo sistema renovuota. Infrastruktūra reikalauja remonto
Darželių „Saulutė“ ir „Vyturėlis“ sporto pratybų patalpos	Krepšinis, gimnastika visiems	Salės mažos. Nepatenkinamas vaikų, tėvų pageidavimų poreikis

Šaltinis: Savivaldybė.

Paveiksluose žemiau pateikiamos Jonišio SC naudojamų objektų būklės foto fiksacijos.

14 paveikslas. „Aušros“ gimnazijos sporto salė, stadionas
Šaltinis: Savivaldybė

15 paveikslas. „Saulės“ pagrindinės mokyklos sporto salės
Šaltinis: Savivaldybė

16 paveikslas. M. Slančiausko progimnazijos sporto salė, aikštynas.
Šaltinis: Savivaldybė

17 paveikslas. Žagarės gimnazijos sporto salė.
Šaltinis: Savivaldybė

18 paveikslas. Skaistgirio gimnazijos sporto salė.

Šaltinis: Savivaldybė

19 paveikslas. Gataučių mokyklos sporto salė.

Šaltinis: Savivaldybė

20 paveikslas. Bariūnų sporto salė.

Šaltinis: Savivaldybė

Vertinant aukščiau pateiktą informaciją, galima teikti, jog Joniškio raj. sporto bazių yra pakankamai tik baziniams rajono poreikiams tenkinti. Universalių salių mokyklose yra, tačiau jos nėra specializuotos, taip pat, nepritaikytos sporto visiems poreikiams (suaugusiųjų sveikatinimui, mėgėjiškam sportui). Nėra vandens sporto infrastruktūros. Trūksta infrastruktūros sporto renginiams.

1.8. Aplinkinė infrastruktūra

Baseinai

Iš aplinkinių rajonų baseinų Joniškiui galėtų būti aktualūs tik Šiauliuose esantys baseinai, dėl šiaurinės rajono ribos su Latvijos siena. Šiauliuose yra 4 25-50 ilgio baseinai:

- Šiaulių sanatorinės mokyklos 5 takelių baseinas¹⁵;
- Šiaulių „Spindulio“ ugdymo centro baseinas¹⁶, kuriame ribojamas lankytojų skaičius iki 10 vienu metu;
- Delfino plaukimo centras, kuris praktiškai užimtas nuo 6 val. ryto iki 20 val. vakaro¹⁷;

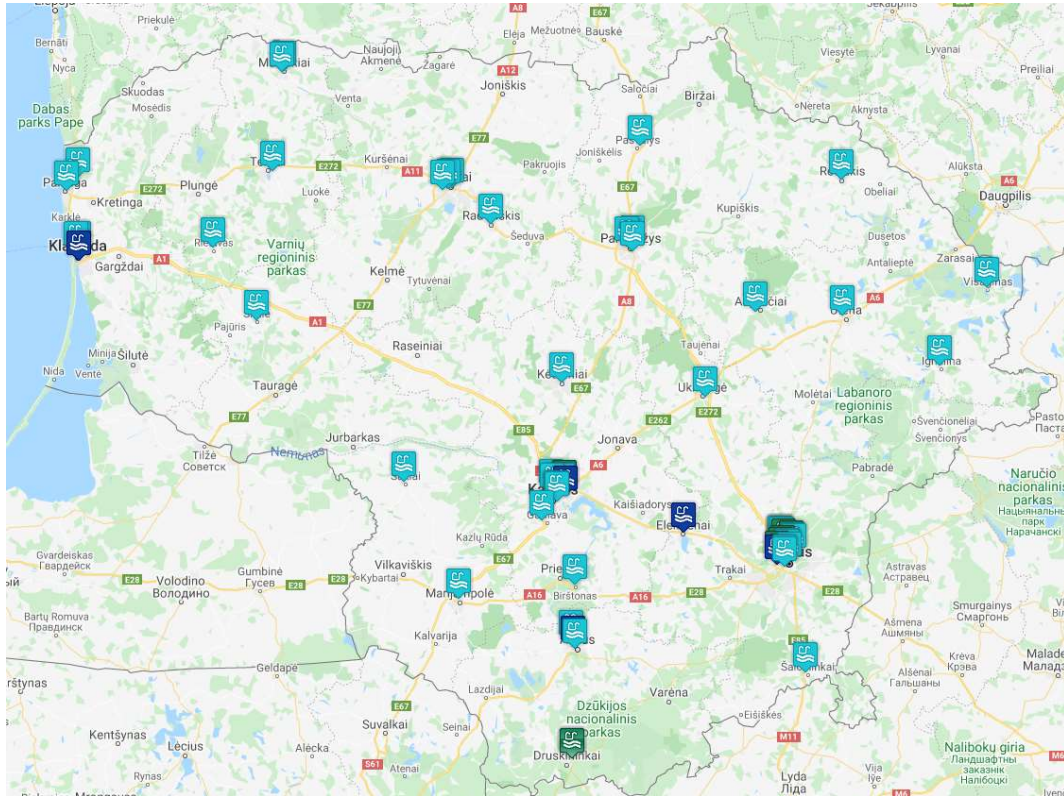
¹⁵ <https://www.sanatorinemokykla.lt/baseino-paslaugos>

¹⁶ <https://siauliusuc.lt/baseinas/>

¹⁷ <https://delfin.lt/home/apie-mus/>

- 3 takelių „Impuls“ baseinas¹⁸, veikiantis tik komerciniais pagrindais.

Apibendrinant galima teigti, jog didžioji dalis Šiaulių baseinų infrastruktūros pilnai užimta, tačiau veiklų vertinime kaip galimą veiklą aktualu įvertinti gyventojų kelionių rėmimą į Šiaulius.

21 paveikslas. Plaukimo baseinai Lietuvoje, 2020 09.

Šaltinis: Lietuvos sporto gidas, sportmap.lt

Universalios sporto arenos ir sporto kompleksai ir stadionai

Pagal Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenis 2020 m. Lietuvoje veikė 5 738 sporto bazės; 15 iš jų – universalios sporto arenos, 30 – sporto kompleksai, 20 – stadionai su 3000 ir daugiau vietų tribūnomis. Joniškio raj. tokių objektų nėra.

¹⁸ <https://www.impuls.lt/klubai/vairo-g-2-siauliai>

13 lentelė. Universalios sporto arenos ir sporto kompleksai Lietuvoje¹⁹

Miestas, rajonas	Universalios sporto arenos	Sporto kompleksai	Stadionai su 3000 vt. ir daugiau tribūnomis
Alytaus m.	1	3	1
Elektrėnų r.	1	0	0
Ignalinos r.	0	1	0
Jonavos r.	1	0	1
Kauno m.	1	8	0
Kauno r.	0	0	0
Kėdainių r.	1	1	0
Kelmės r.	0	1	0
Klaipėdos m.	1	0	1
Marijampolės sav.	0	1	1
Mažeikių r.	0	2	1
Panevėžio m.	0	3	1
Palangos m.	1	0	1
Pasvalio r.	1	0	0
Prienų r.	1	1	0
Raseinių r.	1	0	4
Šakių r.	1	0	0
Šiaulių m.	1	2	2
Tauragės r.	0	0	1
Telšių r.	1	1	1
Ukmergės r.	0	4	0
Utenos r.	0	1	1
Varėnos r.	0	0	1
Vilniaus m.	2	0	2
Visagino m.	0	1	1
IŠ VISO 2020 m.	15	30	20

Nors dauguma universalių sporto arenų yra tinkamos įvairių sporto užsiėmimų organizavimui, tačiau pasirengimas ir nuolatinis šių arenų naudojimas tikslinėms įvairioms sporto šakoms (pvz., vienu metu negali būti išpilta ledo aikštė ir tuo pačiu metu vykti krepšinio ar futbolo užsiėmimai) ir jų kasdieniams užsiėmimams, jei neįrengtos atskiros treniruočių salės ar patalpos, dažniausiai nėra pilnai pritaikytos. Todėl, siekiant pilnai išnaudoti universalių sporto arenų potencialą, jose paprastai įrengiamos papildomos sporto patalpos, salės ar sporto zonos.

¹⁹ Šaltinis: Lietuvos sporto centras.

1.9. Sprendžiamos problemos

1.9.1. Plaukimo ir specializuotos sporto infrastruktūros trūkumas

2021 04 28 Savivaldybės vykdytos apklausos metu (Priedas Nr. 3) iš 1034 respondentų 32% atsakė, jog sporto paslaugomis dažniau naudotis skatintų didesnis paslaugų pasirinkimas bei 31%, jog modernesnės infrastruktūros įrengimas.

Tarp trūkstamos infrastruktūros baseiną įvardijo 52% respondentų, sporto salių trūkumą įvardijo 15% respondentų. Tarp labiausiai trūkstamos infrastruktūros vaikų sportui buvo įvardinta plaukimo (45,2%), lauko teniso (19,2%) bei kovos menų (9,4%) infrastruktūros trūkumas. Tarp suaugusiems trūkstamos infrastruktūros buvo nurodomas baseinas, universalios sporto komplekso infrastruktūros bei grupinių sporto visiems užsiėmimų infrastruktūros. Rajono krepšinio komandai Delikatesas reikalinga salė atitinkanti NKL reikalavimus²⁰.

Tiek skyriaus analizė, tiek gyventojų apklausa parodo, jog rajone tam tikros sporto infrastruktūros nepakanka, o šiuo investiciniu projektu pagrindinė sprendžiama problema yra specializuotų sporto salių trūkumas ir plaukimo sporto šakoms tinkamos infrastruktūros nebuvimas Joniškio rajone:

- nesukurta infrastruktūra vykdyti mokinių mokymo plaukti programą;
- nesukurta infrastruktūra, kur fizinio aktyvumo pratybas vandenyje galėtų gauti visos amžiaus grupės;
- grupinio sporto visiems pritaikytos infrastruktūros trūkumas;
- universalios sporto visiems infrastruktūros trūkumas;
- Joniškio sporto centras neturi nuosavų sporto bazių, veikla derinama su bendrojo lavinimo mokyklų ir darželių sporto užsiėmimais;
- NKL krepšinio, tinklinio, rankinio, salės futbolo, kovinio sporto ir sunkiosios atletikos varžyboms pritaikytos infrastruktūros trūkumas.

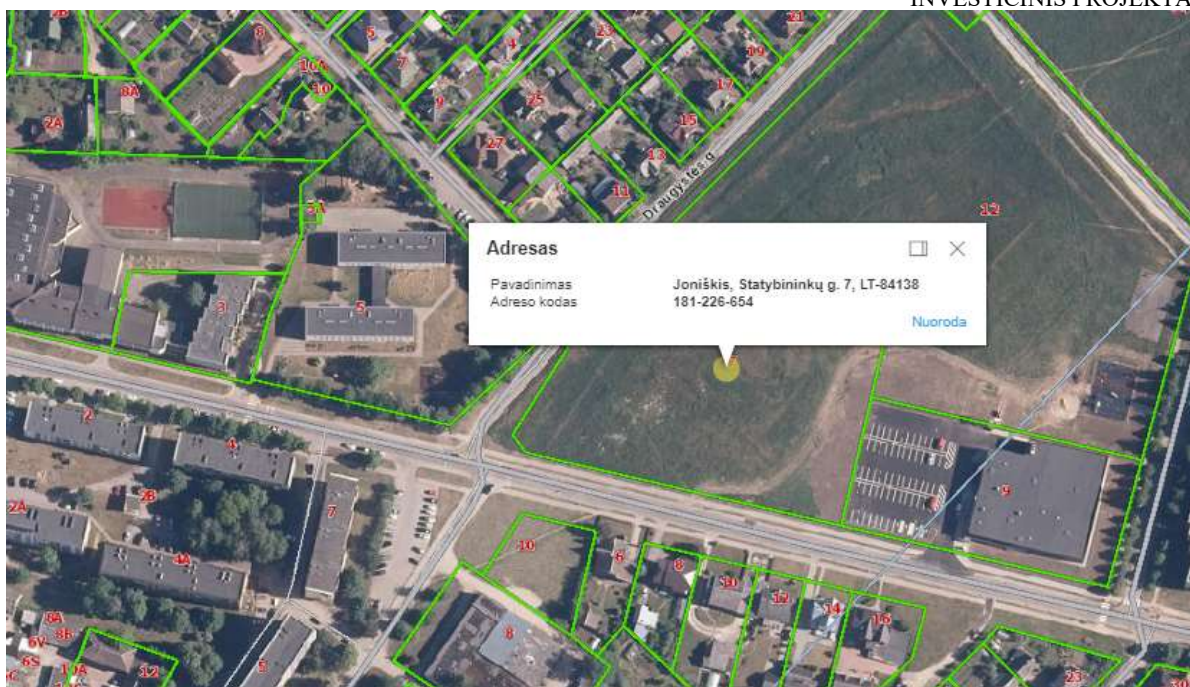
1.9.2. Neišvystyta sporto komplekso teritorija Statybininkų g. 7

Joniškio SC nuosavos sporto bazės problemą bandoma spręsti jau beveik dešimtmetį. Tam miesto teritorija Statybininkų g. 7 nebuvo vystoma ar pritaikoma kitiems poreikiams. Ketinto statyti komplekso techninis projektas buvo parengtas 2016 metais, jam atlikta bendroji ekspertizė. Projekto sprendiniai apėmė sporto salių bei su jomis susijusių funkcinių patalpų bei inžinerinės infrastruktūros sprendinius.

Projektu buvo numatyta statyti universalią sporto salę, treniruočių sales, persirengimo ir dušinių patalpas²¹.

²⁰ NKL reikalavimas Nr. 14.5. „Arenoje turi būti įrengta mažiausiai 300 (trys šimtai) sėdimų vietų“.

²¹ Koncepcija.

22 paveikslas. Nenaudojama teritorija prie Sporto rūmų.

Šaltinis: Regia.lt

Laikotarpyje nuo 2016 iki 2021 m. Komplekso statybai finansavimas neskirtas, statybos procesas neprasidėjo. Techninio projekto sprendiniai nebeatitinka šiandieninio reglamentavimo bei kintančio poreikio. Suprojektuoto statinio energinio naudingumo klasė yra B, o nuo 2021 01 01 tokio pastato klasė turi būti A++. 2016 metais parengtame projekte baseino korpuso statybos nebuvo suprojektuotos. Atsižvelgiant į tai, teritorijos geriausias panaudojimas turi būti vertinamas iš naujo, o priėjus išvados dėl sporto objekto statybos šioje teritorijoje, esamas techninis projektas turi būti koreguojamas iš esmės, arba rengiamas naujas techninis projektas (panaudojant/nepanaudojant dalį esamo techninio projekto sprendinių).

1.9.3. Finansavimo stoka

Kita problema – nenumatytas pilnas finansavimas naujam infrastruktūros objekto sukūrimui Savivaldybės biudžete. Nors šalies mastu vertinant absoliučiais skaičiais nėra didelis, tačiau rajono kontekste stabilus ir didesnis už šalies vidurkį sportuojančiųjų asmenų skaičius ir poreikis vandens ir kito specializuoto sporto infrastruktūrai reikalaus naujų investicijų į infrastruktūros sukūrimą. Per metus Savivaldybė sporto reikmėms išleidžia apie 480 tūkst. EUR, ir tik apie 81 tūkst. EUR per metus – sporto infrastruktūros atnaujinimui (papildomai atnaujinimui dar gaunama vidutiniškai 61 tūkst. EUR iš centrinės valdžios institucijų). Reikiamo lėšų kiekio (5,96-6,8 mln. EUR be PVM) infrastruktūros sukūrimui skyrimas iš biudžeto sudarytų apie 18% biudžeto ir sąlygotų ne tik sportinio ugdymo paslaugos teikimo finansavimo apribojimą, bet būtų praktiškai neįgyvendinamas.

Pagrindiniai panašių kompleksų statybos finansavimo šaltiniai yra Valstybės investicijų programos lėšos (VIP), savivaldybių biudžetų lėšos (SB), privačios investicijos (PI). Komplekso statyba VIP ar SB lėšomis dažnu atveju užtrunka 5 ir daugiau metų. Priežastys – ribotos finansavimo galimybės, finansavimas nėra užtikrintas dėl subjektyvių

rizikų. Dažniausiai Komplekso statybos vyksta etapais. Esant neapibrėžtam finansavimui ir terminams, kompleksinės paslaugos vartotojams pradamos teikti po kelių metų. Ilgiau trunkantys statybos bei pritaikymo procesai atitinkamai įtakoja (išbrangina) galutinę statinio statybos ir įrengimo kainą. Tokiais atvejais atsiranda papildomos sąnaudos: objekto konservavimas, apsauga, priežiūra ir pan. Dažnu atveju, užsitęsęs statybos ir pritaikymo procesui, būtinos reinvesticijos. Visa tai įtakoja galutinę paslaugos kainą. Be statybos rizikos svarbi ir politinė bei institucinė rizika t.y. statybos procesui trunkant neapibrėžtam laikotarpiui (priklausomai nuo finansavimo galimybių), gali kisti valstybės ar savivaldybės institucijų strateginės kryptys, prioritetai, finansavimo kryptys.²²

Ši problema suformuoja poreikį imtis veiksmų efektyvinti šiai priemonei skiriamų lėšų panaudojimą, t.y. būtina ieškoti efektyviausių viešosios infrastruktūros sukūrimo ir valdymo sprendimų, leidžiančių tolygiau paskirstyti lėšas investicijoms laike, tuo pačiu užtikrinant kokybišką sporto infrastruktūros paslaugos teikimą. Šiai dienai laisvų lėšų naujai infrastruktūrai Savivaldybė neturi, o ženklesnių apimčių naujų paskolų ėmimas negalimas dėl Fiskalinės drausmės įstatymo apribojimų.

²² Konceptija.

2. PROJEKTO TURINYS

2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai

Joniškio rajono savivaldybė išanalizavusi esamos sporto infrastruktūros būklę ir nusistačius būklės gerinimo prioritetus, vykdo kryptingą sporto infrastruktūros atnaujinimą bei plėtrą, atsižvelgiant į gyventojų poreikius. Siekiant užtikrinti gyventojų fizinį aktyvumą neįtakojamą sezoniškumo, sudaryti geras treniruočių ir varžybų sąlygas bei sukurti galimybę treniuotis plaukikams, planuojama įgyvendinti šį Joniškio sporto infrastruktūros prieinamumo užtikrinimo projektą. Planuojamas projektas susijęs su neformaliojo švietimo, laisvalaikio užimtumo ir sveikatinimo infrastruktūros tobulinimu Joniškio rajono savivaldybėje, kuriant patrauklias, palankias sąlygas neformaliojo švietimo veiklų plėtrai savivaldybės teritorijoje skirtingo amžiaus Joniškio rajono savivaldybės gyventojams.

Projekto tikslai:

- i) sudaryti sąlygas kultivuoti plaukimo sporto šakas,
- ii) didinti šiuolaikinius visuomenės poreikius atitinkančio laisvalaikio užimtumo, sveikatinimo ir neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą Joniškio rajono gyventojams.

Projekto uždaviniai:

1. Užtikrinti plaukimo sporto infrastruktūros, kurioje, be sporto treniruočių, gali būti vykdoma mokinių mokymo plaukti programa bei fizinio aktyvumo pratybos vandenyje visų amžiaus grupių gyventojams, prieinamumą.
2. Užtikrinti vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos sunkiosios atletikos sporto treniruotės bei mėgėjiška sportinė gimnastikos visiems veikla, prieinamumą.
3. Užtikrinti 500 vietų salės infrastruktūros krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto šakų ir sunkiosios atletikos varžyboms prieinamumą.

Įgyvendintas, projektas tiesiogiai prisidėtų ir prie Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano I prioriteto „Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė“, 1.2. tikslo „Išvystyta kultūros, turiningo laisvalaikio ir sporto paslaugų sistema“, 1.2.2. uždavinio „Skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę“, 1.2.2.1 priemonės „Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės sporto ir fizinio aktyvumo infrastruktūrą“ įvykdymo.

Įgyvendinus projektą, padidintas infrastruktūros prieinamumas leis:

- įtraukti visą miesto bendruomenę į sveikos gyvensenos ugdymą ir fizinio aktyvumo didinimą;
- pagerinti sąlygas vykdyti kokybiškas treniruotes ir varžybas;
- sudaryti galimybes treniuotis plaukikams;
- ugdyti sportininkus, kurie potencialiai galėtų pasiekti aukštų rezultatų ir taip garsintų ne tik savivaldybės, bet ir Lietuvos vardą;
- didins rajono patrauklumą tarp gyventojų, besirenkančių Joniškio miestą bei rajoną kaip gyvenamąją ar darbo aplinką.

Sudarytos geresnės sąlygos fiziniam mokinių aktyvumui teigiamai įtakos mokinių fizinės ir psichinės sveikatos būklę, mokymosi kokybę²³.

2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais

Projektas yra susijęs su Joniškio raj. vykdomais sporto infrastruktūros atnaujinimo projektais bei darbais. Šiuo metu Savivaldybė sporto infrastruktūros atnaujinimui išleidžia vidutiniškai 142 tūkst. EUR per metus. Pagrindiniai naudojami lauko bei vidaus sporto objektai yra atnaujinti arba atnaujinami pagal planą, ir dauguma yra geros būklės.

2.3. Projekto tikslinės grupės ir jų poreikiai bei Projekto ribos

Identifikuotos Projekto tikslinės grupės ir jų poreikiai pateikiami 14 lentelėje.

14 lentelė. Tikslinių grupių poreikių analizė.

Tikslinė grupė	Tikslinės grupės poreikiai	Lemiantys veiksniai	Grupės apimtis	
Joniškio rajono gyventojai (vaikai iki 18 m.)	Poreikis moderniai, šiuolaikiškai ir prieinamai mokymo plaukti bei plaukimo sporto infrastruktūrai;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nesukurta infrastruktūra vykdyti mokinių mokymo plaukti programą; ▪ nesukurta infrastruktūra, kur fizinio aktyvumo pratybas vandenyje galėtų gauti visos amžiaus grupės; ▪ gimnastikai visiems pritaikytos infrastruktūros trūkumas; ▪ kovinio sporto šakoms pritaikytos infrastruktūros trūkumas; ▪ lauko teniso infrastruktūros trūkumas; ▪ infrastruktūros, kurioje galima vykdyti įvairių sporto šakų varžybas trūkumas; ▪ stabilus sportuojančiųjų skaičius ▪ poreikis sportui visiems ir fiziniam aktyvumui; 	3 535	Iš jų: Sportininkai – 1 265
Joniškio rajono gyventojai (18 m. - senjorai)	Poreikis moderniai, šiuolaikiškai ir prieinamai plaukimo infrastruktūrai; Poreikis moderniai, šiuolaikiškai ir prieinamai gimnastikos ir kovinio sporto infrastruktūrai; Infrastruktūros salės sporto varžyboms poreikis.		16 664	
Sporto renginių ir turnyrų žiūrovai	Infrastruktūros salės sporto varžyboms poreikis. Sporto centro, kaip traukos objekto, poreikis.		Įsk.	Įsk.
Turistai ir vienadieniai lankytojai	Infrastruktūros salės sporto varžyboms poreikis. Sporto centro, kaip traukos objekto, poreikis.		197 000	Iš jų turistai – 5 000 Viena-dieniai lankytojai – 192 000

Sudaryta Autorių.

²³ koncepcija.

Aukščiau pateiktoje lentelėje pateiktos Projekto tikslinės grupės ir jų poreikiai. Visos projekto tikslinės grupės turi projekte vienokius ar kitokius interesus / poreikius, o Projektu sukuriama produkto – sporto ir laisvalaikio infrastruktūros – socialinė ekonominė nauda būtų skirta jiems tenkinti.

15 lentelė. Apskaičiuoti optimalūs infrastruktūros poreikiai.

Aerobikos salė	Valandos	Užimtumas	Val. per dieną	Laiko pobūdis	Val. per metus
Darbo dienos	08:00 - 13:00	Komercinė	5	Komercinis	315
	13:00 - 19:00	Sporto centras	6	Visuomeninis	756
	19:00 - 21:00	SK Avantiūra+, SK Čia ir dabar	2	Komercinis	378
Savaitgaliai, šv. d.	09:00 - 21:00	Sporto klubai, varžybos	12	Komercinis	678
Universali treniruoklių / sporto salė					
Darbo dienos	09:00 - 14:00	Komercinė	5	Komercinis	315
	14:00 - 16:00	Sporto centras	2	Visuomeninis	252
	16:00 - 21:00	Komercinė	5	Komercinis	416
Savaitgaliai, šv. d.	09:00 - 20:00	Sporto klubai, varžybos	11	Komercinis	410
Baseinas					
Darbo dienos	09:00 - 11:00	Senjorų ir neįgaliųjų sveikatinimas	2	Visuomeninis	378
	11:00 - 14:00	Bendrojo lavinimo mokyklų poreikiai	3	Visuomeninis	567
	14:00 - 18:00	Sporto centro grupės, NVŠ krepšeliai	4	Visuomeninis, komercinis	756
	18:00 - 22:00	Komercinė	4	Komercinis	504
Savaitgaliai, šv. d.	09:00 - 21:00	Komercinė	12	Komercinis	678
Pirčių / SPA zona					
Visi metai	11:00 - 21:00	Komercinė	10	Komercinis	913
Sporto arena					
Pirmadienis	09:00 - 13:00	Darželių sveikatingumo užsiėmimai, Jonišio bendrojo lavinimo mokyklų žaidynių varžybos, Lietuvos Mokyklų žaidynių varžybos	4	Visuomeninis	156
	13:00 - 19:00	Sporto centras	6	Visuomeninis	234
	19:00 - 21:30	Sporto klubai	2,5	Komercinis	65
Antradienis - penktadienis	09:00 - 13:00	Darželių sveikatingumo užsiėmimai, Jonišio bendrojo lavinimo mokyklų žaidynių	4	Visuomeninis	624

varžybos, Lietuvos Mokyklų žaidynių varžybos.					
	13:00 - 18:00	Sporto centras	5	Visuomeninis	780
	18:00 - 20:00	Delikatesas	2	Komercinis	312
	20:00 - 21.30	Sporto klubai	1,5	Komercinis	156
Šeštadienis	09:00 - 14:00	Varžybų diena, sporto klubai, NVŠ veikla	5	Visuomeninis / komercinis	78
	14:00 - 17:30	Delikatesas	3,5	Komercinis	137
	17.30 - 21.30	Varžybų diena, sporto klubai, NVŠ veikla	4	Visuomeninis / komercinis	62
Sekmadienis	09:00 - 21:00	Varžybų diena, sporto klubai, NVŠ veikla	12	Visuomeninis / komercinis	187
					10 107

Šaltinis: JSC informacija, Peritus skaičiavimai.

Apibrėžiant Projekto apimtį, konstatuotina, jog pagrindinės Projekto tikslinės grupės yra Joniškio rajono gyventojai (visų amžiaus grupių) užsiimantys sporto rekreacine ir sveikatos stiprinimo veikla, sportininkai, sporto renginių žiūrovai ir dalyviai, rajono turistai bei vienadieniai lankytojai. Aukščiau įvertintas optimalus infrastruktūros poreikis – 10 100 valandų per metus. Minimalus poreikis sudarytų 50% šios apimties.

2.4. Projekto organizacija

Projektą įgyvendins Joniškio raj. savivaldybės administracija. Už sukurtos infrastruktūros eksploataciją ir priežiūrą būtų atsakingas privatus investuotojas. Už Projekto metu sukurtų rezultatų kontrolę bus atsakinga Joniškio savivaldybės administracija arba joje specialiai sukurta Projekto priežiūros grupė. Savivaldybės valdomos sporto ugdymo įstaigos naudosis sukurtu Objektu sporto ugdymo veiklos vykdymui susitarime su Privatiu investuotoju sutartą valandų skaičių.

Prognozuojamas Projekto įgyvendinimo modelis: Joniškio savivaldybei pagal teisės aktus ir, priklausomai nuo finansinės analizės rezultatų, siūlomu pasirinkti viešosios ir privačiosios partnerystės modeliu atrinkus privatų investuotoją, pastarasis Projektą įgyvendintų projektuodamas, statydamas ir vėliau vykdydamas sukurtą objekto eksploataciją bei techninę priežiūrą.

Pavadinimas	Joniškio rajono savivaldybės administracija
Teisinė forma	Biudžetinė įstaiga
Įstaigos kodas	288712070
Veiklos vykdymo adresas	Livonijos g. 4, 84124 Joniškis
Darbuotojų skaičius	205

Projekto vieta organizacijoje

Projektas yra tiesiogiai susijęs tiek su savivaldybės strateginiais plėtros ir veiklos tikslais, tiek su savivaldybės tiesioginėmis veiklos funkcijomis. LR vietos savivaldos įstatyme²⁴ nustatyta, jog **savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą gyventojams ir savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams**, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdama biudžetines ir viešąsias įstaigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdama viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindama viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę.

Pagrindinės savivaldybės funkcijos, susijusios su projekto paslaugos organizavimu, apima tokią veiklą:

- ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas (savivaldybės savarankiškoji funkcija, 6 str. 8 p.);
- savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas (savivaldybės savarankiškoji funkcija, 6 str. 18 p.);
- kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas (savivaldybės savarankiškoji funkcija, 6 str. 29 p.);
- sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas (savivaldybės savarankiškoji funkcija, 6 str. 14 p.)²⁵.

Taip pat LR vietos savivaldos įstatyme nurodyta, jog savivaldybė **steigia naujus viešųjų paslaugų teikėjus tik tais atvejais, kai kiti teikėjai viešųjų paslaugų neteikia arba negali jų teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės**.

Atsižvelgiant į šias teisės aktų nuostatas, savivaldybė, kuri siekia įgyvendinti Projektą visų pirmą turėtų siekti užtikrinti viešosios paslaugos teikimą. Pažymima, jog šiame investicijų projekte nagrinėjamas Projekto įgyvendinimas kartu su privačiais investuotojais, leistų Projekto infrastruktūrinių investicijų finansavimo riziką perkelti privataus sektoriaus atstovams. Tai ne tik palengvintų ir pagreitintų Projekto įgyvendinimą, bet tuo pačiu metu leistų Savivaldybei įgyvendinti priskirtas funkcijas jai bet kuriuo atveju sudarant sąlygas užtikrinti viešosios paslaugos teikimą ir administravimą, kaip numato LR vietos savivaldos įstatymas.

Vietos savivaldos įstatymo 8 straipsnio 1 dalis nustato, kad Savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą gyventojams. Jas teikia biudžetinės ir viešosios įstaigos, savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės ir kiti subjektai.

Savivaldybės valdomos sporto ugdymo įstaigos ir toliau vykdys joms priskirtas funkcijas, investicinę ir objekto techninės priežiūros veiklą vykdys Privatus subjektas.

²⁴ Lietuvos Respublikos Seimo 1994 m. liepos 7 d. priimtas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533; aktuali redakcija nuo 2019 m. liepos 1 d. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5884/asr>

²⁵ Koncepcija.

2.5. Projekto teisinė aplinka

Projekto atitikimas su statyba susijusiems teisės aktams

Projekto įgyvendinimo metu aktualūs bus teisės aktai, kurie susiję tiek su fiziniu veiklų vykdymu (statyba), tiek su administraciniais aspektais (projekto valdymu).

Statybos darbų vykdymo metu turi būti laikomasi LR statybos įstatymo, STR 1.08.02:2002 „Statybos darbai“, STR 1.07.02:2005 „Žemės darbai“, STR 2.05.01:2013 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas“ ir kitų statybos techninių reglamentų bei LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintų higienos normų nuostatų (žr. žemiau). Darbų kontrolę turi vykdyti ir tinkamą atliktų darbų kokybę užtikrinti techninę priežiūrą atliekantys specialistai. Atitinkamai statybos darbų etape turi būti laikomasi ir STR 1.09.05:2005 „Statinio statybos techninė priežiūra“ nuostatų.

Projekto įgyvendinimo metu sukurtų rezultatų savininkas – privatus investuotojas, kuris investuos į sporto infrastruktūros objektą. Investuotojas bus atsakingas už veiklų organizavimą ir paslaugų teikimą.

Eksploatuojant naują sporto objektą ir teikiant paslaugas, aktualios bus šios higienos normos, patvirtintos LR ministro įsakymais:

- HN 15:2005 „Maisto higiena“;
- HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“;
- HN 123:2003 „Patalpų ir įrangos, skirtų kūno kultūrai ir sportui, higienos reikalavimai“.

Projekto išsamiam teisės aktų sąrašui pateikiamas 2 Priede.

Projekto atitikimas valstybiniais ir Joniškio raj. planavimo dokumentams

Projektas atitinka 2021-2030 metų nacionalinio pažangos plano 2.11, 4.4 uždavinių tikslus.

16 lentelė. Projekto atitikimas 2021-2030 NPP tikslams.

Uždavinys	Poveikio rodiklio pavadinimas	Už rodiklį atsakinga institucija	Pradinė reikšmė (metai)	Siektina tarpinė (2025 m.) reikšmė	Siektina galutinė (2030 m.) reikšmė
2.11 uždavinys. Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą	2.11.9. Mokinių, dalyvavusių neformaliojo vaikų švietimo sporto ir kitose fizinį aktyvumą skatinančiose veiklose, dalis	ŠMSM	20 (2018)	23	26
4.4 uždavinys. Siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus	4.4.1. Olimpinėse žaidynėse, olimpinių sporto šakų pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius olimpinėse rungtyse	ŠMSM	14 (2018)	14	17
	4.4.2. Parolimpinėse ir Kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos neįgaliųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius	ŠMSM	14 (2018)	15	17

Projektas atitinka Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2021–2030 m. Sporto plėtros programą, o konkrečiai, Strateginį tikslą Nr. 4: „Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą“, bei siekiamą rodiklį 2.1.1.: „Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu sportuoja apie 60 min., ir ilgiau, dalis (proc.) - reikšmė 2016 m. - 9,7, siektina reikšmė 2025 m. - 15, 2030 m. – 20“.

Projektas taip pat atitinka šios programos konkrečias priemones, įskaitant:

Priemonė	Uždavinys
3. Fizinio aktyvumo skatinimas.	2.11. Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą.
6. Sporto paskirties statinių priežiūra ir remontas.	2.11. Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą.
7. Sporto medicinos, mokslo inovacijų ir sporto paslaugų prieinamumo, mobilumo ir kokybės stiprinimas sportininkams.	4.4. Siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus.

Projektas taip pat atitinka 2011-2020 metų Valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 5 d. nutarimu Nr. 112 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 69 redakcija) nuostatas, o konkrečiai:

- 1 Tikslą - didinti sportuojančių Lietuvos Respublikos gyventojų skaičių;
- 1.2. Uždavinį – skatinti visų Lietuvos Respublikos gyventojų sveiką gyvenseną per fizinį aktyvumą, kūno kultūrą ir sportą

- 2 Tikslą – sudaryti tinkamas sąlygas Lietuvos Respublikos gyventojų fiziniam aktyvumui ir sportavimui;
- 2.1.4 Priemonę – statyti ir (ar) rekonstruoti savivaldybių sporto infrastruktūros objektus – stadionus, plaukimo baseinus, sporto sales, sporto ir sveikatingumo kompleksus;
- 3 tikslą – sudaryti sąlygas profesionaliai rengti perspektyvius sportininkus siekti aukščiausių sportinių rezultatų
- 3 tikslo 1 uždavinį – sudaryti sąlygas sporto organizacijoms rengti didelio meistriškumo sportininkus
- 3.1.2. Priemonę – administruoti sporto bazes, skirtas didelio sportinio meistriškumo sportininkams rengti;
- 3.1.3 Priemonė – bendrojo ugdymo mokyklose, vykdančiose specializuoto ugdymo krypties programas (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su sporto ugdymo programas), ugdyti talentingus būsimočius sportininkus

Planuojamas Komplekso statybos projektas prisidės prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 2.10. projekto „Fizinį aktyvumą, įtrauktį ir aukštą meistriškumą užtikrinanti sporto sistema“ iniciatyvos 2.10.3. Sveika ir aktyvi visuomenė. Siekiant šios iniciatyvos įgyvendinimo, numatoma gerinti visų amžiaus grupių įsitraukimą į fizines veiklas ir formuoti poreikį sportuoti visą gyvenimą, siekti glaudaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo užtikrinant darnią miestų ir regionų sporto bei laisvalaikio infrastruktūros plėtrą.

Projektas atitinka Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano, patvirtinto Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-12, I prioriteto „Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė“, 1.2. tikslą „Išvystyta kultūros, turiningo laisvalaikio ir sporto paslaugų sistema“, 1.2.2. uždavinį „Skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę“, 1.2.2.1 priemonę – „Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės sporto ir fizinio aktyvumo infrastruktūrą“.

Projektas yra susijęs su Joniškio savivaldybės strateginio 2021–2023 metų veiklos plano, patvirtinto Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-13, 01. strateginio tikslo „Užtikrinti visuotinį švietimo prieinamumą ir kokybę, mažinti socialinę atskirtį, ugdyti visuomenės sveikatą, plėtoti kultūrinę veiklą ir skatinti bendruomeniškumą“, 02 programos „Kultūros ir sporto plėtra“, 02 tikslo „Užtikrinti kūno kultūros ir sporto infrastruktūros atnaujinimą, modernizavimą ir plėtrą“, 02 uždavinio „Skatinti rajono gyventojų fizinį aktyvumą“, 08 priemone „Joniškio sporto centro veikla“, į kurios finansavimą įtrauktas sporto inventoriaus įsigijimas, sporto renginių organizavimas, bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sporto žaidynių vykdymas, visuomeninių sporto klubų rėmimas ir 10 priemone „Sporto ir fizinio aktyvumo infrastruktūros įrengimas“.

Projektas taip pat susijęs su neformaliojo švietimo, laisvalaikio užimtumo ir sveikatinimo infrastruktūros tobulinimu Joniškio rajono savivaldybėje, kuriant patrauklias, palankias sąlygas neformaliojo švietimo veiklų plėtrai savivaldybės teritorijoje skirtingo amžiaus Joniškio rajono savivaldybės gyventojams. Neformaliojo švietimo kryptis – sportinė veikla (sportinis švietimas, rekreacinis sportas ir pan.). Taigi, projektui įtakos turi bendroji savivaldybės gyventojų padėtis (gyventojų skaičius, jų struktūra), gyventojų fizinis aktyvumas ir mokyklinio amžiaus vaikų dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose.

2.6. Projekto įgyvendinimo modelių analizė

Skirtingų Projekto įgyvendinimo galimybių viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu analizė yra atliekama siekiant palyginti teisės aktuose nustatytas VPSP galimybes, išskirti jų privalumus ir trūkumus ir, atsižvelgus į šio konkretaus Projekto teisinius požymius, išrinkti tinkamiausią būdą pasirinktai alternatyvai įgyvendinti.

Viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas, įgyvendinamas pagal VPSP modelius, yra vis dažniau pasirenkama infrastruktūros vystymo ar viešųjų paslaugų teikimo forma. Viešojo ir privataus sektorių partnerystė pastaraisiais metais pradėta taikyti daugelyje sričių. Toks dažniausiai ilgalaikis bendradarbiavimas išsiskiria privačiam partneriui, dalyvaujančiam įvairiais projektų etapais (projektavimas, darbų vykdymas ir eksploatavimas), prisiimančiam paprastai valstybiniam sektoriui tenkančią riziką ir dažnai iš dalies finansuojančiam projektą, suteikiamu vaidmeniu²⁶.

LR investicijų įstatymas apibrėžia, kad VPSP yra „valstybės arba savivaldybės institucijos ir privataus subjekto įstatymuose nustatyti bendradarbiavimo būdai, kuriais valstybės arba savivaldybės institucija perduoda jos funkcijoms priskirtą veiklą privačiam subjektui, o privatus subjektas investuoja į šią veiklą ir jai vykdyti reikalingą turtą, už tai gaudamas įstatymų nustatytą atlyginimą. Įstatymas numato, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdus nustato LR investicijų įstatymas, LR koncesijų įstatymas ir kiti įstatymai“²⁷.

Lietuvoje galimi du VPSP teisiniai modeliai:

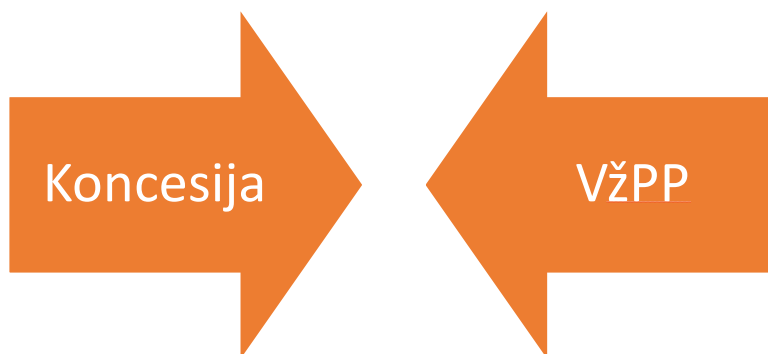
- a) **institucinė partnerystė** - institucinė partnerystė suprantama kaip privataus ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimas steigiant bendrą juridinį asmenį, kuriam suteikiama teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą, susijusią su infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, plėtra, atnaujinimu, pakeitimu, remontu, valdymu, naudojimu ar priežiūra, teikti viešąsias paslaugas, valdyti ir naudoti valstybės turtą.
- b) **sutartinė partnerystė** – privačiam subjektui suteikiama teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą, susijusią su viešųjų infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, plėtra, atnaujinimu, pakeitimu, remontu, valdymu, naudojimu ar priežiūra, teikti viešąsias paslaugas, valdyti ir naudoti valstybės turtą VPSP sutarties (tarp privataus ir viešojo partnerio) pagrindu, privačiam subjektui įsteigiant atskirą juridinį asmenį įgyvendinti partnerystės projektą (nekuriant bendros įmonės su viešuoju partneriu).

Šie modeliai gali būti įgyvendinami vadovaujantis LR investicijų įstatymu – tai valdžios ir privataus subjekto partnerystė (toliau – VžPP) arba – LR koncesijų įstatymu numatytu būdu – koncesija. Šie būdai plačiau bus nagrinėjami kituose skyriuose.

Projektui įgyvendinti siūloma remtis jau egzistuojančiais teisiniais instrumentais ir apsiriboti anksčiau minėtomis alternatyvomis, jau anksčiau įgyvendintomis praktikoje.

²⁶ Europos Komisijos aiškinamojo komunikato dėl koncesijų pagal Europos Bendrijos teisę 2000/C 121/02.

²⁷ LR investicijų įstatymo 2 str. 15 d.

23 paveikslas. Galimi VPSP įgyvendinimo būdai Lietuvoje.

Toliau šiame skyriuje bus nagrinėjamos procedūrinės alternatyvos įgyvendinti planuojamą Projektą:

- koncesija;
- valdžios ir privataus subjekto partnerystė.

2.6.1. Koncesija

Vadovaujantis LR koncesijų įstatymo 3 str. 10 d., **koncesija** – tai suteikiančiosios institucijos koncesininkui pagal Koncesijų įstatymą ir sudaromą sutartį suteikiamas leidimas vykdyti ūkinę komercinę veiklą, apimančią paslaugų teikimą ir (ar) darbų vykdymą, ir (ar) viešųjų paslaugų teikimą, kai **koncesininkas prisiima visą ar didžiąją dalį su tokia veikla susijusios rizikos bei atitinkamas teises ir pareigas, o jo atlygį už tokią veiklą sudaro tik teisės užsiimti atitinkama veikla suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos arba tokios teisės suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos kartu su atlygiu, mokamu koncesininkui suteikiančiosios institucijos, atsižvelgiant į jos prisiimtą riziką.**

17 lentelė. Projekto įgyvendinimo koncesijos būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai,

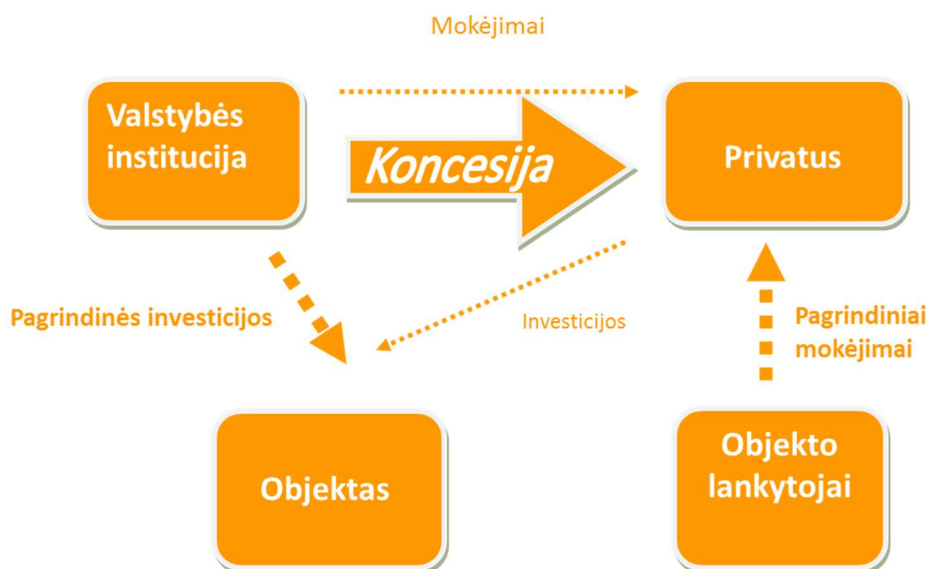
Privalumai	Trūkumai
Naujai sukuriamas nekilnojamasis turtas gali priklausyti privačiam sektoriui nuosavybės teisėmis tiek koncesijos sutarties galiojimo laikotarpiu tiek ir po jo, kas sudaro palankias sąlygas perduoti su turtu susijusias rizikas bei turto įkeitimu užtikrinti investicinio projekto finansavimą.	Investicinis projektas turi generuoti didžiąją dalį pajamų iš trečiųjų asmenų (kaip reikalauja Koncesijų įstatymas ir Europos Komisijos aiškinamasis komunikatas dėl koncesijų pagal Europos Bendrijos teisę 2000/C 121/02 ²⁸), tam, kad koncesininkui būtų galima perduoti didžiąją dalį su investiciniu projektu susijusių rizikų.
Lankstesnė nei Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta privataus sektoriaus partnerio atrankos procedūra (neformalizuoti konkurso organizavimo terminai, lankstūs pasiūlymų vertinimo kriterijai,	Reikalauja procedūrinių suderinimų su Finansų ministerija.

²⁸ Europos Komisijos aiškinamojo komunikato dėl koncesijų pagal Europos Bendrijos teisę 2000/C 121/02, 2.1.2. punktas.

Privalumai	Trūkumai
daugiau diskrecijos derybų ir kitas pirkimo procedūras detalizuoti konkurso sąlygomis).	
Padidinama investicijų į infrastruktūrą nauda dėl konkurencingo privataus sektoriaus našumo, sumažinant išlaidas arba pasiekiant geresnį kokybės santykį.	Koncesija – daug ilgesnis procesas, nei, pavyzdžiui, tradicinės viešųjų pirkimų procedūros.
Diversifikuoti pajamų šaltiniai – daugiau galimybių optimaliai suderinti riziką.	
Eksplotavimo ir finansavimo rizikų perdavimas skatina privatų sektorių užtikrinti infrastruktūros efektyvumą per visą jos ekonominį tarnavimo laikotarpį.	

Atsižvelgiant į koncesijos, kaip VPSP būdo, požymius, šio Projekto atveju savivaldybė, konkurso būdu atrinkusi investuotoją, sudarytų su juo koncesijos sutartį, pagal kurią koncesininkas atliktų naujos infrastruktūros sukūrimą ir jų valdymo veiklas koncesijos sutarties galiojimo laikotarpiu.

Kadangi pagal LR koncesijų įstatymą būtinas koncesininko atlyginimo elementas yra pajamos iš jam perduotos veiklos, koncesininkas pajamas galėtų gauti iš lankytojų; tiesa, tokias pajamas jis gali gauti ir iš valdžios subjekto, kuriam tai būtų garantuotų suteikti paslaugų įsigijimas.

24 paveikslas. Mokėjimų srautų schema koncesijos modelio atveju.

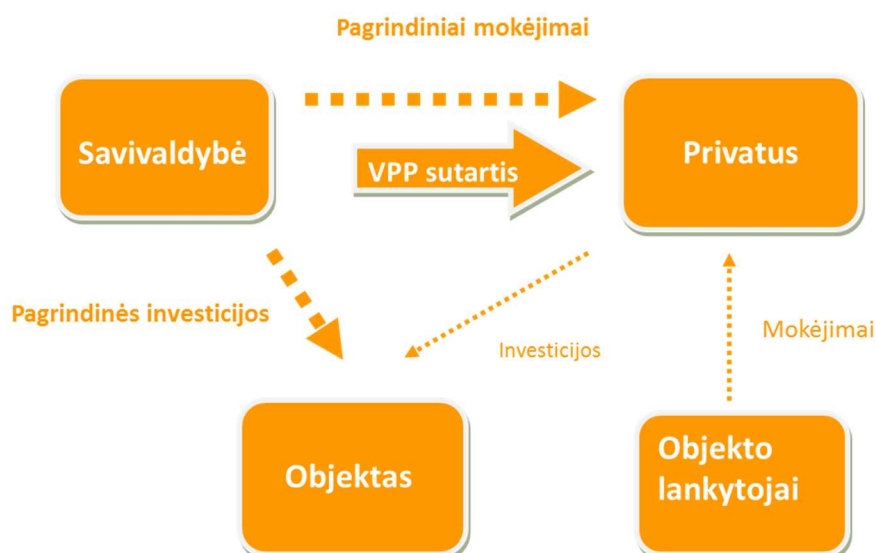
Pastebėtina, kad Europos Komisijos aiškinamajame komunikate dėl koncesijų 2000/C121/02 pagal Europos Bendrijos teisę **koncesijos apibrėžimas leidžia viešajam sektoriui mokėti atlygį privačiam investuotojui už atliktą darbą tuo atveju, jei tai nepanaikina reikšmingo rizikos elemento neatskiriamo nuo eksploatavimo.**

Taigi labai svarbu atkreipti dėmesį į mokėjimų reikšmę koncesijos sutartyje. Tradiciškai manoma, kad koncesijos sutartimi koncesininkui turėtų būti suteikiama teisė pačiam susirinkti pajamas, kurios visiškai padengtų jo investicijas (ar veiklos išlaidas), savarankiškai – tiesiogiai iš rinkos. Galimi atvejai, kai tokios pajamos iš vartotojų ne visiškai padengia koncesininko investicijas (ar veiklos išlaidas). Tiesa, kaip minėta, koncesininkas sutartimi privalo prisiimti didžiąją dalį projekto rizikų. Taigi, koncesijos atveju negalimi suteikiančiosios institucijos mokėjimai privačiam partneriui, kompensuojantys pagrindines rizikas (didžiąją jų dalį). Tai reiškia, kad pagal koncesiją neturėtų būti galimi mokėjimai privačiam investuotojui, viršijantys investuotojo prisiimtą riziką, nes didesni mokėjimai už prisiimtą riziką suponuoti, kad jas prisiima pati suteikiančioji institucija. Atitinkamai koncesijos atveju pagrindinė investicijų (veiklos) grąža turėtų būti privataus investuotojo gaunama ne iš suteikiančiosios institucijos (viešojo sektoriaus), bet iš trečiųjų asmenų (rinkos).

2.6.2. Valdžios ir privataus subjekto partnerystė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2 str. 16 d. nuostatomis, Valdžios ir privataus subjektų partnerystė - tai *viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas, kai privatus subjektas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytomis sąlygomis investuoja į valdžios subjekto funkcijoms priskirtas veiklos sritis ir šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą ir vykdo tose srityse šiame įstatyme nustatytą veiklą, už kurią privačiam subjektui atlyginimą moka valdžios subjektas*.

Valdžios ir privataus subjektų partnerystės modelio esmė – reguliarūs valdžios subjekto mokėjimai privačiam investuotojui mainais už jo teikiamas paslaugas, atliktas investicijas ir prisiimtą riziką.

25 paveikslas. VPSP mokėjimų schema.

Valdžios subjektu gali būti tik savivaldybių vykdomoji institucija (savivaldybių VŽPP atveju) arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu – įgaliota valstybės institucija ar įstaiga (centrinės valdžios VŽPP atveju).²⁹

VŽPP būdas taikomas VPSP įgyvendinti tik tuomet, jeigu jis užtikrina efektyvų valstybės ir savivaldybės funkcijų įgyvendinimą, viešąjį interesą ir visuomenės poreikių tenkinimą³⁰.

18 lentelė. Projekto įgyvendinimo VŽPP būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai.

Privalumai	Trūkumai
Galimybė užtikrinti papildomą finansavimą.	Lyginant su tradiciniais viešaisiais pirkimais galimi didesni investiciniai kaštai (statybos kaina) dėl privataus subjekto brangesnio skolinimosi kainos.
Ilgalaikių įsipareigojimų sukūrimas ir rizikų perdavimas privačiam subjektui.	Nėra gausios VŽPP konkursų vykdymo praktikos, kas reikalauja papildomų išorės konsultacijų poreikį.
Padidinama investicijų į infrastruktūrą nauda dėl konkurencingo privataus sektoriaus našumo, sumažinant išlaidas arba pasiekiant geresnį kokybės santykį.	Mokėjimai – daugiausia iš viešojo subjekto (lemia rizikos laipsnį).
Privačiam subjektui gali būti perduodamos žemės ir kito nekilnojamojo turto valdymo teisės bei šių teisių įkeitimo galimybės - Investicinio projekto finansavimo sąlygas.	Gali būti sunku susitarti dėl paslaugų kokybės.
Pagerinamas projektų įgyvendinimas.	Reikalauja procedūrinių suderinimų su Finansų ministerija.
Santykinai didelis kontrolės laipsnis.	Sutarties terminas ribojamas iki 25 metų.

Konkrečiu analizuojamu atveju šis modelis sudarytų prielaidas savivaldybei įgyvendinti projektą, kuriam įgyvendinti tradicinių viešųjų pirkimų modeliu nėra lėšų.

Privačiam investuotojui iki 25 metų gauti mokėjimus iš savivaldybės už jo teikiamas paslaugas, kurie padengtų padarytas statybos investicijas ir (galimai) dalį veiklos kaštų. Šis modelis nuo tradicinių viešųjų pirkimų skiriasi tuo, kad savivaldybė šiuo atveju investicinėje projekto stadijoje pataria nepatirti išlaidų statybai.

Tarp valdžios subjekto ir privataus subjekto sudaroma VŽPP partnerystės sutartis. Pagal šią sutartį yra keli esminiai įsipareigojimai. Valdžios subjektas (savivaldybė):

- suteikia privačiam subjektui teisę vykdyti veiklą, susijusią su savivaldybės turto statyba, valdymu, naudojimu ir priežiūra bei viešųjų paslaugų teikimu valdžios subjektui priskirtose srityse suteikia valdyti ir naudoti šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės ar savivaldybės turtą ir
- įsipareigoja mokėti privačiam subjektui atlyginimą už jo vykdomą veiklą.

Privatus subjektas įsipareigoja:

- vykdyti sutartyje nustatytą veiklą ir

²⁹ LR investicijų įstatymo 2 str. 17 d.

³⁰ LR investicijų įstatymo 15² str. 1 d.

- užtikrinti investicijas, kurių reikia šiai veiklai vykdyti ir jai vykdyti reikalingam turtui sukurti arba perduoto valdyti ir naudoti turto būklei pagerinti.

VžPP yra socialinis VPSP modelis. Socialinis VPSP modelis yra grindžiamas tuo, kad teikiamos rinkoje egzistuojančios bendrus ekonominius interesus tenkinančios paslaugos, kurios nėra visa apimtimi atsiperkančios iš komercinių pajamų.

Projekto atveju būtų teikiamos ir paslaugos, kurių negalima vertinti tik kaip socialinių - neatlygintinių. VžPP atveju vartotojai jiems teikiamas paslaugas gauna arba nemokamai, arba apmokestinamas paslaugas kartu finansuoja valstybė/savivaldybė, siekdama sumažinti paslaugos kainą vartotojui. Didesnė mokėjimų dalis iš viešojo sektoriaus nei iš trečiųjų šalių pajamų - vienas pagrindinių VžPP bruožų, skiriančių jį nuo koncesijos.

Atsižvelgiant į aukščiau įvertintas projekto įgyvendinimo alternatyvas, tikslinga teisinį projekto įgyvendinimo modelį parinkti pagal aukščiau identifikuotus projekto detalios finansinės analizės rezultatus.

Atlikus detalų finansinį vertinimą investicinio projekto rengimo etape - tikslinga ir racionalu Projektą įgyvendinti koncesijos modeliu, jei privataus subjekto investicijų atsipirkimo pagrindinis šaltinis yra trečiųjų šalių pajamos, tuo tarpu, jei pagrindinis pajamų šaltinis būtų mokėjimai iš savivaldybės, projektą tikslinga įgyvendinti VžPP modeliu.

2.7. Projektu siekiami rezultatai

19 lentelė. Projektu siekiami minimalūs rezultatai.

Projekto uždaviniai	Siekiami minimalūs rezultatai
1. Užtikrinti plaukimo sporto infrastruktūros, kurioje, be sporto treniruočių, gali būti vykdoma mokinių mokymo plaukti programa bei fizinio aktyvumo pratybos vandenyje visų amžiaus grupių gyventojams, prieinamumą	Užtikrintas baseino infrastruktūros, kurioje vykdomos plaukimo šakų treniruotės, prieinamumas. Minimalus seansų skaičius: 1 700 valandų per metus (min. 2 takeliai).
2. Užtikrinti vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos grupinės sporto treniruotės (aktyvaus judėjimo, sveikatinimo veikla), prieinamumą	Užtikrintas vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos grupinės sporto treniruotės (aktyvaus judėjimo, sveikatinimo veikla), prieinamumas. Minimalus seansų skaičius: 2 600 valandų per metus.
3. Užtikrinti 500 vietų salės infrastruktūros prieinamumą krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto ir sunkiosios atletikos varžyboms.	Užtikrintas sporto salės, kurioje gali būti vykdomos krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto ir sunkiosios atletikos varžybos, prieinamumas. Minimalus seansų skaičius: 1 700 valandų per metus.

Sudaryta autorių.

Teigiamas Projekto tiesioginis poveikis patenkins tikslinių grupių esamus poreikius – bus padidinta sporto ir sveikatos stiprinimo paslaugų pasiūla Joniškio rajone. Taip pat, dėl padidėjusios sporto renginių infrastruktūros pasiūlos ir galimo patrauklumo, papildoma tiesioginė socialinė nauda bus gaunama iš išaugusio turistų ir vienadienių lankytojų skaičiaus.

Projektas generuotų naudą ir kitais aspektais:

- pagerintų viešųjų paslaugų (kūno kultūros ir sporto paslaugų) kokybę Joniškio rajonui ir apylinkėms;
- naujoje infrastruktūroje būtų sukurto papildomos darbo vietos gyventojams;
- padidintų Joniškio rajono patrauklumą, gerintų vietos gyventojų gyvenimo kokybę.

Projekto netiesioginis poveikis siejamas su vietovės patrauklumo namų ūkiams ir verslui padidėjimu, sukuriamomis naujomis darbo vietomis, papildomais grįžtančiais iš rajono emigravusiais piliečiais. Siekiant išvengti projekto naudos pervertinimo, netiesioginio poveikio komponentai nėra vertinami socialinio-ekonominio poveikio dalyje.

3. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS

3.1. Esama situacija

Komplekso statybos techninis projektas parengtas 2016 metais. Projektui atlikta bendroji ekspertizė, projektas (ir jo rodikliai) patvirtinti statytojo.

Laikotarpyje nuo 2016 iki 2021 m. Komplekso statybai finansavimas neskirtas, statybos procesas Statybininkų g. 7 neprasidėjo.

Joniškio rajono savivaldybė, siekdama iš naujo išsiaiškinti sporto/aktyvaus laisvalaikio paslaugų ir infrastruktūros poreikį, 2021 m. balandžio mėnesį vykdė Joniškio rajono gyventojų apklausą (siekiant tikslingai planuoti investicijas ir gyventojų poreikių tenkinimą). Apklausa vykdoma – anketų pildymo būdu. Anketa peržiūrėta 1770 kartų, pateikta užpildytų anketų – 1034 vnt. Gyventojų apklausos rezultatai pridedami Priede Nr. 3. Apklausos rezultatai, pristatyti 1.9. skyriuje, patvirtina multifunkcinio sporto centro poreikį rajone.

Joniškio raj. savivaldybė parengtoje Projekto Konceptijoje priėjo preliminarios išvados, jog tikslingiausia reikalingą infrastruktūrą - baseiną ir sporto salę – sukurti statant vieną naują pastatą. Tačiau be pastato statybos, analizuotos Konceptijoje, reikia įvertinti ir kitas galimas veiklas, kuriomis gali būti pasiekti rezultatai, tokias kaip: nuoma, konversija, kelionių rėmimas ir pan.

3.2. Galimos projekto veiklos

Pagal 1.9. skyriuje identifikuotas problemas sudaromas visų Projekto galimų veiklų sąrašas – „ilgasis veiklų sąrašas“ (žr. 20 lent.).

20 lentelė. Projekto galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“).

Projekto uždaviniai	Galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“)
Užtikrinti plaukimo sporto infrastruktūros, kurioje, be sporto treniruočių, gali būti vykdoma mokinių mokymo plaukti programa bei fizinio aktyvumo pratybos vandenyje visų amžiaus grupių gyventojams, prieinamumą	<ul style="list-style-type: none"> • statyti naują (ar kelis statinius) statinį ir jį (juos) eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais • rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) (atlikti konversiją) ir jį eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) • nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą
Užtikrinti vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos grupinės sporto treniruotės (aktyvaus judėjimo, sveikatinimo veikla), prieinamumą	<ul style="list-style-type: none"> • įsigyti jau pastatytą infrastruktūrą • remti privačios infrastruktūros vystymąsi • remti gyventojus ir sportininkus (kelionių išlaidų dengimas) • organizuoti sporto renginius alternatyviose lokacijose
Užtikrinti 500 vietų salės infrastruktūros prieinamumą krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto ir sunkiosios atletikos varžyboms.	

3.3. Veiklų vertinimas

Šiame skyriuje pateikiami kriterijai, kurie padės suformuoti trumpąjį Projekto veiklų sąrašą iš Projekto galimų veiklų, kurios buvo įvardytos 3.2. skyriuje. Kriterijai yra suformuluoti atsižvelgiant į Projekto kontekstą, sprendžiamą problemą, finansuojamų veiklų pobūdį ir kitas aplinkybes. Projekto veiklų vertinimo kriterijai yra šie:

- veiklos aktualumas;
- veiklos poveikis problemos sprendimui;
- veiklos įgyvendinimo trukmė;
- veiklos investicijos ir sąnaudos;
- veiklos rizika.

Pateiktų Projekto veiklų vertinimo kriterijų pagrindu bus atrinktos tinkamiausios veiklos ir sudarytas trumpasis Projekto veiklų sąrašas.

Šiame skyriuje pateikiamas atskirų Projekto veiklų, pateiktų 3.2. skyriuje, įvertinimas. Pagal pasirinktus kriterijus vertinama kokybiniu vertinimu kiekviena veikla atskirai, suteikiant tokius balus:

- 1 – vertės įvertinimas labai blogas (visiškas neatitikimas poreikiams);
- 2 – blogas (neatitikimas poreikiams);
- 3 – vidutinis (dalinis atitikimas poreikiams);
- 4 – geras (atitikimas didžiajai daliai poreikių);
- 5 – labai geras (visiškas atitikimas poreikiams).

Susumavus kiekvieno kriterijaus balus, yra gaunamas suminis veiklos balas, kuris vertinamas taip:

- 0-5 – veiklos įvertinimas labai blogas (visiškas neatitikimas poreikiams);
- 6-10 – blogas (neatitikimas poreikiams);
- 11-15 – vidutinis (dalinis atitikimas poreikiams);
- 16-20 – geras (atitikimas didžiajai daliai poreikių);
- 21-25 – labai geras (visiškas atitikimas poreikiams).

Veiklos, įvertintos 21 ir daugiau balų, bus nagrinėjamos toliau ir įtraukiamos į veiklų trumpąjį sąrašą bei bus įtrauktos į Projekto įgyvendinimo alternatyvas.

21 lentelėje pateikiamas Projekto veiklų vertinimas. Vertinamos 3.2. skyriuje nurodytos veiklos. Šios 21 lentelės viršutinėje eilutėje pateikiamas kiekvienos atskiros veiklos įvertinimas balais, esančioje žemiau – vieno ar kito įverčio suteikimo argumentai.

21 lentelė. Projekto veiklų vertinimas.

Veikla ir jos įvertinimas (kuris pateikiamas virš veiklos)	I kriterijus: aktualumas	II kriterijus: poveikis problemos sprendimui	III kriterijus: įgyvendinimo trukmė	IV kriterijus: investicijos ir sąnaudos	V kriterijus: rizika
23	5	5	3	5*	5*
statyti naują statinį (ar kelis statinius) ir jį eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais	Naujos infrastruktūros statyba išspręstų šio trūkumo problemą.	Veikla spręstų esamas problemas ir prisidėtų prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė vidutinė, ilgi planavimo etapai.	Investicijos būtų ženklios. Investiciją įgyvendinant VPSP būdu – minimalios.	Rizika dėl kainos pokyčių vidutinė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – vidutinė. Investiciją įgyvendinant VPSP būdu – rizika iš esmės perduodama privačiam subjektui
15	1	1	3	5*	5*
rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) (atlikti konversiją) ir jį eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu)	Veikla atitinka poreikį. Tačiau Savivaldybė tokio rekonstruotino pastato neturi.	Veikla spręstų esamas problemas ir prisidėtų prie poreikių įgyvendinimo. Savivaldybė tokio rekonstruotino pastato neturi.	Įgyvendinimo trukmė vidutinė, ilgi planavimo etapai.	Investicijos būtų ženklios, priklausytų ir nuo pasirinkto objekto rekonstrukcijai. Investiciją įgyvendinant VPSP būdu – minimalios.	Rizika dėl kainos pokyčių vidutinė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – vidutinė. Investiciją įgyvendinant VPSP būdu – rizika iš esmės perduodama privačiam subjektui
7	1	1	1	2	2
Nuomotis reikiamą sporto statinį / objektą	Išsinuomoti reikiamos infrastruktūros objektų galimybės rinkoje nėra.	Veiklos poveikį problemos sprendimui sunku įvertinti, nes neaišku, kokiomis priemonėmis ir būdais šią veiklą vykdyti (nėra nuomos objekto).	Įgyvendinimo trukmė neapibrėžta.	Investicijos nedidelės, tačiau neapibrėžtos.	Rizika dėl kainos pokyčių ženkli, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – taip pat ženkli (nes nėra tiksliai reikalingos infrastruktūros rinkoje).
11	2	2	2	2	3
Įsigyti jau pastatytą infrastruktūrą	Veikla poreikį atitiktų tik iš dalies, nes tokios pastatytos infrastruktūros mieste nėra.	Veikla poreikį atitiktų tik iš dalies, nes tokios pastatytos infrastruktūros mieste nėra.	Įgyvendinimo trukmė neapibrėžta.	Investicijos didelės ir sunkiai prognozuojamos.	Rizika dėl kainos pokyčių didelė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – ženkli, dėl to, jog tikimybė, jog rinka pasiūlys tiksliai poreikius

						atitinkančią jau pastatytą infrastruktūrą, yra mažai tikėtina.
9	2	2	1	2	2	
Remti privačios infrastruktūros vystymąsi	Ši veikla panaši į nuomos veiklą, tačiau dar apima etapus iki privačios infrastruktūros sukūrimo. Veikla atitiktų poreikį, jei Jonišio rajone privačių iniciatyvų, o jų nėra nes veikla nėra atsiperkanti.	Veikla spręstų esamas problemas jei Jonišio rajone būtų privačios sporto infrastruktūros, o veikla atsiperkanti.	Įgyvendinimo trukmė neapibrėžta.	Investicijos didelės ir sunkiai prognozuojamos, Papildomos investicijos būtų reikalingos infrastruktūros pritaikymui		Rizika dėl kainos pokyčių ženkliai, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – ženkliai.
14	3	3	5	1	2	
Remti gyventojus (kelionių išlaidų dengimas, paslaugų dalinis kompensavimas dėl trūkumo teritorijoje);	Ši apima tiesiogines subsidijas gyventojams. Dėl didelių laiko sąnaudų galima planuoti nebent kelionių kainos ir paslaugų kompensavimą daliai socialinių grupių.	Veikla spręstų esamas problemas iš dalies – galima būtų naudotis baseinų infrastruktūra Šiauliuose. Sporto salės infrastruktūros panaudojimas šia veikla negalimas dėl didelio lankytojų skaičiaus.	Įgyvendinimo trukmė neilga.	Investicijos nedidelės. Didelės išlaidos, jos, preliminariumi vertinimu, vien tik baseino infrastruktūros užtikrinimui siektų apie 460 000 EUR per metus ³¹ .		Rizika dėl kainos pokyčių ženkliai, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – ženkliai (infrastruktūra Šiauliuose ar kitur gali bet kada tapti neprieinama ar apribota).
11	3	2	2	2	2	
Organizuoti sporto renginius alternatyviose lokacijose	Šiuo metu tokia veikla ir pasirinkta. Tačiau dalis varžybų nevyksta dėl netinkamos infrastruktūros.	Veikla spręstų tik su sporto renginiais susijusias problemas, tačiau IP nagrinėjimų problemų kompleksiskai nesprendžia.	Įgyvendinimo trukmė neapibrėžta.	Investicijos neapibrėžtos, nes reikia esamos infrastruktūros perplanavimo / rekonstrukcijos. Nuolatinės išlaidos ženklios		Rizika dėl kainos pokyčių ženkliai, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – ženkliai.

* - Projektą įgyvendinant VPSP būdu.

Suvestinis veiclų vertinimo rezultatas pateikiamas 22 lentelėje.

³¹ Žr. 4 Priedą „Kelionių išlaidų dengimo, paslaugų dalinio kompensavimo dėl trūkumo teritorijoje finansinis vertinimas“.

22 lentelė. Galimų projekto veiklų vertinimo rezultatas.

23	statyti naują (ar kelis statinius) statinį ir jį (juos) eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais
15	rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) (atlikti konversiją) ir jį eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu)
7	nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą
11	įsigyti jau pastatytą infrastruktūrą
9	remti privačios infrastruktūros vystymąsi
14	remti gyventojus ir sportininkus (kelionių išlaidų dengimas)
11	organizuoti sporto renginius alternatyviose lokacijose

3.4. Trumpasis veiklų sąrašas

1. Statyti naują statinį (ar kelis statinius) ir jį (juos) eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais.

3.5. Projekto vystymo prielaidos ir alternatyvos

3.5.1. Projekto vystymo techniniai reikalavimai

2016 m. projekto sprendiniai apima sporto salių bei su jomis susijusių funkcinių patalpų bei inžinerinės infrastruktūros sprendinius. Projektu buvo numatyta statyti universalią sporto salę, treniruočių sales, persirengimo ir dušinių patalpas. Universali salė projektuota dviejų lygių. Pirmajame lygyje planuota pagrindinių funkcinių patalpų grupė, kurią sudaro daugiafunkcinės paskirties salė su 500 vietų transformuojamomis žiūrovų tribūnomis, persirengimo patalpos, dušinės ir kitos techninės patalpos. Antrajame aukšte planuotos treniruoklių, aerobikos bei kovų menų salės. Nagrinėjame žemės sklype yra aukštas gruntinio vandens lygis, dėl ko nebus galimybių tinkamai įrengti baseino pogrindį rūsyje (kaip dažniausiai tai yra daroma).

Techninio projekto sprendiniai nebeatitinka šiandieninio reglamentavimo bei kintančio poreikio. Suprojektuoto statinio energinio naudingumo klasė yra B, o nuo 2021 01 01 tokio pastato klasė turi būti A++. Atsižvelgiant į tai, esamas techninis projektas turi būti koreguojamas iš esmės, arba rengiamas naujas techninis projektas (panaudojant/nepanaudojant dalį esamo techninio projekto sprendinių).

Savivaldybė, įvertinusi visuomenės lūkesčius bei sporto bei laisvalaikio infrastruktūros poreikius, Konceptijoje yra paruošusi galimo sporto centro funkcinę schemą, pagal kurią Objekte numatyta:

- bendras plotas – apie 6350 m².
- aukštų skaičius – 2;
- vestibulis su kavine-baru;
- universali sporto salė ir vietos žiūrovams.

- rūbinių ir dušinių skaičius – 6 (2 baseinui ir 4 salei).
- administracinės patalpos.
- treniruoklių salė, aerobikos salė, kovos menų salė.
- vandens zona (pramogų zona + 4 takų plaukimo baseinas).
- pagalbinės patalpos (inventorinė, recepcija, trenerių patalpos ir kt.)

Tuo pačiu, po Konceptcijos parengimo buvo surengta konsultacija su rinkos dalyviais - plėtotojais, po kurios iš rinkos dalyvių gautas alternatyvus pasiūlymas su optimizuotu sporto centro funkcinio sprendiniu, kuriame reikalingi infrastruktūros elementai sutalpinti į 3 450 m² ploto pastatą. Tačiau rinkos dalyviai pasiūlė, Autorių bei Savivaldybės nuomone, ir perteklinių sprendinių, tokių kaip 1000 vietų sporto salė vietoje 500 vietų salės.

Konsultacijų su architektais ir Savivaldybe metu buvo priimtas sprendimas šiame Investiciniame projekte bazinio scenarijaus analizei naudoti AV-Archilab parengtus brėžinius, pastato plotą, mažinant 300 m², iš kurių 150 m² mažinamas universalios salės plotas (dėl sumažintų sėdimų vietų skaičiaus), bei 150 m² bendrųjų erdvių sąskaita.

Tokiu būdu, vertinamas Objektas būtų 3 150 m² ploto. Pagrindiniai Objekto elementai:

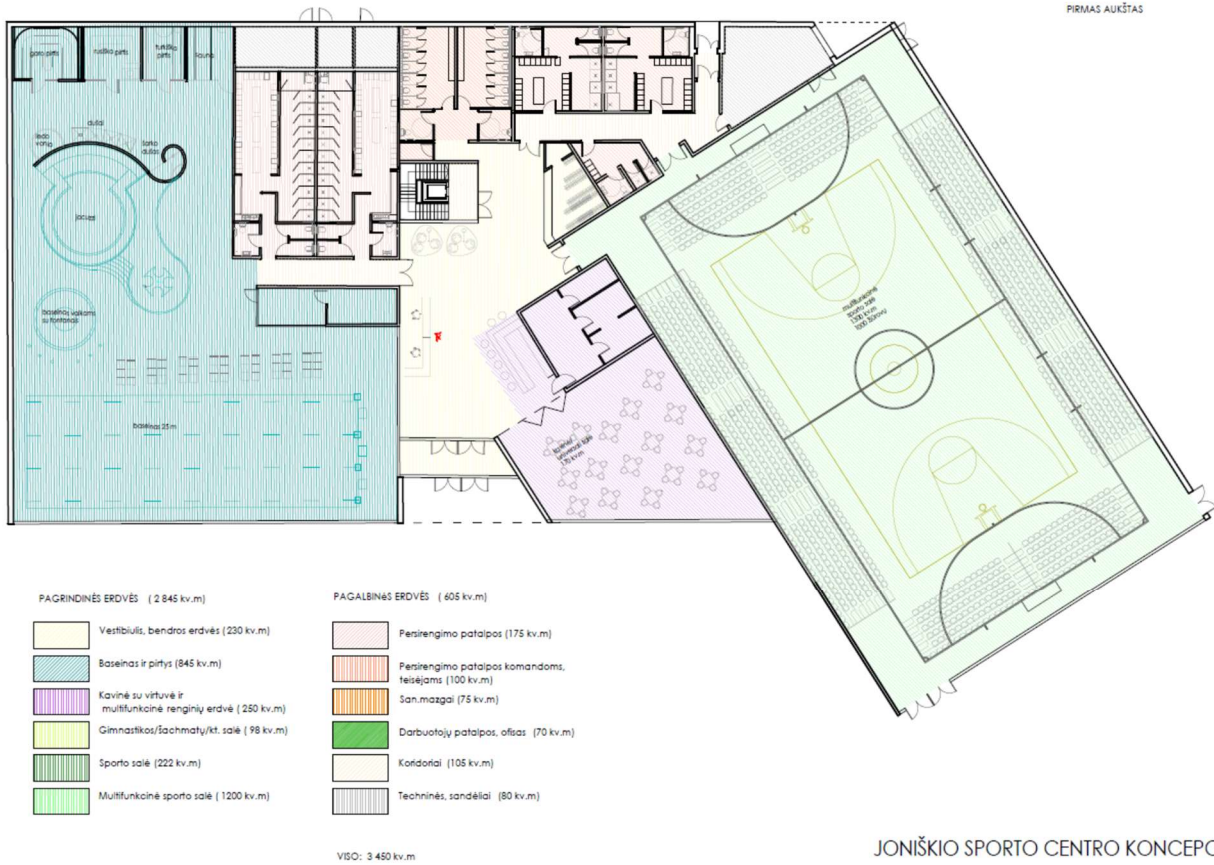
23 lentelė. Statomo Objekto pagrindiniai elementai.

1.	Vestibiulis, bendros erdvės;
2.	Min. 3 takelių, 25 m baseinas;
3.	3-4 pirtys;
4.	Kavinė su multifunkcine renginių erdve;
5.	Aktyvios mankštos judėjimo - gimnastikos salė.
6.	Multifunkcinė sporto salė, 500 sėdimų vietų, tinkama krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto šakų ir sunkiosios atletikos varžyboms;
7.	Treniruoklių salė;
8.	2 dušinės / rūbinės Baseinui / pirtims;
9.	2 dušinės / rūbinės salei Nr. 5
10.	4 dušinės / rūbinės salėms Nr. 6-7.
11.	Administracinės patalpos – Privataus subjekto administracija.
12.	Salytė skirta įvairiems susirinkimams (konferencijos, peržiūros, trenerių susirinkimai ir pan.);
13.	Trenerių ir aptarnaujančio personalo patalpos.

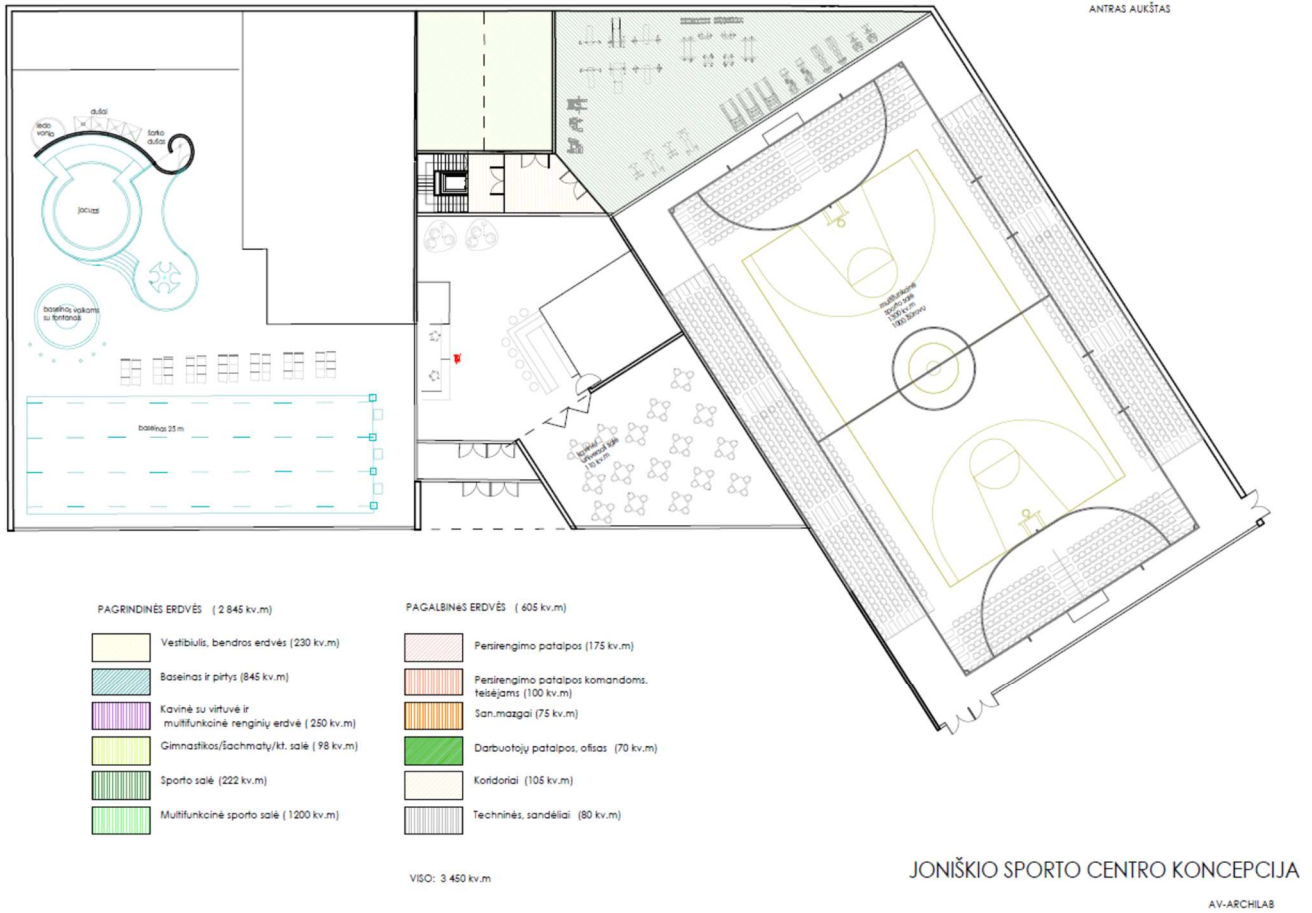
Objekto galimi aukštų planai ir Objekto principinės vizualizacijos pridedamos žemiau.

26 paveikslas. Objekto išdėstymas sklype. *AV-Archilab*

27 paveikslas. Objekto I a. schema. *AV-Archilab*

28 paveikslas. Objekto II a. schema. AV-Archilab.

29 paveikslas. Vizualizacija. AV-Archilab.

3.5.2. Projekto alternatyvos

Vertinamos dvi projekto alternatyvos, parengtos atsižvelgiant į atrinktas Projekto veiklas.

Pirmoji alternatyva – „Objekto vystymas pilna apimtimi“. Pirmosios alternatyvos atveju, parinktos šios prielaidos:

- Projekto metu sukuriamas ne mažesnių funkcinių savybių investicinis Objektas, kaip nurodyta Projekto siekiamuose rezultatuose bei 23 lentelėje nurodytu elementų sąrašu;
- Projektavimas vykdomas 1-aisiais Projekto metais, investicijos vykdomos 2 metus, 2-aisiais ir 3-aisiais Projekto metais;
- Objekto sąmata grindžiama 4.3.1. skyriuje nurodyta „Preliminaria Sporto paskirties pastato statybos sąmata“, paruošta UAB Infes, 27-29 pav. nurodytų parametrų statiniui, kai visas pastato plotas 3150 m², papildomai indeksavus statybos darbų sąmatą.
- Projekto ataskaitinis laikotarpis ir partnerystės sutarties trukmė pasirinkta 18 metų, iš kurių savivaldybė VPSP mokesčių mokės ir paslaugas gaus 15 metų (3 metus - investicijų laikotarpiu – mokėjimai nevykdomi);
- Projekto socialinė – ekonominė nauda skaičiuojama vertinant padidėjusio neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą ir pasiryžimo sumokėti už apsilankymą tokiam Objekte įtaką ir per tai pasireiškiančius socialinės naudos efektus.
- Savivaldybė ir Sporto centras per metus gautų:
 - 750 naudojimosi aerobikos sale valandų;
 - 250 naudojimosi treniruoklių sale valandų;
 - 950 val. naudojimosi baseinu valandų;
 - 1700 val. naudojimosi universale sporto sale valandų.

Joniškio raj. savivaldybė parengtoje Projekto koncepcijoje išskėlė prielaidą, jog tiksliausia baseino ir sporto salės korpusus/etapus projektuoti, statyti viename tūryje. Pagal tokį variantą šiuo metu projektuojama, statoma, arba jau yra realizuota visa eilė rajoninių sporto kompleksų. Išorės atitvarų ir naudingo tūrio santykis pats palankiausias, racionali sklypo sutvarkymo, apvažiavimų, parkavimo sprendiniai. Esant pakankamam statybų finansavimui, galima realizuoti kelių korpusų statybą vienu metu.

Tokio Objekto vystymas galima ir vienu, ir keliais etapais, mažinant pradinių investicijų apimtį bei išvengiant galimų aukštų viso objekto įveiklinimo kaštų.

Antroji alternatyva – „Įgyvendinti Projektą etapais“. Ši alternatyvos pagrindinės prielaidos yra tapačios pirmajai, tačiau, statant Objektą, numatomi šie pakeitimai:

- treniruoklių salės su pagalbinėmis patalpomis bei Multifunkcinės salės (Objekto elementai Nr. 6,7,10 pgl. lentelę Nr. 23) statyba perkeliama į II etapą 7-aisiais Projekto metais;
- atitinkamai, I etapu statomas plotas sumažėja iki 1 750 m²;

- II etapo pastato dalies su įranga statybų kaina išauga 35% dėl infliacijos ir konservavimo darbų³²;
- kol eksploatuojama tik I etapo 1 750 m² pastato plotas, atitinkamai sumažėja veiklos pajamos bei išlaidos; taip pat, pagal mažesnę lankytojų skaičių atitinkamai įvertinamas pirmiems 6 metams mažesnis socialinės – ekonominės naudos įvertis.

Vystant Objektą etapais, būtina projektuoti taip, kad vykdant II-o etapo statybos darbus, I-u etapu pastatytas korpusas galėtų pilnai vykdyti veiklą t.y. teikti paslaugas. Taip pat, šiuo atveju tikėtinos šios rizikos: techninio projekto korektūra, statybos konservavimas, statybos brangimas, nesklandumai dėl techninių sprendinių tarpusavio apjungimo.

II alternatyvos investicijų skirtumai, lyginant su I-ąja, bus įvertinti 4.3.1 skyriuje. Šio pasikeitusio techninio aptarnavimo kaštų pokyčių analizė pateikiama 4.3.4 skyriuje. Socialinės – ekonominės naudos įverčių skirtumai įvertinti 5 skyriuje.

Abi alternatyvos apima Projekto vystymą pilna apimtimi, tuo pat metu išlaikant Projektu siekiamų rezultatų rodiklius, tačiau jie pasiekiami skirtingais laiko intervalais.

³² Šaltinis: UAB Infes.

4. FINANSINĖ ANALIZĖ

4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis

Nagrinėjamo Projekto ataskaitinis laikotarpis buvo apibrėžtas atsižvelgiant į ekonominės veiklos sektorių (toliau – EVS) ir į ekonomiškai pagrįstą Projektu kuriamo ilgalaikio turto eksploataavimo trukmę. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu kuriamo ilgalaikio turto eksploataavimo trukmė yra ilga, o sukurtos infrastruktūros naudingo tarnavimo laikas pagal specialistų rekomendacijas iki laikotarpio, kuomet formuojasi poreikis Objekto remontui yra 15 metų, siūlomas Projekto ataskaitinis laikotarpis bei partnerystės sutarties trukmė – 18 metų, kuomet 3 metus būtų vykdomos investicijos, o 15 metų vykdymas Objekto eksploataavimas.

4.2. Finansinė diskonto norma

Atsižvelgiant į tai, kad Projektas yra inicijuojamas viešosios institucijos, yra naudojama CPVA metodikoje rekomenduojama 3 proc. reali diskonto norma (rekomenduojama diskonto norma viešojo tipo projektams).

4.3. Projekto lėšų srautai

4.3.1. Investicijų išlaidos

Objekto statybos kaštai skaičiuojami remiantis UAB „Infes“ 2021 09 15 parengta preliminarina Objekto statybos sąmata abiem nagrinėjamoms alternatyvoms. I alternatyvos atveju vertinama viso 3150 m² pastato statyba vykdoma 3 metus, o II alternatyvos atveju statant baseino ir SPA korpusą su kavinės ir kitomis patalpomis (viso iki 1 750 m²), 2,7 mln. EUR investuojama 2-3 metais, ir 2,97 mln. EUR statant treniruoklių salę su pagalbiniomis patalpomis bei Multifunkcine sale 7 – aisiais Projekto metais.

Kadangi UAB Infes sąmata vertinta 2021 09 15, siekiant statybos kaštų objektyvumo, šie kaštai buvo indeksuoti Statybos sąnaudų elementų kainų indeksų 2021 09 mėn. ir 2022 03 mėn. indeksų santykiu³³ 111,63%, papildomai pridedant 10-ies metų Statybos sąnaudų elementų kainų augimo vidurkį 3,3%, atsižvelgiant į tai, jog rangos darbai numatomi už 1,5 metų.

Taip pat, atsižvelgiant į UAB Infes sąmatoje pateiktas išlygas, buvo papildomai įvertintos visos komunikacijų įrengimo sąnaudos (125 000 EUR³⁴, atimant jau įvertintas 29 683,44 EUR sąnaudas), bei sklypo ir aplinkinės teritorijos tvarkymo išlaidos (170 000 EUR³⁵, atimant jau įvertintas 119 754,57 EUR sąnaudas). Komunikacijų pasijungimo taškų schema

³³ Šaltinis: LR Statistikos departamentas. Indeksai: 2021 09 - 132,3568; 2022 02 - 123,4957.

³⁴ 2022 04 20 3 bendrovių apklausa: UAB Maniga, UAB Coner, MB Statybų TV.

³⁵ 2022 04 20 3 bendrovių apklausa: UAB Maniga, UAB Coner, MB Statybų TV.

pridedama 5 Priede. Pagal 2016 m. techninį projektą, sklype yra lietaus bei fekalinės kanalizacijos, drenažo, aukštos įtampos elektros, dujotiekio tinklai, todėl šios komunikacijos už sklypo ribų nevertinamos.

24 lentelė. II alternatyvos investicijų kaštų palyginimas su I alternatyva, EUR be PVM.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Išlaidų pavadinimas</i>	<i>I alternatyva</i>	<i>II alternatyva</i>
3.1.	Projektavimas ir inžinerinės paslaugos	283 727,73	283 727,73
3.2.	Statybos darbai	5 299 642,53	6 144 382,50
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	374 911,99	415 137,70
	Viso, UAB Infes įvertinta indeksuota sąmata³⁶, joje:	5 958 282,25	6 843 247,92
	Papildomai įvertinti inžineriniai tinklai	95 316,56	97 319,56
	Papildomai vertinamas sklypo ir aplinkinės teritorijos tvarkymas	50 245,43	58 326,32

4.3.2. Investicijų likutinė vertė

Vertinant investicijų likutinę vertę, atsižvelgiama į CVPA metodikos rekomendacijas dėl fizinio nusidėvėjimo laikotarpio viešiesiems pastatams (statomam naujam pastatui likutinė vertė apskaičiuojama taikant viešojo sektoriaus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus (pvz. 70-100 metų), tačiau periodiškai IP numatytos reikšmingos pastato būklę palaikančios reinvesticijos ir priežiūros išlaidos). Atsižvelgiant į tai, jog numatomos ženklios reinvesticijos bei infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos, galima būtų rinktis 70 metų nusidėvėjimo laikotarpį.

Tačiau Projektu sukuriama ne tik viešoji, bet ir komercinės pajamas generuojanti infrastruktūra, kurios faktinis yra paprastai trumpesnis (25 metai).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, buvo pasirinktas šių dviejų laikotarpių (25 ir 70 metų) nusidėvėjimų verčių vidurkis – 47,5 metai.

Atitinkamai, investicijų likutinė vertė I alternatyvai 4 076 719,43 EUR, II alternatyvai - 4 969 669,76 EUR (aukštesnė dėl didesnės investicijų apimties ir trumpesnio II etapo nusidėvėjimo laikotarpio).

4.3.3. Veiklos pajamos

Joniškio raj. savivaldybė, įgyvendindama Projektą VPSP būdu, Privačiam subjektui perleistų Objekto statybas, įveiklinimą, techninę bei fizinę priežiūrą, bei veiklos vykdymą. Sporto ugdymo veiklą vykdytų Joniškio sporto centras bei kitos sportinio ugdymo įstaigos, rajono mokiniams ir sportininkams teikiant sporto, kaip neformalaus ugdymo, paslaugą.

³⁶ Su statybos sąnaudų elementų indeksacija 107,18%.

Objektas turės kelias komercinių pajamų generavimo zonas – baseiną, SPA zoną, aerobikos, treniruoklių sales bei multifunkcinę renginių salę. Papildomai, bus gaunamos pajamos už kavinės zonos nuomą.

Konsultuojantis su Savivaldybe, Sporto centru bei atsižvelgiant į Projektu siekiamus rezultatus, kiekvienai iš zonų buvo priskirti visuomeniniai laikai (už kuriuos Privatus subjektas pajamų negaus) bei komerciniai laikai, kuriais jis galės vykdyti komercinę veiklą – infrastruktūros prieinamumo teikimą už įkainius. Visuomeninis laikas sudaro 6 214 veiklos valandų iš 21 705 viso komplekso veiklos valandų, vertinant kiekvienos iš zonų veiklos valandas atskirai. Taigi, Savivaldybės valandos sudaro 28,6% komplekso darbo laiko.

Vertinant komercinius įkainius, buvo analizuojami aplinkinių rajonų komercinės infrastruktūros nuomos įkainiai, bei vertinami mėnesinių abonentų įkainiai.

100% Objekto užimtumo vykdant nei vykdant komercinę veiklą, nei teikiant jo prieinamumą viešosioms organizacijoms tikėtis nėra realistiška, todėl kiekvienai iš zonų buvo parinkti užimtumo lygiai, atsižvelgiant į savaitės dienas, naudojimo pobūdį (visuomeninis ar komercinis), bei paros laiką. Šie užimtumai parinkti konsultuojantis su sporto objektų operatoriais.

II alternatyvai pirmais 6-iais veiklos metais atitinkamai pajamos iš multifunkcinės salės bei sporto klubo nevertinamos.

Už naudojimąsi objektu savivaldybės laikais pajamos Privačiam subjektui neskaičiuojamos. Mokiniai ir toliau mokėtų už būrelius (bei už naujai suformuotus būrelius) Sporto centrui. Komerciniu metu PS nebūtų įpareigotas taikyti lengvatinių įkainių.

25 lentelė. Pajamos iš Objekto, EUR.

	Valandos	Užimtumas	Val. per dieną	Laiko pobūdis	Grupė (asm.)	Įkainis	Užimtumas	Pajamos
Aerobikos salė								
Darbo dienos	08:00 – 13:00	Komercinė	5	Komercinis	18	20,0 € ³⁷	25%	6 300,00 €
	13:00 – 19:00	Sporto centras	6	Visuomeninis	18	- €	50%	- €
	19:00 – 21:00	SK Avantiūra+, SK Čia ir dabar	2	Komercinis	18	20,0 €	75%	7 560,00 €
Savaitgaliai, šv. D.	09:00 – 21:00	Sporto klubai, varžybos	12	Komercinis	18	20,0 €	50%	13 560,00 €
Universali treniruoklių / sporto salė								
Darbo dienos	09:00 – 14:00	Komercinė	5	Komercinis	15	2,5 € ³⁸	25%	11 812,50 €
	14:00 - 16:00	Sporto centras	2	Visuomeninis	15	-	50%	- €
	16:00 - 21:00	Komercinė	5	Komercinis	15	2,5 €	33%	15 592,50 €
Savaitgaliai, šv. D.	09:00 – 20:00	Sporto klubai, varžybos	11	Komercinis	15	2,5 €	33%	15 382,13 €
Baseinas								
Darbo dienos	09:00 – 11:00	Senjorų ir neįgaliųjų sveikatinimas	2	Visuomeninis	20	- €	75%	- €
	11:00 – 14:00	Bendrojo lavinimo mokyklų poreikiai	3	Visuomeninis	20	- €	75%	- €
	14:00 – 18:00	Sporto centro grupės, NVŠ krepšeliai	4	Visuomeninis, komercinis	15	6,0 € ³⁹	70%	63 504,00 €
	18:00 – 22:00	Komercinė	4	Komercinis	15	6,0 €	50%	45 360,00 €
Savaitgaliai, šv. D.	09:00 – 21:00	Komercinė	12	Komercinis	15	6,0 €	45%	54 918,00 €
Pirčių / SPA zona								
Visi metai	11:00 - 21:00	Komercinė	10	Komercinis	20	6,0 € ⁴⁰	23%	100 740,00 €

³⁷ <https://www.sanatorinemokykla.lt/sporto-sales-nuoma>, su įkainio korekcija įvertinus būklę.

³⁸ 3-jų regiono sporto klubų įkainių vidurkis, 1 asmeniui sportuojant 2 kartus per savaitę.

³⁹ Peritus vertinimas remiantis kitų Šiaulių apskr. baseinų kainodara.

⁴⁰ Peritus vertinimas remiantis kitų Šiaulių apskr. baseinų kainodara.

Sporto arena								
Pirmadienis	09:00 - 13:00	Darželių sveikatingumo užsiėmimai, Jonišio bendrojo lavinimo mokyklų žaidynių varžybos, Lietuvos Mokyklų žaidynių varžybos	4	Visuomeninis	25	- €	75%	- €
	13:00 - 19:00	Sporto centras	6	Visuomeninis	20	- €	75%	- €
	19:00 - 21:30	Sporto klubai	2,5	Komercinis	15	45,0 € ⁴¹	50%	2 925,00 €
Antradienis - penktadienis	09:00 - 13:00	Darželių sveikatingumo užsiėmimai, Jonišio bendrojo lavinimo mokyklų žaidynių varžybos, Lietuvos Mokyklų žaidynių varžybos.	4	Visuomeninis	25	- €	75%	- €
	13:00 - 18:00	Sporto centras	5	Visuomeninis	20	- €	75%	- €
	18:00 - 20:00	Delikatesas	2	Komercinis	15	45,0 €	75%	14 040,00 €
	20:00 - 21.30	Sporto klubai	1,5	Komercinis	15	45,0 €	50%	7 020,00 €
Šeštadienis	09:00 - 14:00	Varžybų diena, sporto klubai, NVŠ veikla	5	Visuomeninis / komercinis	25	45,0 €	30%	3 510,00 €
	14:00 - 17:30	Delikatesas	3,5	Komercinis	15	45,0 €	75%	6 142,50 €
	17.30 - 21.30	Varžybų diena, sporto klubai, NVŠ veikla	4	Visuomeninis / komercinis	25	45,0 €	30%	2 808,00 €
Sekmadienis	09:00 - 21:00	Varžybų diena, sporto klubai, NVŠ veikla	12	Visuomeninis / komercinis	25	45,0 €	30%	8 424,00 €
Kavinės nuoma	170 m2					6 € / m2 / mėn.		12 240,00 €
Vardo nuoma	Per metus							5 000,00 €
Viso pajamos, be PVM:								395 838,63 €

⁴¹ <https://www.kasaule.lt/sample-page/sporto-sales-nuoma/>;

Taip pat, pajamų struktūroje atsispindi planuojamos kavinės nuomos pajamos. Nuomos įkainis - 6 EUR be PVM už 1 m² per mėn. – įvertintas išanalizavus patalpų nuomos skelbimus Joniškio mieste portale *aruodas.lt* (2021 09 15 datai).

Privatus operatorius papildomai galėtų gauti pajamų iš arenos pavadinimo pardavimo bei reklamos. Prognozių konservatyvumo tikslais jos vertinamos simboliškai.

Papildomų veiklų, tokių kaip stovyklos, grupiniai užsiėmimai, mokymai, masažo paslaugos prognozių konservatyvumo tikslais jos šiame IP nevertinamos.

Susumavus pajamų komponentus, prognozuojamos Objekto pajamos sudaro 0,396 mln. EUR per metus be PVM.

4.3.4. Veiklos išlaidos

Vertinant projektuojamo Objekto komunalinius kaštus (energetika, vanduo bei atliekų surinkimas), buvo vertinami analogiškos paskirties pastatų⁴² suprojektuoti bei faktiniai energetiniai vartojimai (šildymas, elektra) bei vandens ir nuotėkų vartojimai 1 kvadratiniam metrui. Šiuos Objekto resursų vartojimus dauginant iš atitinkamų resursų vnt. įkainių gautos Objekto energetinės sąnaudos eurais. Vertinant tai, kad Savivaldybės valandos sudaro 28,6% komplekso darbo laiko, Savivaldybė turėtų apmokėti 26 487 EUR komunalinių išlaidų dalį.

II alternatyvai pirmais veiklos metais atitinkamai sąnaudos mažinamos pagal plotą.

26 lentelė. Objekto eksploatavimo išlaidos, EUR.

Sąnaudų rūšys	Pastato poreikis, kWh / m ³	Kaina EUR, Joniškyje	1 m ² per metus, Eur be PVM	Vandens sporto centro plotas, m ²	Objekto sąnaudos, Eur be PVM
Komunalinės sąnaudos			0,00	3 150,00	92 612,36
Šildymas	70	0,0805 ⁴³		3 150,00	17 750,25
Elektra	90	0,1278 ⁴⁴		3 150,00	36 234,11
Vanduo	29000	0,98 ⁴⁵			28 420,00
Nuotėkos	5800	1,76			10 208,00
Eksploatavimo ir administravimo sąnaudos			6,17	3 150,00	19 438,65
Apsauga			4,36	3 150,00	13 721,40
Teritorijos priežiūra			1,09	3 150,00	3 430,35
Internetas, IT priežiūra			0,73	3 150,00	2 286,90
			0,00	3 150,00	0,00
			0,00	3 150,00	0,00
Kitos patalpų išlaikymo sąnaudos			0,73	3 150,00	2 286,90

⁴² Kauno salos baseino ir sporto paskirties projektas, Šiaulių pramogų ir sporto arenos pastatas, Panevėžio pramogų ir sporto arenos pastatas.

⁴³ <https://gren.com/lt/>.

⁴⁴ <https://www.kaina24.lt/elektra/>

⁴⁵ <http://joniskiovandenys.lt/paslaugos>

Patalpų draudimas (TD)			0,44	3 150,00	1 372,14
Patalpų draudimas (CA)			0,29	3 150,00	914,76
Iš viso sąnaudų			6,90	3 150,00	114 337,91
Nenumatytos sąnaudos			0,34	3 150,00	1 086,28
Bendros sąnaudos			7,24	3 150,00	115 424,19

Vertinant eksploataavimo, administravimo bei kitas sąnaudas, buvo išskiriama apsaugos, teritorijos priežiūros Interneto ir IT išlaikymo sąnaudos, patalpų draudimas bei kitos nenumatytos sąnaudos. Šios sąnaudos Autorių įvertintos lyginant analogiškų objektų faktiškai patiriamas sąnaudas.

Atsižvelgiant į Objekto specifiką, Techninės priežiūros sąnaudos vertintos atskirai, įvertinant tokias sąnaudas kaip vandens būklės technologinis palaikymas, Baseino dezinfekavimas, germicidavimas, vandens floros paruošimas, vandens tyrimai pagal higienos normas.

27 lentelė. Objekto techninės priežiūros išlaidos, EUR.

Sąnaudų rūšys	Sąnaudų dydis, Eur be PVM
Lietaus paviršinio tinklo eksploatacija (mokestis vietiniams miesto vandenims)	600,00
Techninė priežiūra	12 000,00
Pagalbinės medžiagos, tech. priežiūros sistemų subranga	12 000,00
Baseino dezinfekavimas, germicidavimas, vandens floros paruošimas	12 000,00
Vandens tyrimai pagal HN normas	1 000,00
Šiukšlės	2 000,00
Iš viso:	39 600,00

Analizuojant panašių objektų veiklą, įvertinta, jog Objekto operavimui be tech. priežiūros, kurių kaštai įvertinti atskirai, reikės apie 13 etatų. Šias pareigybes sudaro budintieji-kontrolieriai, gelbėtojai, pirčių zonos darbuotojai, vandens treniruočių treneriai, valytojai, administracijos darbuotojai. Etatų skaičius reikalingas dėl ilgos Objekto darbo trukmės, planuojamo gana intensyvaus lankytojų srauto.

28 lentelė. Objekto DU kaštai, EUR.

Darbuotojų darbo užmokesčio ir susijusių mokesčių sąnaudos	Vienos darbo vietos kaina, Eur	DU sąnaudos, Eur per metus
Budintieji-kontrolieriai-registratūra – 2 etatai (750 Eur (neto)).	1157	27 768,00
Gelbėtojai – 2 etatai (800 Eur (neto)).	1246,44	29 914,56

Pirčių zonos darbuotojas (1 etatas, 800 neto)	1157	13 884,00
Vandens treniruočių treneriai – 2 etatai (900 Eur (neto)).	1417,13	34 011,12
Valytojų etatai visomis savaitės dienomis – 3 etatai (700 Eur (neto)).	1067,57	38 432,52
Vadyba, buhalterija 3 etatai 1100 neto	1783,01	64 188,36
Viso 13 etatų		208 198,56

Vertinant reinvesticijų kaštus, statybų darbų papildomoms reinvesticijoms numatyta **4,5%** nuo rangos darbų vertės per Sutarties laikotarpį⁴⁶.

Reinvesticijoms į **įrangą numatoma skirti:**

- **baldams** (persirengimo kambarių spintelės, biuro baldai, rūbinės baldai) **50% per 15 metų**, tam, jog visi intensyviai dėvimi baldai būtų per 7 metaus pakeisti naujais, arba intensyviai dėvimi baldų elementai (durelės, magnetiniai raktai) būtų pakeisti naujais⁴⁷;
- įrangai (šilumos gamybos ir tiekimo dalis, šilumos punktas, išpėjimo apie gaisrą ir evakuacijos sistema, foninio garsinimo sistema, švieslentė ir informacijos į ją perdavimo sistema, apsauginės signalizacijos dalis, gaisro aptikimo ir signalizacijos dalis, praėjimo įranga) **30% per 15 metų**, tam, kad atitinkamai apie 5 metus prailginti įrangos tarnavimo laiką po Objekto grąžinimo pasibaigus numatytam 17 metų sutarties (15 metų eksploataavimo) laikotarpiui⁴⁸.

Viso 15 metų sąnaudos reinvesticijoms sudaro **510 176 EUR be PVM**.

Siekdama įgyvendinti Projektą per VPSP, Savivaldybė perduotų Objekto operavimo Privačiam operatoriui, kuris užtikrintų sporto infrastruktūros prieinamumo didinimo paslaugas viso Projekto laikotarpio eigoje. Tuo pačiu Savivaldybei pavyktų išvengti komercinės veiklos vykdymo laisvomis nuo viešųjų paslaugų teikimo valandomis, o privatus subjektas iki pat sutarties pabaigos būtų suinteresuotas efektyviu kokybiškų paslaugų teikimu bei Objekto operavimu ir priežiūra.

4.3.5. Mokesčiai

Sporto ir sporto infrastruktūros objektų priežiūros veiklai taikoma standartinis 21 proc. pridėtinės vertės mokestis. Nors rangos darbams taikomas atvirkštinis PVM, projekto investicijos, reinvesticijos vertinamos su PVM dėl teisingo maksimalių mokėjimų su PVM vertinimo.

Pajamos, sąnaudos (išskyrus DU sąnaudas) vertinamos su PVM.

Vertinant Projekto atsipirkimą Privačiam subjektui, jo pajamos ir išlaidos vertinamos be PVM (tik finansinio gyvybingumo skaičiuoklėje).

⁴⁶ Šaltinis: UAB Infes.

⁴⁷ Šaltinis: UAB Isegas.

⁴⁸ Šaltinis: UAB Infes, UAB Isegas.

Paslauga nėra apmokestinama vietine rinkliava, todėl nesvarbu, kas teiktų paslaugą, mokestinė našta nuo to nepriklauso. Paslaugos teikimui nėra taikomi jokie specifiniai, su paslaugos teikimu susiję mokesčiai.

4.3.6. Finansavimas

Siekiant užsitikrinti finansavimą Projektui, Projekto savininkas visų pirma vertina finansavimo poreikį ir galimybes finansuoti **savo lėšomis**. Priklausomai nuo pasirinktos alternatyvos, investicijos sudarytų ~ 5,96 – 6,8 mln. Eur be PVM, kurie turėtų būti investuoti per 3 arba per 7 metus. Atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. visas Savivaldybės biudžetas sudaro 34,88 mln. Eur, Projekto investicija sudarytų apie 17-19% Savivaldybės biudžeto. Todėl manytina, kad Projekto finansavimo užtikrinimui Savivaldybė (arba Joniškio sporto centras) turėtų imti **ilgalaikę paskolą**. Vadovaujantis LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių ir kitais finansinė drausmę nustatančiais įstatymais, Savivaldybė nėra laisva skolintis neribotai ir yra saistoma savivaldybių skolinimosi limitų, kuriuos kasmet tvirtindamas valstybės biudžetą nustato Seimas. Nusprendusi finansuoti Projektą savo lėšomis, Savivaldybė ne tik kad turėtų imti papildomą ilgalaikę paskolą, tačiau ženkliai sumažinti skolinimąsi kitiems socialiniams Joniškio gyventojų poreikiams finansuoti. Autorių nuomone, kad toks finansavimo šaltinis (savomis lėšomis) yra nepagrįstas ir realiai neįgyvendintinas.

Kitas finansavimo šaltinis galėtų būti **privačios lėšos**. Kaip vienas priimtinausių būdų pritraukti privačias žinias, o tuo pačiu ir kapitalą, yra viešosios ir privačios partnerystės taikymas. Joniškio Projektas pilnai atitinka viešosios ir privačios partnerystės (toliau – VPSP) projektams keliamus reikalavimus: teikiamos viešosios paslaugos, ilgalaikis projektas, kurio metu reikalinga atlikti investicijas infrastruktūros atnaujinimui, gali būti parenkamas privatus subjektas turintis didelę patirtį vystant inžinerinius objektus bei prižiūrint viešąsias teritorijas/aplinką. Siekdama įgyvendinti Projektą per VPSP, Savivaldybė įsigytų sporto infrastruktūros prieinamumo didinimo paslaugas, už kurias tolygiai susimokėtų viso Projekto laikotarpio eigoje. Vadinasi, tuo pačiu pavyktų išvengti didelių pradinių investicijų, o privatus subjektas iki pat sutarties pabaigos būtų suinteresuotas kokybiškų paslaugų teikimu. Nors pavyktų išvengti banko paskolų ir su jomis susijusių papildomų išlaidų (palūkanų mokėjimo) savo vardu, tačiau Projektas turėtų garantuoti privačiam subjektui atitinkamą investicijų grąžą, ir jo skolinto kapitalo grąžinimą bei apmokėjimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, vertinama, jog privatus subjektas, vykdydamas investicijas į Objektą, naudosis bankų paslaugomis. Įgyvendinant investicijas būtų imama banko paskola, kuri būtų grąžinama per laikotarpį iki 15 metų nuo pilno išmokėjimo⁴⁹. Žemiau pateikiamos projekto banko finansavimo prielaidos.

29 lentelė. Banko paskolos sąlygų prielaidos.

⁴⁹ Įprasta praktika VPSP projektų finansavime.

Banko paskolos intensyvumas	75%	Rinkos praktika, ekspertinis vertinimas
Banko palūkanų norma	2,65%	Lietuvos bankas ⁵⁰
Banko paskolos terminas	15 metų	Rinkos praktika, ekspertinis vertinimas

Kitos Projekto finansiniame modelyje naudotos prielaidos yra finansinės. Ekspertiniu vertinimu padaryta prielaida, jog banko finansavimas šiam Projektui galėtų būti 75% intensyvumo. Skaičiuojant galimą banko palūkanų normą Privačiam subjektui, buvo remiamasi Lietuvos banko teikta informacija apie vidutines paskolų eurais palūkanų normas ne finansų bendrovėms. Skaičiuojant Privataus subjekto akcininkų suteikiamų paskolų normą, apskaitos tikslais palūkanos buvo prilygintos banko palūkanoms.

4.4. Finansiniai rodikliai

Nustačius nagrinėjamas alternatyvas ir įvertinus reikalingas investicijas kiekvienos alternatyvos atveju, veiklos pajamas ir išlaidas, taip pat planuojamus finansavimo šaltinius, toliau turėtų būti atliekama finansinė analizė investicijoms. Nagrinėjamu atveju, sukuriama Objektas negeneruoja tiek papildomų, specialiai iš Objektų sukūrimo gaunamų pajamų, kad galėtų pats save išlaikyti bei atpirkti investiciją. Todėl finansiškai viešajam subjektui Projektas nėra atsiperkantis (finansinė grynoji dabartinė vertė abiejų alternatyvų atveju yra neigiama).

Kadangi Projekto metu būtų didesne apimtimi teikiamos viešosios paslaugos, Projektas turi socialinę prigimtį (tai yra, jis yra tik dalinai orientuotas į pajamas, o papildomai sukuria ekonominės naudos srautą), todėl yra tikslinga atlikti ne tik alternatyvų finansinę analizę, bet ir ekonominės naudos analizę, laikantis prielaidos, kad tikslinga įgyvendinti ne tik pigiausią, bet ir ekonomiškai naudingiausią Projekto alternatyvą.

2.4.1. Išvada dėl finansinio gyvybingumo

Nors nė vienos alternatyvos atveju nėra gaunama tiek pajamų, kad Projekto FGDV būtų teigiama, tačiau, Savivaldybei mokant finansiniame modelyje numatytus metinius mokėjimus (Sporto centrui, arba privačiam subjektui) Projektas tampa finansiškai gyvybingas, t.y. bendras kiekvienų metų projekto grynas pinigų srautas yra teigiamas.

Žvelgiant iš privataus subjekto pozicijos, galima įvertinti, kokie turėtų būti viešojo subjekto metiniai mokėjimai, norint pasiekti tam tikrą grąžą. UAB „Peritus sprendimai“ 2021 m. spalio mėn. atlikus rinkos dalyvių apklausą (buvo atrinkti 3 rinkos dalyviai, dalyvavę anksčiau arba ketinantys dalyvauti VPSP projektuose) ir gavus apklausos rezultatus, paaiškėjo, jog rinkoje tokio projekto laukiamas pelningumas turėtų siekti apie 11,0-13,0%. Prie tokio laukiamo pelningumo buvo modeliuojami minimalūs metiniai VPSP mokėjimai (17 metų sutarties trukmei), prie Projekto alternatyvos taptų finansiškai gyvybingos.

⁵⁰ <https://www.lb.lt/lt/paskolu-palukanu-normos>; Paskolos įmonėms, paskutinių 12 mėn. vidurkis.

30 lentelė. Finansinio gyvybingo rodikliai.

	<i>Vertinamos alternatyvos / Vertinami rodikliai</i>	FNIS	Finansinis gyvybingumas (realiaja išraiška)
A.1	Alternatyva "Bendras pastatas"	0,54	Taip
A.2	Alternatyva "Atskiri statiniai"	0,58	Taip

Pasirinkus 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), pradedant mokėti 3-iaisiais projekto metais, I alternatyva „Įgyvendinti Projektą pilna“ tampa finansiškai gyvybinga bei atsiperkanti (iš privataus subjekto perspektyvos).

I-sios alternatyvos prie 475 tūkst. EUR metinių mokėjimų finansinį gyvybingumą taip patvirtina ir IP skaičiuoklėje CPVA įdiegti finansinio gyvybingumo vertinimai.

31 lentelė. Finansinio gyvybingo vertinimas, Bendra privataus subjekto veikla (1 + 2).

Rodiklis	Reikšmė	
GDV	33 858	
VGN (Projekto)	5,3%	
Diskontuotas atsipirkimo laikas	17	
VGN nuosavo kapitalo srautams	13,0%	Įvertinta FIN darbalapyje.

Laukiamas projekto pelningumas 13% siekia rinkos dalyvių laukiamą pelningumą, tačiau potencialiems konkurso dalyviams pasiūlius trumpesnę investicijų terminą (2 metai) pelningumas siektų būtų aukštesnis. Todėl rekomenduojama Konkurso dalyviams leisti siūlyti trumpesnę nei 3 metų investicijų atlikimo terminą, iš anksto savivaldybės vardu parengiant projektavimo sąlygų sąvadą, sklypo topo nuotrauką ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų sąlygas, siekiant paspartinti projektavimo procesą bei sutrumpinti investicijų laikotarpį.

5. EKONOMINĖ ANALIZĖ

Socialinės ekonominės analizės tikslas yra įvertinti Projekto socialinius ekonominius rodiklius. Socialinėje ekonominėje analizėje įvertinamas Projekto indėlis į nacionalinę ekonominę gerovę. Pagrindiniai ekonominio socialinio poveikio vertinimo rodikliai yra ekonominė grynoji dabartinė vertė ir ekonominė vidinė gražos norma (EGDV ir EVGN) bei ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS).

Socialinės ekonominės naudos skaičiavimai pinigine išraiška įvertina dėl Projekto įgyvendinimo visuomenei ir Savivaldybei sukuriamą naudą ar sumažinamą žalą. Šioje dalyje pirmiausia identifikuojamos skirtingos Projekto socialinės ekonominės naudos.

5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines

Finansinėje analizėje įvertintus srautus gali paveikti konkurencinė, mokestinė aplinka ir kiti veiksniai, dėl kurių pasireiškimo finansinėje analizėje įvertinti pinigų srautai neatspindi tikrosios pinigų vertės. Socialinėje ekonominėje analizėje turi būti naudojami ne finansiniai, o ekonominiai pinigų srautai, todėl finansinės analizės pinigų srautus reikia koreguoti pagal atitinkamus konversijos veiksnius. Šis žingsnis vadinamas konvertavimu. Finansinėje analizėje įvertinti pinigų srautai perskaičiuojami eliminuojant mokesčius.

Šio etapo tikslas – nustatyti perėjimo nuo rinkos prie skaičiuojamųjų verčių faktorius (daugiklius), perskaičiuoti finansinius pinigų srautus į ekonominius ir apskaičiuoti ekonomines vertes.

Atliekant konvertavimą, naudojami tie patys finansiniai pinigų srautai, kurie jau buvo naudoti apskaičiuojant FGDV ir FVGN. Konvertavimui konversijos koeficientai taikomi tokiu būdu:

- išskaičiuojant PVM, jeigu jis buvo įtrauktas į investicijų, prekių ir paslaugų savikainą, taip pat muitus, akcizus bei veiklos subsidijas. IP finansiniuose skaičiavimuose PVM mokestis nebuvo įtraukiamas, todėl ir nėra eliminuojamas;
- taikomos konversijos koeficientų reikšmės atskirai kiekvienai prekių ir paslaugų grupei pagal ekonominės veiklos sektorius. Remiantis CPVA metodika parenkami kiekvienam konversijos faktoriui tinkami konversijos koeficientai.

5.2. Ekonominiai rodikliai

Ekonominė socialinė nauda – tai įgyvendinamo Projekto poveikis visuomenei. Ekonominės naudos komponentai gali turėti piniginę (vertinę) išraišką arba būti pinigais neįvertinami. Turinčių piniginę išraišką naudos komponentų ekonominis įvertinimas atliekamas apskaičiuojant ekonominę grynąją dabartinę vertę, vidinę gražos normą ir naudos-išlaidų santykį.

Siekiant įvertinti Objekto socialinę naudą, vertinant Objekto funkcines zonas ir jų užimtumą skirtingomis savaitės dienomis ir dienos laikais, buvo apskaičiuotas bendras metinis lankytojų skaičius – 180 181 lankytojai, arba 494 lankytojų per dieną.

Skaičiuojant socialinę – ekonominę naudą, remiantis CVPA rekomendacijomis, buvo vertinamas pagrindinis socialinės – ekonominės naudos kriterijus „Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą“. Taip pat, kaip ženklus socialinės – ekonominės efektas vertinamas pasiryžimas sumokėti už 1 val. apsilankymą kultūros objekte, sporto ir kirų renginių lankytojams.

Visa lankytojų struktūra įvertinta sekančiais:

32 lentelė. Lankytojų grupės.

Lankytojų grupė	Dalis nuo visų lankytojų
Moksleiviai	25%
Gyventojai nuo 18 metų	55%
Lietuvos vienadieniai lankytojai	17%
Turistai, iš jų:	3%
Vietiniai	2%
Užsienio	1%

Vertinant pasiryžimą sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą vaikams, remiamasi įverčio „3.3. Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę (išvengtos tos pačios, tačiau rinkoje brangesnės paslaugos gavimo sąnaudos)“ metodika. Vertinant rinkos kainą, komercinės pajamos iš Objekto funkcinių zonų (neskaičiuojant kavinės) buvo padalintos iš metinio komercinių lankytojų skaičiaus, ir gautas vieno apsilankymo įkainis 4,33 EUR. Dauguma vaikų infrastruktūra naudosis nemokamai (būreliai, sporto klubai), ir išvengs rinkos kainos (vertinama komercinio apsilankymo kaina) sąnaudų, t.y. nagrinėjamu atveju infrastruktūros įkainis 0. 4,33 EUR (t.y. rinkos ir nagrinėjamo projekto įkainių skirtumą) indeksuojant ir kasmet daugint iš mokyklinio amžiaus lankytojų skaičiaus, gaunamas pasiryžimo sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą įvertis.

Suaugusiesiems prie apsilankymo įkainio papildomai buvo pridėdama laiko vertė (0,08 val. Joniškio miesto gyventojams ir 0,71 val. rajono gyventojams) bei TPES vertė (3,0 km Joniškio miesto gyventojams ir 50 km rajono gyventojams).

Atsižvelgiant į kitų miestų praktiką, vertinama, jog Objekte kaip lankytojai ar renginių dalyviai apsilankys didžioji dalis turistų, bei pats turistų skaičius išaugs. Todėl vertinant pasiryžimą sumokėti už 1 val. apsilankymą kultūros objekte, CVPA patvirtini pasiryžimo sumokėti įverčiai buvo priskirti tik vietiniams ir užsienio turistams.

Vertinant socialinės – ekonominės naudos kriterijus, jų vertės buvo apskaičiuotos remiantis 2022 metais paskelbtomis jų įverčių reikšmėmis, pateiktomis 33 lentelėje.

33 lentelė. Ekonominių įverčių reikšmės⁵¹, EUR.

Metai	3.2.1. Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą (laiko vertė ne darbo reikalais vykstantiems keleiviams)	3.2.2. Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą (TPES)	Pasiryžimas sumokėti už 1 val. apsilankymą kultūros objekte, jei įtraukiamos tik laiko sąnaudos ir TPES (kelionės sąnaudų metodas): nacionalinis lankytojas.	Pasiryžimas sumokėti už 1 val. apsilankymą kultūros objekte, jei įtraukiamos tik laiko sąnaudos ir TPES (kelionės sąnaudų metodas): užsienio lankytojas.
Priskirta grupė	Gyventojai nuo 18 metų Regiono vienadieniai lankytojai		Vietiniai turistai	Užsienio turistai
Metai	Įverčiai			
2026	4,93	0,32	21,91	31,75
2027	5,08	0,32	22,28	32,24
2028	5,23	0,32	22,67	32,75
2029	5,39	0,32	23,07	33,27
2030	5,55	0,32	23,48	33,82
2031	5,72	0,32	23,90	34,38
2032	5,89	0,32	24,34	34,96
2033	6,07	0,32	24,79	35,56
2034	6,25	0,32	25,25	36,18
2035	6,44	0,32	25,73	36,83
2036	6,63	0,32	26,22	37,49
2037	6,83	0,32	26,73	38,18
2038	7,03	0,32	27,25	38,90
2039	7,24	0,32	27,78	39,64
2040	7,46	0,32	28,33	40,40

I alternatyvai vertinamas lankytojų skaičius pilna apimtimi, II alternatyvai multifunkcinės sporto salės ir sporto klubo lankytojų skaičius vertinamas nuo 7-ųjų veiklos metų. Kavinės ir renginių lankytojų skaičius nevertinamas.

Įvertinus investicijų dydžius, sąnaudas ir pajamas, įvertiname ekonominę investicijų naudingumą. Projekto ekonominę pelningumą parodo šie rodikliai:

1) EGDV – ekonominė grynoji dabartinė vertė. Apskaičiuojama sudedant diskontuotus ekonominius grynuosius pinigų srautus per projekto ataskaitinį laikotarpį. Ji parodo projekto naudą visuomenei, skaičiuojant šios dienos pinigų vertę;

2) EVGN – ekonominė vidinė gražos norma. Diskonto norma, kuriai esant diskontuota investicijų ekonominė vertė lygi diskontuotai grynujų pinigų srautų vertei, t.y. diskonto norma, kurią pritaikius EGDV lygi nuliui.

EGDV investicijoms skaičiuojama siekiant įvertinti planuojamų investicijų ekonominę socialinę naudą šiandien, t. y. grynoji dabartinė vertė parodo, ar verta investuoti į projektą. Ji

⁵¹ IP Rengimo metodika, CPVA.

gaunama sudedant ekonomine diskonto norma diskontuotą naudų ir sąnaudų skirtumo srautą per Projekto ataskaitinį laikotarpį. EGDV parodo projekto naudą skaičiuojant šios dienos pinigų verte – jeigu EGDV teigiama, vadinasi projekto ekonominė nauda padengs investicijos ir išlaidų sumą. Jei $EGDV < 0$, tai reiškia, kad diskontuoti projekto generuojami naudų ir išlaidų skirtumo srautai nepadengia diskontuotų investicijų ir projektas per Projekto ataskaitinį laikotarpį yra ekonomiškai nepatrauklus. Kai $EGDV < 0$, projekto ekonominė nauda, viršijanti patirtas išlaidas, nebus pasiekta.

Esant teigiamai EGDV reikšmei, diskontuoti projekto generuojami naudų ir išlaidų skirtumo srautai padengia diskontuotas investicijas, todėl projektas yra ekonomiškai patrauklus projekto iniciatoriams ir visuomenei. Kitaip sakant, jeigu EGDV teigiama, investicija atsipirks per ekonominę socialinę naudą, projekto ekonominė nauda padengs investuotų lėšų sumą.

EVGN yra antrasis ekonominės socialinės analizės rodiklis, vertinamas kartu su EGDV. Esant ženkliai neigiamai EGDV, EVGN dažniausiai neskaičiuojama. Jeigu apskaičiuota EVGN investicijoms didesnė už pasirinktą minimalią realią 5 proc. dydžio projekto EVGN normą, vadinasi projekto sukuriama ekonominė nauda pagrindžia projekto įgyvendinimo grąžą ir vertę, todėl projektą rekomenduojama vykdyti.

34 lentelė. Ekonominių rodiklių palyginimas.

Ekonominis rodiklis	I Alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“	II Alternatyva "Objekto vystymas etapais"
EGDV, Eur	11 371 627,06 EUR	9 456 546,78 EUR
EVGN, proc.	25,31%	22,69%
ENIS	2,84	2,66

Analizės rezultatai ir išvados:

1. Abi alternatyvos užtikrina teigiamą EGDV (žr. 34 lentelę), todėl abi yra priimtinos ir tinkamos.
2. Sukurta Projekto ekonominė socialinė nauda visiškai padengtų pradinės investicijas.
3. I alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“ generuoja didesnę ekonominę naudą (+ 1,9 mln. Eur) ir pasiekia aukštesnę EVGN rodiklį (+2,62 proc. punkto). Taigi, II alternatyvos ENIS yra apie 6% žemesnis.

Atkreiptinas dėmesys jog II alternatyvai nevertintas lankytojų skaičiaus sumažėjimas dėl neigiamo sinergijos efekto, t.y. multifunkcinę salę ir sporto klubą statant tik II etapu, tikėtina, ir I etapo pastate lankytojų srautas galėtų dar papildomai mažėti dėl trūkstamos paslaugų įvairovės.

5.3. Optimalios alternatyvos parinkimas

Atlikus socialinės – ekonominės naudos analizę, darytina išvada, jog Projektas yra socialiai naudingas jį įgyvendinant abiem alternatyvomis. Pirmoji alternatyva „Objekto

vystymas pilna apimtimi" yra naudingesnė (ENIS rodiklis yra 2,84, kai antrosios – 2,66), EGDV siekia 11,37 mln. EUR ir yra apie 1,9 mln. EUR didesnis nei II-sios.

Iš 2 analizuotų alternatyvų, II-sios alternatyvos neigiamas srautas yra mažesnis, nes dalis investicijų atliekama vėliau.

Apibendrinus Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinę analizę bei įvertinus joms būdingas rizikas pasirinkta Projekto įgyvendinimo pirmoji alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“.

Šios I alternatyvos įgyvendinimui reikės 5,96 mln. Eur (be PVM) investicijų, Projektą vystant vienu etapu per 3 metus.

Įvertinus Joniškio savivaldybės skolos rodiklį bei naudas ir perduodant didžiąją dalį su Projektu susijusių rizikų privačiam investuotojui, rekomenduojama svarstyti galimybę pritraukti privatų partnerį / investuotoją į šį sporto infrastruktūros statybos Projektą.

Pasirinkus 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), pradedant mokėti 4-iaisiais projekto metais, I alternatyva „Įgyvendinti Projektą pilna apimtimi“ tampa finansiškai gyvybinga bei generuojanti 5,3% Projekto VGN bei 13,0% nuosavo kapitalo srautų VGN.

Aukščiau nurodytas 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (realia verte be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), taip pat neviršija IP skaičiuoklėje įvertinto maksimalaus Viešojo subjekto metinio mokėjimo Privačiam subjektui, kuris, realia verte per metus (mokant 15 metų) yra 1,137 mln. EUR su PVM.

Maksimalūs Viešojo subjekto mokėjimai Privačiam subjektui (PVM įtrauktas) GDV verte yra 11 620 765 EUR, realia verte 17 055 364 EUR, nominalia verte 23 451 181 EUR.

6. JAUTRUMAS IR RIZIKOS

6.1. Jautrumo analizė

Jautrumo analizė atskleidžia, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas daro įtaką analizuojamo Projekto rezultatams. Jautrumo analizė atliekama atskirai keičiant prielaidas dėl kiekvieno kintamojo reikšmės ir stebint kaip pakeitimai daro įtaką finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominiais (EGDV, EVGN) rodikliams.

Jautrumo analizė, ją iniciavus Metodikos skaičiuoklėje, yra atliekama šiuo eiliškumu:

- kintamųjų nustatymas;
- tarpusavio priklausomybės įvertinimas;
- atliekama elastingumo analizė;
- nustatomi kritiniai kintamieji ir jų lūžio taškai.

Jautrumo analizės rezultatas yra kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas, taip pat grafiškai pavaizduota kritinių kintamųjų įtaka. Kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas sudaromas atlikus visų kintamųjų jautrumo analizę. Kritiniais kintamaisiais yra laikomi kintamieji, kurių reikšmei pasikeitus 1 proc., Projekto FGDV(I), FVGN(I), EVGN arba EGDV pasikeičia daugiau nei 1 proc.

Tarpusavyje priklausomi kintamieji nebuvo identifikuoti, todėl nė vienas kintamasis nėra eliminuojamas.

Elastingumo analizė parodo, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas daro įtaką Projekto rezultatams. Atsižvelgiant į elastingumo analizės rezultatus buvo identifikuoti kritiniai kintamieji (žr. 35 lent.).

Kritiniams kintamiesiems buvo apskaičiuoti lūžio taškai (lūžio taškas – kritinio kintamojo reikšmė, kurią pasiekus EGDV tampa lygi nuliui, arba kitaip tariant, projekto sukuriama socialinė-ekonominė nauda nesiekia minimalios priimtinos reikšmės, kuriai esant grynoji dabartinė projekto išlaidų vertė lygi sukuriama naudai) (žr. 35 lent.).

35 lentelė. Projekto pagrindinių kintamųjų lūžio taškai.

Kritinis kintamasis	Lūžio taškas (GDV)		Kritinis kintamasis?
<i>Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai</i>	18 169 471	280%	Ne
<i>Prekių pardavimo pajamos</i>	-	-	Taip
<i>Darbo užmokesčio išlaidos</i>	15 924 820	674%	Ne
<i>Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformalųjį ugdymą</i>	4 892 803	-70%	Taip

Realūs Projekto kritiniai kintamieji, Autorių vertinimu, yra tie, kurių pokyčiai iki 75% nuo planuotų reikšmių yra kritiniai. Iš tokių kintamųjų galima išskirti Pasiryžimo sumokėti už padidėjusį neformalųjį ugdymą finansinę išraišką. Tai reiškia, jog jei lankytojų (be renginių lankytojų) srautas būtų 70% mažesnis nei vertinamas, Projektas taptų socialiai nepatrauklus.

Kadangi FVGN Finansiniame modelyje yra neigiama, Prekių pardavimų lūžio taškas yra nevertinamas, tačiau prekių pardavimo pajamos vertinamos kaip kritinis kintamasis, įtakoiantis Projekto atsipirkimo rodiklius.

6.2. Scenarijų analizė

Scenarijų analizė yra speciali jautrumo analizės forma, kurioje vertinama bendra kritinių kintamųjų įtaka finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominiams (EGDV, EVGN) rodikliams. Skaičiuoklėje atliekama iš viso penkių įvykių klostymosi scenarijų analizė: 1) pesimistinis; 2) mažiau pesimistinis; 3) realus; 4) mažiau optimistinis, ir; 5) optimistinis. Atliekamoje scenarijų analizėje nebuvo koreguojamos prielaidos.

Atlikta scenarijų analizė atskleidė, jog finansine išraiška, be mokėjimų Privačiam subjektui, Projektas be viešojo subjekto mokėjimų nebūtų patrauklaus finansiniu požiūriu net susiklosčius optimistiniam scenarijui (FGDV(I) <0) (žr. 36 lent.). FVGN(I) reikšmė net optimistinio scenarijaus metu nėra prognozuojama priimtina privačiam investuotojui (be Savivaldybės mokėjimų). **Vertinant Projekto ekonominę – socialinę reikšmę, daroma išvada, kad Projektas šiuo požiūriu būtų naudingas ir jį yra verta įgyvendinti, nes EGDV net ir pesimistiniu atveju – teigiama.**

36 lentelė. Scenarijų analizė.

Finansiniai rodikliai (ekonominiai)	Pesimistinis	Mažiau pesimistinis	Realus	Mažiau optimistinis	Optimistinis
<i>Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms - FGDV(I)</i>	-7 206 046	-4 919 336	-3 394 867	-1 870 396	416 314
<i>Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms - FVGN(I)</i>	-9,98%	-5,31%	-2,45%	0,38%	4,85%
<i>Ekonominė grynoji dabartinė vertė – EGDV</i>	8 978 634	10 414 430	11 371 627	12 328 824	13 764 620
<i>Ekonominė vidinė grąžos norma – EVGN</i>	19,21%	22,63%	25,31%	28,43%	34,31%

6.3. Kintamųjų tikimybės

Centrinės projektų valdymo agentūros ekspertai atliko tyrimus ir nustatė kiekvienam kintamajam labiausiai tikėtinas tikimybių skirstinius ir jų parametrus, todėl Metodologijoje rekomenduojamoje skaičiuoklėje kiekvienam tiesioginiam kintamajam pagal nutylėjimą jau yra parinktas labiausiai tikėtinas tikimybių skirstinys ir jo parametrų reikšmės. Todėl tolimesni skaičiavimai yra atliekami pagal Metodologijoje rekomenduojamas skaičiuoklės jau parinktus tikimybių skirstinius.

6.4. Rizikų vertinimas

6.4.1. Kintamųjų rizikos įverčiai

Pasinaudojant Metodikoje rekomenduojama skaičiuokle apskaičiuoti kiekvieno tiesioginio kintamojo rizikos įverčiai (žr. 37 lent.).

37 lentelė. Tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai, EUR.

Kintamasis	(GDV)	(reali vertė)
Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	1 650 813	1 828 487
Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	59 925	66 872
Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (A.1.-A.4.) susijusios paslaugos	84 120	87 485
Reinvesticijos	97 343	147 725
Investicijų likutinė vertė	620 753	1 257 532
Prekių pardavimo pajamos	1 025 872	1 556 835
Darbo užmokesčio išlaidos	677 411	1 028 021
Elektros energijos išlaidos	117 894	178 913
Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	57 754	87 645
Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	128 846	195 533
Kitos išlaidos	199 905	303 371
Gautų paskolų (G.3.1.) palūkanos	288 295	387 178
Bendra importo/pirkimo PVM suma	503 286	608 167
Bendra pardavimo PVM suma	215 433	326 935

6.4.2. Rizikos grupės

Apskaičiavus kintamųjų rizikos įverčius, atliekamas Projekte galinčių pasireikšti rizikų vertinimas. Kaip ir kitiems analizuojamiems VPSP projektams, Projektui konkrečiai, pagal finansinį modelį išskiriamos 8 pagrindinės rizikų grupės, 6 iš kurių pagal rizikos pasireiškimo pobūdį priskiriami atitinkamų tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai:

- projektavimo ir atliekamų rangos darbų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos, projekto administravimas ir vykdymas, žemės sklypo apribojimai, statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai, įsigyjama įranga, įrenginiai ir kitas turtas.
- komercinių paslaugų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: netinkamai teikiamos komercinės paslaugos;
- nepakankamo finansavimo rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: paskolų palūkanos, finansavimo mokesčiai;
- mokesčių rizikų grupėje pagrindinis rizikos kintamasis – pirkimo PVM savalaikis susigrąžinimas;
- SE naudos komponentų rizikos grupėje – rizikos, galinčios įtakoti socialinės naudos pasiekimo – socialinių paslaugų teikimo procesą ir rezultatus.

Vertinimas atliekamas remiantis Metodikos 7 priede pateikta informacija apie rizikų veiksnius kiekvienai iš rizikų grupių bei vertinama, ar konkretus rizikos veiksnys turi įtakos Projektui, kaip minimizuoti šią įtaką ir tinkamai suvaldyti jos pasireiškimą.

Apskaičiuotos kiekvienoje rizikos grupių galimų pasireikšti rizikų vertės ir jas lemiantys veiksniai pateikiami 38 lentelėje.

38 lentelė. Rizikų vertės pagal rizikų grupes.

Rizikų grupės pavadinimas	Rizikų finansinė diskontuota vertė, Eur	Veiksniai
1. Projektavimo rizika	84 120	<ul style="list-style-type: none"> Projektavimo, techninės priežiūros paslaugos Žemės sklypo apribojimai
2. Rangos darbų rizika	1 650 813	<ul style="list-style-type: none"> Statybos darbai Projekto administravimas ir vykdymas
3. Įsigyjamos (pagaminamos) įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto rizika	59 925	<ul style="list-style-type: none"> Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas
4. Įsigyjamų Paslaugų rizika	0	
5. Finansavimo prieinamumo rizika	288 295	<ul style="list-style-type: none"> Banko finansavimas Palūkanų normos bazės pokyčiai
6. Teikiamų Paslaugų rizika	1 181 810	<ul style="list-style-type: none"> Žaliavos Darbo užmokesčio išlaidos Elektros energijos išlaidos Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos Kitos išlaidos
7. Paklausos rinkoje rizika	1 025 872	<ul style="list-style-type: none"> Trečiosioms šalims suteikiamos paslaugos ir jų kokybė
8. Turto likutinės vertės rizika	759 779	<ul style="list-style-type: none"> Reinvesticijos, turto priežiūros biudžetas ir procedūros
Iš viso:	5 050 616	

38 lentelėje pateikta informacija parodo, kad didžiausios investicijos lemia didžiausią ir galimos pasireikšti rizikos vertę. Atitinkamai didžiausia rizika (didžiausias rizikos įvertis) gali pasireikšti dėl statybos darbų investicijų (rizikos vertė 1 650 tūkst. Eur), teikiamų paslaugų (1 182 tūkst. EUR), kurių teikimą sąlygoja teisingas sąnaudų įvertinimas, bei paslaugų paklausos rinkoje rizika (1 026 tūkst. EUR). Tad į šias rizikas turi būti atsižvelgiama labiausiai ir jos turi būti kontroliuojamos. Pvz., rangos darbų atveju - rangos sutartyje numatant, kad rangovas turi būti apsidraudęs privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu, visų statybų rizikų draudimu ir pateikti sutarties įvykdymo užtikrinimo draudimą. Kitos svarbią įtaką galinti turėti riziką yra susijusi su veiklos išlaidomis ir infrastruktūros būklės palaikymo išlaidomis. Nors kitų identifikuotų rizikų vertės mažesnės, privaloma stebėti galimą visų rizikų pasireiškimą ir laikytis rizikų valdymo plano.

6.5. Rizikos priimtinumas

Rizikos priimtinumas yra vertinamas Metodikoje rekomenduojamoje skaičiuoklėje atliekant *Monte Carlo* analizės metodą. Monte Carlo statistinio pasiskirstymo metodui atlikti pasirinktas naudojamų simuliacijų skaičius – 500.

Atlikus skaičiuoklėje Monte Carlo analizę buvo identifikuotos labiausiai tikėtinos rodiklių reikšmės (žr. 39 lent.). Kaip minėta anksčiau (4 skyriuje) Projektas nėra finansiškai efektyvus dėl neigiamos FGDV(I) reikšmės. Atlikus Monte Carlo analizę buvo identifikuota, jog 5 skyriuje identifikuotų ekonominės analizės rodiklių labiausiai tikėtinos reikšmės yra teigiamos (žr. 39 lent.). **Tikimybės, kad bazinės EGDV ir EVGN rodiklių reikšmės⁵² bus pasiektos, yra 45,2 ir 32,4 proc., o labiausiai tikėtinos šių rodiklių reikšmės yra 10,0 mln. EUR bei 25,2%.**

39 lentelė. Monte Carlo analizės rezultatai.

Rodiklis	Pageidaujama (minimaliai priimtina) rodiklio reikšmė (Eur ir proc.)	Tikimybė, kad nurodyta reikšmė bus pasiekta (proc.)	Labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė (Eur ir proc.)
FGDV(I)	0	2,8%	-5 229 991
FVGN(I)	0,0%	20,8%	-5,0%
EGDV	11 371 627	45,2%	10 049 473
EVGN	25,3%	32,4%	25,2%

6.6. Rizikų valdymo veiksmai

Kiekvienai projekto rizikai suvaldyti reikalinga pasirinkti efektyviausią valdymo būdą. Pagrindiniai galimi rizikos valdymo būdai:

- 1) rizikos išvengimas – pašalinamas rizikos sukėlėjas(-ai);
- 2) rizikos prevencija – mažinama rizikos pasireiškimo tikimybė, vykdant prevencines veiklas ar investuojant daugiau lėšų į infrastruktūros sukūrimą;
- 3) rizikos draudimas – įsigyjamas draudimas nuo rizikų, nuo kurių įmanoma apsidrausti (force majeure rizikos, statybos rizikos, civilinės atsakomybės rizikos ir pan.);
- 4) rizikos perdavimas – rizika perduodama tai šaliai, kuri pajėgesnė ją valdyti (pavyzdžiui, Projektas įgyvendinamas pasitelkus partnerį, kuris yra įgijęs atitinkamos rizikos valdymo patirties);
- 5) rizikos išlaikymas – riziką nusprendžiama valdyti patiems, sudarant atitinkamą organizacinę struktūrą, paskirstant atsakomybes už visas galimas rizikas Projekto organizacijos viduje ir pan.

Remiantis kitų įgyvendinamų ir planuojamų projektų pavyzdžiu, toliau pateiktoje 40 lentelėje įvertinama identifikuotų rizikų tikimybė, poveikis bei numatomos galimos rizikos valdymo priemonės.

⁵² Žr. 39 lentelę.

40 lentelė. Identifikuotų rizikų tikimybė, poveikis bei numatomos galimos rizikos valdymo priemonės.

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
1.	Projektavimo (planavimo) kokybės rizika	<ul style="list-style-type: none"> • parengtas projektas ar atskiros jo dalys yra netikslios; • projektavimo paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos; • reikalavimai infrastruktūrai, nurodyti pirkimo dokumentuose, negali būti realizuoti praktikoje; • įgyvendinant projektą, paaiškėja žemės sklypo (-ų) ir/ar perduodamo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo apribojimai; • projektavimo etape pakeičiami nustatyti reikalavimai infrastruktūrai (įskaitant neesminius pakeitimus) • kyla ginčai tarp šalių; • pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės projektavimo (planavimo) metu. 	<p>Pasireiškus rizikai dėl projektavimo (planavimo) kokybės, poveikis būtų daromas Projekto įgyvendinimo trukmei, investicijų išlaidoms ir siekiamiems rezultatams. Projektuotojams netinkamai parengus projektą ar jo dalį, poveikis pasireiškų rangos darbų etape, nes dėl projekto netikslumų galėtų pakisti rangos darbų apimtys ir kaina. Užsitęsus projektavimo etapui, pasikeitus nustatytiems infrastruktūros reikalavimams ar išaiškėjus turto disponavimo apribojimams, užsitęstų ne tik Projekto įgyvendinimo trukmė, bet galimai būtų patiriami ir finansiniai nuostoliai. Kilus ginčams tarp viešojo ir privataus sektorių, kurie įgyvendintų Projektą kartu bei pasireiškus nenugalimos jėgos aplinkybėms, įtaka galimai būtų daroma tiek Projekto trukmei, tiek investicijoms. Taip pat galėtų būti paveiktas ir Projektu siekiamų rezultatų pasiekimas.</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys pasidalija Projekto planavimo ir reikalavimų infrastruktūrai pokyčių rizikų veiksnius. Visi kiti veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti projektavimo (planavimo) kokybę.</p>
2	Rangos darbų rizika	<ul style="list-style-type: none"> • sukeliama žala aplinkai, atliekant naujo nekilnojamojo turto rangos darbus; • rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl 	<p>Pasireiškus rizikai dėl rangos darbų kokybės, poveikis būtų daromas Projekto įgyvendinimo trukmei, investicijų</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys pasidalija Projekto rangos darbų</p>

	<p>nepalankių oro sąlygų;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl žmogiškųjų išteklių; • rangos darbų vykdymo etape pakeičiami reikalavimai rangos darbų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus); • pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės rangos darbų vykdymo metu. 	<p>išlaidoms ir siekiamiems rezultatams.</p> <p>Dėl įvairių priežasčių rangovui nekokybiškai atlikus rangos darbus (esant blogoms oro sąlygoms nesilaikyta technologinių procesų), jie turėtų būti taisomi. Priklausomai nuo jų masto, galėtų užsitęsti Projekto vykdymo terminas ir dėl to, kaip jau minėta aprašant projektavimo riziką, Projekto vykdytojas galimai patirtų finansinius nuostolius.</p> <p>Pasireiškus nenugalimos jėgos aplinkybėms, įtaka galimai būtų daroma tiek Projekto trukmei, tiek investicijoms. Taip pat galėtų būti paveiktas ir Projektu siekiamų rezultatų pasiekimas.</p>	<p>vykdymo etape pakeičiamų reikalavimų rangos darbų kokybei rizikos veiksnį. Visi kiti veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti rangos darbų kokybę.</p>
<p>3 Įsigyjamos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto rizika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto gamybos ir tiekimo metu pakeičiami reikalavimai jų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus); • vėluoja įrangos, įrenginių ar kito ilgalaikio turto įsigijimas; • pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės kuriant įrangą, įrenginius ar kitą ilgalaikį turtą. 	<p>Įsigyjamos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto kokybė vertinant rizikos veiksnius suvokiama ne tik kaip nukrypimas nuo standartų, normatyvinių techninių dokumentų, higienos normų ir kitų reikalavimų, bet ir nukrypimas nuo suderinto įrangos pristatymo grafiko ir pan.</p> <p>Rizikos veiksnių pasireiškimas turi įtakos išimtinai tik įrangos įsigijimo išlaidoms.</p> <p>Pasireiškus nenugalimos jėgos aplinkybėms, įtaka galimai būtų daroma tiek Projekto trukmei, tiek investicijoms. Taip pat galėtų būti paveiktas ir Projektu siekiamų rezultatų pasiekimas.</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas.</p> <p>Abi šalys pasidalija Projekto įrangos reikalavimų kokybei rizikos veiksnį. Visi kiti veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti šios rizikos minimizavimą.</p>

4	<p>Įsigyjamų paslaugų (turto priežiūros ir eksploatavimo) rizika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įsigyjamų paslaugų kokybė neužtikrinama dėl žmogiškųjų išteklių kokybės ir prieinamumo; • įsigyjamų paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos; • paslaugų kaina nukrypsta nuo planuotos; • paslaugų teikimo metu pakeičiami nustatyti reikalavimai paslaugų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus); • pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės (Paslaugų teikimo metu). 	<p>Įsigyjamų paslaugų rizikos veiksnys suvokiamas ne tik kaip nukrypimas nuo standartų, higienos normų ir kitų reikalavimų, bet ir nukrypimas nuo suderintos teikiamų paslaugų apimties bei biudžeto.</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos perdavimas. Visi rizikos veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti šios rizikos minimizavimą.</p>
5	<p>Finansavimo prieinamumo rizika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Finansavimo poreikis pasikeičia dėl padidėjusių investicijų išlaidų; • pagrindinės paskolos suteikimo sąlygų įvykdymas; • pasikeičia pagrindinės paskolos tarpbankinių paskolų palūkanų norma; • finansavimo poreikis pasikeičia dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifo pasikeitimo; • finansavimo poreikis pasikeičia dėl bet kurio mokesčio išskyrus pridėtinės vertės mokestį ar rinkliavos tarifo pasikeitimo; • finansavimo poreikis pasikeičia dėl subsidijų sumos pasikeitimo. 	<p>Finansavimo prieinamumas vertinant rizikos veiksnius suvokiamas ne tik kaip finansavimo trūkumas dėl pasikeitusio poreikio, bet ir nukrypimas nuo suderintos finansavimo paslaugų kainos, finansavimo teikimo laiko bei kitų sąlygų.</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys atitinkamai savo išipareigojimams (viešasis sektorius – metinio mokėjimo finansavimo, o privataus – finansavimo poreikio, pasikeitusios finansavimo paslaugų kainos ir finansavimo teikimo rizikas) pasidalija Projekto finansavimo prieinamumo riziką. Viešojo sektoriaus rizika gali būti valdoma tinkamai atlikus biudžeto planavimo ir finansavimo poreikio vertinimus.</p>

6	Teikiamų paslaugų rizika	<ul style="list-style-type: none"> • Pakeičiami nustatyti kokybės reikalavimai paslaugoms; • pasikeičia teisės aktai, reglamentuojantys teikiamas paslaugas; • paslaugų tinkamumas neužtikrinamas dėl žmogiškųjų išteklių. 	<p>Nukrypimus nuo nustatytų kokybės reikalavimų reiškianti rizika. Tinkamumo rizika suvokiama ne tik kaip jų kokybės nukrypimas nuo standartų, normatyvinių techninių dokumentų, higienos normų, ar techninėse specifikacijose nustatytų reikalavimų, bet ir nukrypimas nuo suderinto Paslaugų teikimo grafiko bei biudžeto.</p> <p>Veiksnių pasireiškimas turi įtakos veiklos išlaidoms.</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos prisiėmimas atsižvelgiant į privataus sektoriaus turimą patirtį valdant šią riziką.</p>
7	Paklausos rinkoje rizika	<ul style="list-style-type: none"> • Vėluojama pradėti teikti paslaugas; • pasikeičia demografiniai veiksniai; • prasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės. 	<p>Pasikeitus demografiniams rodikliams, poveikis galėtų būti tiek teigiamas, tiek neigiamas.</p> <p>Rizikos veiksnys pasireiškia, kai Paslaugų teikimo metu įvyksta įvykiai, kurie vadovaujantis VPSP sutartimi bei teisės aktais priskiriami nenugalimos jėgos aplinkybėms. Nenugalimos jėgos aplinkybės neapima įvykių ar veiksmų, tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių nuo VPSP sutarties šalių.</p> <p>Rizikos veiksnio pasireiškimas gali reikšti Paslaugų kokybės sutrikdymą, Paslaugų teikimo visišką ar dalinį nutraukimą, kitų projekto įgyvendinimo veiklų sutrikdymą ar nutraukimą, taip pat papildomų, nenumatytų, išlaidų atsiradimą.</p>	<p>Rizikos valdymui turėtų būti užtikrinamos kokybiškai teikiamos paslaugos. Vėlavimo rizika yra perduodama privačiam sektoriui.</p>
8	Turto likutinės vertės rizika	<ul style="list-style-type: none"> • Nukrypstama nuo infrastruktūros būklės palaikymo plano; 	<p>Turto kaip investavimo objekto likutinė</p>	<p>Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos perdavimas privačiam</p>

- nustatyti perduodamo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo teisių apribojimai dėl sandorių su trečiosiomis šalimis. ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. sektoriui atsižvelgiant į tai, jog jis bus atsakingas už turto priežiūrą visą ataskaitinį laikotarpį.

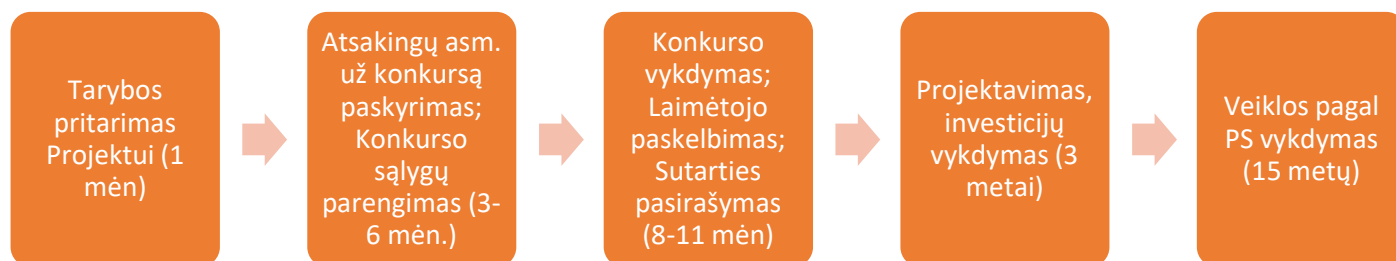
7. PROJEKTO VYKDYMO PLANAS

7.1. Projekto trukmė ir etapai

Projektas gali būti įgyvendinamas Savivaldybės jėgomis arba pasitelkus privatų partnerį. Nuo pasirinkto Projekto įgyvendinimo būdo priklauso Projekto įgyvendinimo trukmė ir etapai. Be to, Projekto trukmė gali skirtis pasirinkus skirtingas Projekto įgyvendinimo alternatyvas. 30 paveiksle yra pateikiami siūlomi tolesni Projekto įgyvendinimo žingsniai.

Atlikus Projekto vertinimą įvairiais aspektais, rekomenduotina Projektą įgyvendinti pasitelkiant privatų partnerį / investuotoją.

Planuojama, jog Projekto įgyvendinimas truktų vienu etapu, įgyvendinamu per 3 metus. Pasiruošimas Projekto įgyvendinimui užtruktų nuo 12 iki 18 mėn.

30 paveikslas. Siūlomi tolesni Projekto įgyvendinimo žingsniai.

7.2. Projekto vieta

Projekto vieta yra Joniškis, Statybininkų g. 7.

7.3. Projekto komanda

Įgyvendinant Projektą, Projekto vykdymui planuojama burti Projekto komandą, paskiriant asmenis iš Projekto vykdytojo organizacijos. **Projekto komandos sudėtis pateikiama šio Investicinio projekto priede VPSP Klausimyne.**

Atkreiptinas dėmesys, kad siekiant užtikrinti geriausius rezultatus Savivaldybei, yra būtina užtikrinti komandos darnią veiklą, tarpusavio bendradarbiavimą, komandinę dviasiją. Tuo pačiu dirbant su viešaisiais pirkimais, taip pat pritraukiant išorės ekspertus, svarbu išlaikyti informacijos konfidencialumą ir diskretiškumą.

7.4. Projekto prielaidos, tęstinumas ir kitos išvados

Atlikus Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinę analizę bei įvertinus joms būdingas rizikas pasirinkta Projekto įgyvendinimo I alternatyva „Objekto vystymas pilna apimtimi“. Tai patvirtino ir atlikta teisinė, finansinė ir ekonominė analizė.

Šios alternatyvos įgyvendinimui reikia 5,96 mln. Eur (be PVM) investicijų, kurias atliktų Privatus subjektas, Projektą vystant vienu etapu per 3 metus. Vėliau, 15 metų Objektas būtų prižiūrimas Privataus subjekto (vykdant turto priežiūros bei komercinę veiklą). Į turto priežiūros paslaugas įeitų: valymas, teritorijos priežiūra, techninė priežiūra, einamasis ir kapitalinis remontas, komunalinių paslaugų teikimas, saugos sistemų priežiūra ir administravimas, inžinerinių sistemų priežiūra ir administravimas. Komercinė veikla apimtų baseino ir SPA veikla narysčių bei vienkartinį apsilankymų pagrindais, salių nuoma, sporto klubo veikla.

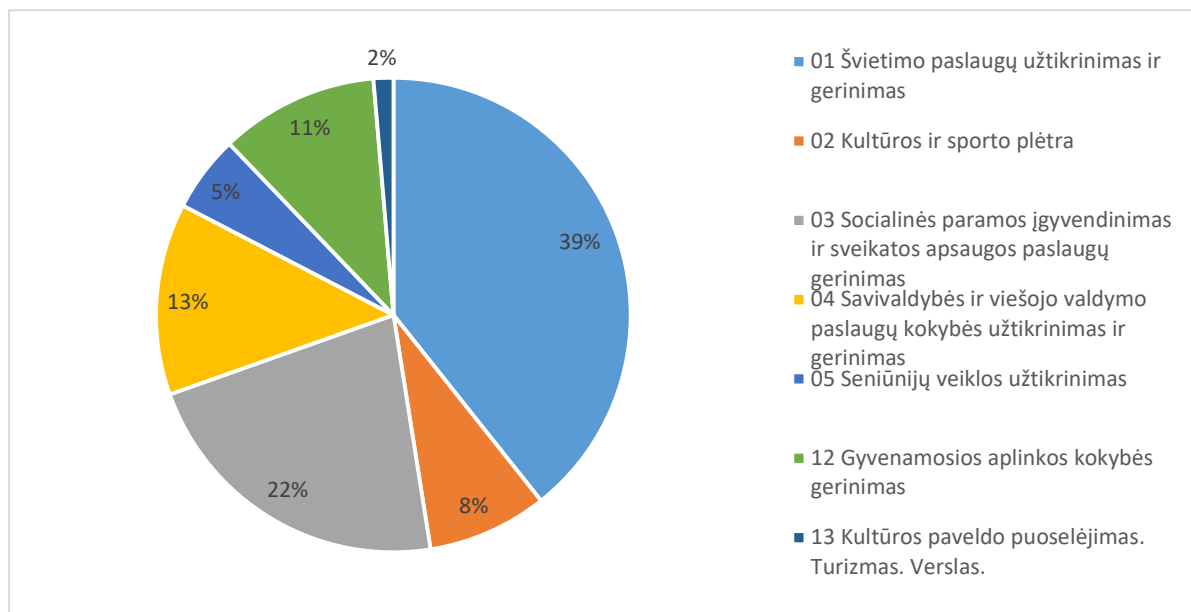
Nustatytomis valandomis Objekte sporto veiklą taip pat vykdytų Joniškio sporto centras bei kitos rajono sporto organizacijos.

Projekto inicijavimui ir valdymui bei Savivaldybės mokamam metiniam mokėjimui privačiam subjektui būtų skiriamos Savivaldybės biudžeto lėšos.

Joniškio raj. savivaldybės 2022 biudžeto pajamos numatomos 32,9 mln. EUR, ir tai yra ženklus augimas lyginant su 2021 metų 30,78 mln. EUR pajamomis. Pagrindiniai biudžeto pajamų šaltiniai⁵³:

- mokesčiai – 17,57 mln. eurų;
- dotacijos – 13,58 mln. eurų;
- pajamos už prekes ir paslaugas – 0,48 mln. eurų;
- turto pajamos ir rinkliavos – 0,40 mln. eurų;
- kt. pajamos ir rinkliavos – 0,87 mln. eurų.

Savivaldybės biudžeto 34,88 mln. EUR išlaidose pagal valstybės funkcijas didžioji dalis visų išlaidų (įskaitant skolintas lėšas investicijų projektams finansuoti) tenka švietimui – apie 39 proc. visų išlaidų, socialinei apsaugai skiriama apie 22 proc. išlaidų.

31 paveikslas. 2022 metų Savivaldybės biudžeto asignavimų struktūra pagal programas.
Šaltinis: Joniškio savivaldybė.

⁵³ www.joniskis.lt.

Projekto finansiniame modelyje numatytas preliminarus savivaldybės mokėtinas 475 tūkst. EUR metinius mokėjimus (be PVM, arba 574,75 tūkst. EUR su PVM), metinis dydis sudaro apie 1,65% metinio savivaldybės biudžeto (išlaidų). Už šią sumą Savivaldybė taip pat per metus gautų:

- 750 naudojimosi aerobikos sale valandų;
- 250 naudojimosi treniruoklių sale valandų;
- 950 val. naudojimosi baseinu valandų;
- 1700 val. naudojimosi universale sporto sale valandų.

Metiniai mokėjimai potencialiam Privačiam subjektui gali būti mokami:

- atlaisvinus Sporto centro lėšas už dabar naudojamos kitos infrastruktūros eksploataciją;
- alokuojant išlaidas šiuo metu nukreipiamas analogiškai veiklai finansuoti, atlaisvinant lėšas sporto infrastruktūros palaikomosioms investicijoms, mokėjimui už Objektą;
- optimizuoti šiai dienai Savivaldybės patiriamas išlaidas paslaugoms, analogiškoms teiktinoms Objekte;
- taupant lėšas kitoms, mažiau svarbioms ar ne prioritetinės sritims;
- iš NT mokesčio įplaukų padidėjimo, bei kitų pajamų sąlygoto biudžeto padidėjimo (2022 metų biudžeto augimas 2,12 mln. EUR).

Analizuojant kitų rodiklių rezultatus (vidinės gražos normos nuosavam kapitalui – 13,0%) galima teigti, jog Projektas Privačiam investuotojui būtų patrauklus. Be finansinių (atsipirkimo) argumentų, Privatus investuotojas turėtų vertinti ir šiuos investavimo motyvus:

- suplanavus pažangius Objekto inžinerinius sprendimus, taupiai naudoti energetinius išteklius eksploatuojant Objektą, taip sumažinant sąnaudas ir didinant Projekto gražą;
- apie 55% garantuotas mokėjimas iš viešojo subjekto biudžeto ženkliai sumažina Privataus subjekto pajamų svyravimo ir Projekto atsipirkimo riziką.

Rekomendacijos pirkimo sąlygų rengimui:

- Projekto konkurso (skelbiamų derybų) metu suteikti teisę potencialiam Privačiam partneriui parinkti Objekto projekto sprendinius, siekiant maksimaliai optimizuoti objekto erdves, funkcionalumą, estetinius bei techninius sprendimus ir, tuo pačiu, mažinant investicijų bei Objekto aptarnavimo ir eksploatacijos kaštus (tačiau išlaikant reikalavimą minimaliems Projektu siekiamiems rezultatams);
- Projekto įgyvendinimo sąlygose siekiant eliminuoti Privataus subjekto nemokumo riziką, numatyti sukurto turto įkeitimą viešajam subjektui sutarties laikotarpiu, iki kol turtas bus perleistas Savivaldybei sutarties pabaigoje.
- Siūloma savivaldybės valandų laiko išdėstymą savaitės dienose numatyti kaip derybų objektą.
- Rekomenduojama Konkurso dalyviams leisti siūlyti trumpesnę nei 3 metų investicijų atlikimo terminą, iš anksto savivaldybės vardu parengiant projektavimo sąlygų sąvadą, sklypo topo nuotrauką ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų sąlygas, siekiant paspartinti projektavimo procesą bei sutrumpinti investicijų laikotarpį, taip didinant Projekto pelningumą.

8. IP DUOMENŲ SUVESTINĖ

Eil. Nr.	Investicijų projekto duomenys	Investicijų projekto duomenų aprašymas
	UNIVERSALIOS SPORTO SALĖS IR BASEINO KOMPLEKSO STATYBA IR VIEŠŪJŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS	
1.	Viešoji paslauga, kurios kokybei gerinti skirtas investicijų projektas	Infrastruktūros, kurioje vykdoma sporto, kaip neformalaus ugdymo, veikla, prieinamumo užtikrinimas.
2.	Projekto tikslas	<ol style="list-style-type: none"> i) sudaryti sąlygas kultivuoti plaukimo sporto šakas, ii) didinti šiuolaikinius visuomenės poreikius atitinkančio laisvalaikio užimtumo, sveikatinimo ir neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą Joniškio rajono gyventojams.
3.	Projekto uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užtikrinti plaukimo sporto infrastruktūros, kurioje, be sporto trenerių, gali būti vykdoma mokinių mokymo plaukti programa bei fizinio aktyvumo pratybos vandenyje visų amžiaus grupių gyventojams, prieinamumą. 2. Užtikrinti vidaus sporto infrastruktūros, kurioje vykdomos sunkiosios atletikos sporto treniruotės bei mėgėjiška sportinė gimnastikos visiems veikla, prieinamumą. 3. Užtikrinti 500 vietų salės infrastruktūros krepšinio (NKL reikalavimai), salės futbolo, rankinio, kovos sporto šakų ir sunkiosios atletikos varžyboms prieinamumą.
4.	Projekto veiklos	Statyti naują statinį (ar kelis statinius) ir jį (juos) eksploatuoti (tradicinė ranga arba VPSP būdu) – vienu ar keliais etapais.
5.	Geriausia alternatyva	Objekto vystymas pilna apimtimi
6.	Projekto pareiškėjas	Joniškio raj. savivaldybės administracija
7.	Projekto partneris (-iai)	-
8.	Projekto biudžetas, Eur	5 958 282,25 Eur be PVM
9.	Prašomas finansavimas, Eur	-
10.	Projekto įgyvendinimo vieta	Statybininkų g. 7, Joniškis.
11.	Projekto įgyvendinimo periodas	36 mėnesiai
12.	Partnerystės sutarties trukmė	18 metų

PRIEDAI

**1 priedas. Projekto IP ir PP rodiklių finansinė skaičiuoklė
(pridedama atskiru dokumentu)**

2 priedas. Projekto atitikimas teisės aktams

1. **Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas**
2. **Statybos techniniai reglamentai**
 - 2.1. STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“;
 - 2.2. STR 1.01.02:2016 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“;
 - 2.3. STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“;
 - 2.4. STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“;
 - 2.5. STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
 - 2.6. STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
 - 2.7. STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;
 - 2.8. STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“;
 - 2.9. STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“;
 - 2.10. STR 2.01.01(4):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Naudojimo sauga“;
 - 2.11. STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Apsauga nuo triukšmo“;
 - 2.12. STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“;
 - 2.13. STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ (aktuali redakcija);
 - 2.14. STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“;
 - 2.15. STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ (pakeitimai nuo 2014 10 02);
 - 2.16. STR 2.05.13:2004 „Statinių konstrukcijos. Grindys“;
 - 2.17. STR 2.05.20:2006 „Langai ir išorinės įėjimo durys“
 - 2.18. STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“
 - 2.19. STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ (aktuali redakcija)
 - 2.20. STR 2.01.11:2012 „Išorinės vėdinamos termoizoliacinės sistemos“
3. **Higienos normos**
 - 3.1. HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“
 - 3.2. HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“
 - 3.3. HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ (galioja nuo 2014 11 01)
 - 3.4. HN 105:2004 „Polimeriniai statybos produktai ir polimerinės baldinės medžiagos“
 - 3.5. HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametru norminės vertės ir matavimo reikalavimai“
 - 3.6. HN 80:2015 „Elektromagnetinis laukas gyvenamojoje aplinkoje. Parametru normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz–300 GHz radijo dažnių juostoje“ (nauja redakcija nuo 2015 11 01)
 - 3.7. HN 36:2009 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“ (aktuali redakcija)
 - 3.8. HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ (galioja nuo 2013 11 01)

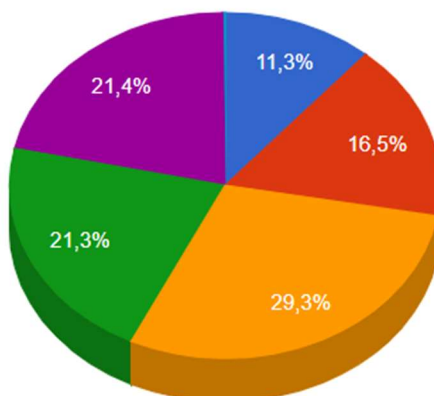
3 priedas. Gyventojų apklausos rezultatai.

Sporto/aktyvaus laisvalaikio paslaugų ir infrastruktūros poreikio tyrimas (2021-04-28).

Respondentų skaičius 1034 (anketa peržiūrėta 1770 kartų, pateiktą atsakymų 1034).

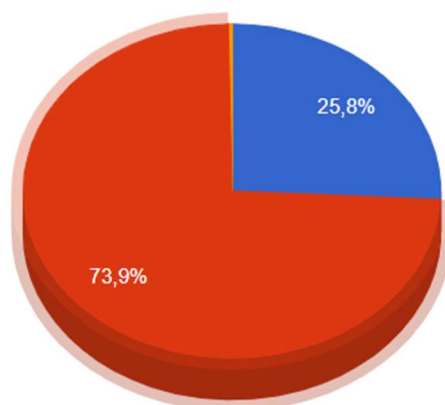
Jūsų amžius:

- Iki 20 m.
- 21-30 m.
- 31-40 m.
- 41-50 m.
- 51 m. ir daugiau
- Neatsakė į klausimą

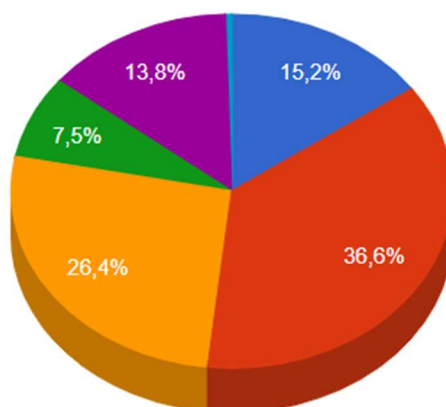
Jūsų lytis

- Vyras
- Moteris
- Neatsakė į klausimą

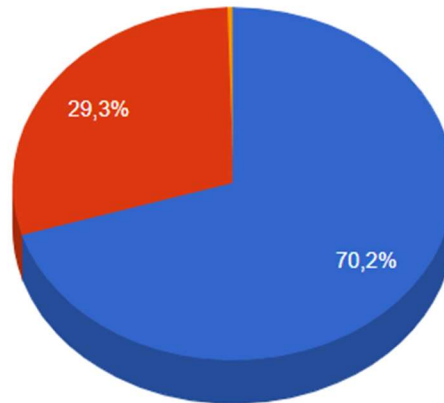
Ar dažnai užsiimate fizine veikla/sportuojate?

- 1 kartą per savaitę
- 2-3 kartus per savaitę
- > 3 kartus per savaitę
- 1-2 kartus per mėnesį
- Nesportuoju
- Neatsakė į klausimą

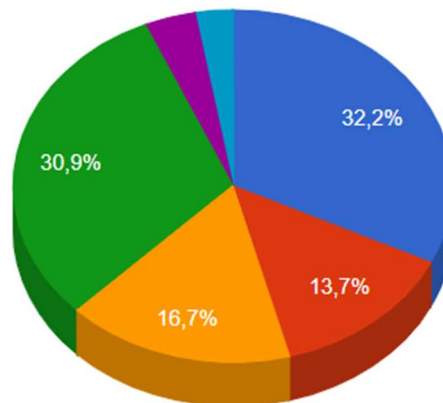
Kaip dažniausiai leidžiate laisvalaikį?

- Aktyviai (iškylos, sportas ir kt.)
- Pasyviai (knygų skaitymas, TV žiūrėjimas ir kt.)
- Neatsakė į klausimą

Kas Jus paskatintų dažniau naudotis sporto paslaugomis?

- Didesnis paslaugų pasirinkimas
- Geresnė paslaugų kokybė
- Mažesnės paslaugų kainos
- Modernesnės sporto infrastruktūros įrengimas
- Daugiau reklamos
- Kita

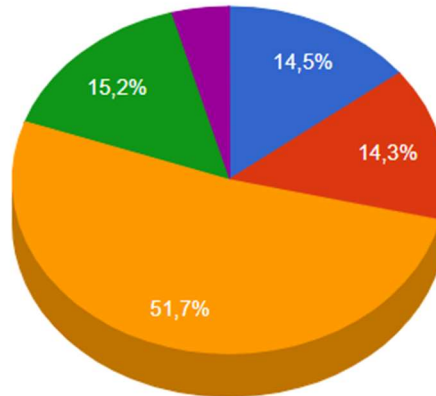

KITA: * Norėtusi pėsčiųjų tako Satkūnai-Plikiškiai atkarpoje, kad galėtų ir dviračiu pasiekti miestą saugiai

*Joniškiui reikia šiuolaikinio sporto klubo, uždaro baseino (imant pavyzdį iš Radviliškio) *Visos sąlygos sportuoti ***Baseinas** (*populiariausias, 6 atsakymai*) *Trūksta saugaus keliavimo dviračiais maršrutu Joniškis-Žagarė galimybės * Karatė sporto salė su visa reikiama įranga *Sporto paslaugos neturi jokios įtakos mano pasirinkimui sportuoti. *Vaikščiojimo takai *Daugiau dviračių takų *Futbolo aikštės su dirbtine danga *Specialistai išmanantys sporto naudą ir šaką *profesionalūs treneriai *Gera kompanija; įkvepiantis sportui žmogus; kaime pasirinkimo nėra: arba treniruokliai bendruomenės, arba šiaurietiškos lazdos :(*Sutvarkyti kiemai melioratorių, įrengtos sporto aikštelės treniruokliai *Reikia išvalyti bent 1 Joniškio mieste vandens telkinį, kad nereiktų plaukioti per žoles *Irenkite lauko teniso kortus(ideja) *Užtektų, kad atsidarytų sporto klubai

Kokių sporto paslaugų trūksta Jonišio rajone?

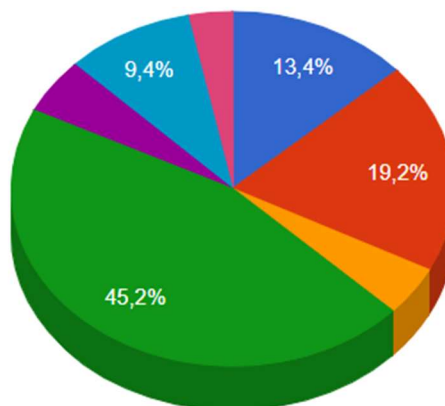
- Sporto klubų
- Asmeninių trenerių
- Baseino
- Sporto salių
- Kita

KITA: * Modernaus baseino * Vietų pritaikytų aktyviai veiklai lauke * takų pėstiesiems ir dviratininkams *Per daug sporto šakų.* Krepšinio aikščių *Kaimuose lauko treniruokliu *Dirbtinės dangos (žolės) aikštelių. *Universalaus sporto centro *Sutvakytų sporto aikštelių miesteliuose *Visko. Pradedant nuo sporto salių, asmeninių trenerių baigiant tuo baseinu, kuris Joniškyje yra neįmanomas *Karate sporto salės su visa reikiama įranga. *Lauko teniso korto ir lauko teniso sienos *Daugia funkcinės sporto salės *Sporto būrelių vaikams *Sporto paslaugomis nesinaudoju. *Šunų vedžiojimo takų, aikštelių *Apgalvotų dviračių ir pasivaikščiojimo trasų įrengimo poilsio zonose ar kitose tam patogiose, bet nepritaikytose miesto vietose. *Infrastruktūros lauko teritorijose. *Poilsio zonu parkuose *Uždaro sporto komplekso, kuriame būtų galima rengti aukščiausios klasės sporto rungtynes, kaip salės futbolas, rankinis, salės tinklinis ir t. T. *Stadionų, vaikų žaidimų aikštelių, kartingų trasos, lauko teniso aikštelių *Dirbtinės futbolo aikštės *Ledo *Niekas netrūksta, reikia tik noro sportuoti *Bėgimo/vaikščiojimo tako aplink Jonišio tvenkinius. *Aikštelių prie daugiabučių *Žagarėje modernios krepšinio aikštelės [labai] *Sporto aikštelių. Crossfit salė. *Apšvietimo take Bariūnai-Joniškis *Basų kojų takas *Bėgimui tinkamu misko takeliu *Viešų erdvių pritaikytų judėti visai šeimai kartu *Auto/moto sporto *BOKSO! Takelių dviračių!!!! *Parke spec tako su kalneliais riedutininkams, riedlentininkams, paspirtukininkams *

Kokių sporto šakų treniruočių nepakanka/trūksta mokyklinio amžiaus vaikams?

- Lengvosios atletikos
- Lauko teniso
- Sunkiosios atletikos
- Plaukimo
- Rankinio
- Kovos menų
- Kita

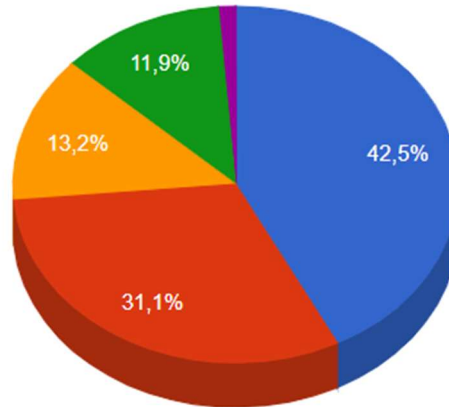

KITA: *Treniruoklių *Modernaus baseino pritaikyto sportui bei bendruomenės poreikiams *Šachmatų, orientavimo * **Futbolo, Futbolo trenerio (populiariausias, 13 atsakymų)** *Žolies riedulio *Krepšinio *Tinklinio *Dviračių takelių *masinio vaikų įtraukimo į sportinę veiklą *Bėgimo, mankštos. Sporto teorijos. *Čiuožimo *Kuo didesnė sporto šakų pasiula tuo didesnis pasirinkimas žmonėms *

Šokių *profesionalių futbolo ir krepšinio treneriuočių *Sveikatinimo programų *Gimnastikos *Aerobika
*Pradinių klasių vaikams, ikimokyklinio amžiaus vaikams treneriu, nors kokios sporto šakos, prieinamumas. Turiu omenyje ne Jonišio miestą *Jogos *Gimnastikos/choreografijos/sportinių šokių
*Stalo teniso *Riedlenčių parko, nes esamos rampos atrodo gėdingai *Jojimo

Kokių sporto paslaugų nepakanka/trūksta suaugusiems?

- Baseino
- Universalios sporto komplekso
- Grupinių užsiėmimų
- Individualių treneriuočių
- Kita

KITA: * Futbolo, tinklinio * Sporto paslaugos turėtų priartėti prie gyvenamosios aplinkos, o ne koncentruotis rajono centre *Prie baseino perdengti bėgimo takus, kad šalia galėtų bėgti ir šunys
*Kovos menu *Pažintinio tako prie baseino iki 8km *Lauko treniruokliu *Ledo *Futbolo *Dirbtinės dangos futbolo aikštė *Crossfit *lauko teniso!!!!!! Visiems - vaikams, paaugliams, suaugusiems
*Jogos *Lengvosios atletikos užsiėmimų suaugusiems *Jojimo *Trūksta dviračių takų

Kaip vertinate esamą sporto paslaugų pasiūlą Jonišio rajono savivaldybėje?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Visiškai pakanka	17	1.6%
Pakanka	289	27.9%
Visiškai nepakanka	610	59.0%
Trūksta sporto paslaugų. Kokių?	99	9.6%
Neatsakė į klausimą	19	1.8%

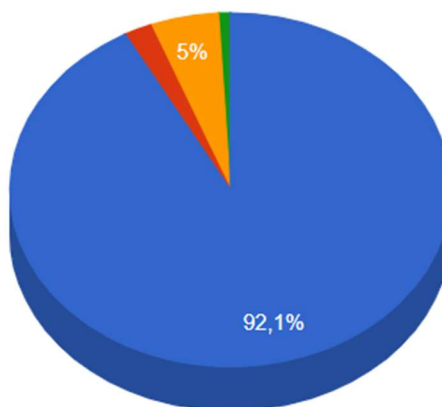
Nuomonės: ***Plaukimo/Baseino** (*populiariausias, 63 atsakymai*) *Paslanokesnio darbo laiko
*Norėtusi modernaus sporto centro su baseinu. *Trūksta sveikatinimui skirtų paslaugų *Trūksta vandens sporto paslaugų ir ėjimo takų * Neturime sporto komplekso * Nėra baseino, sporto salės, lengvosios atletikos takelių ir t.t. kurie būtų po vienu stogu *Būtų smagu, kad būtų specializuota karatė salė *Masinių sporto renginių organizavimo *pagrinda sudaro sunkioji atletika bei krepšinis. Tuo tarpu is kovos menu tik imtynes, lauko tenisui truksta treneriu o baseinas tikrai atgaivintu krasta. *Teniso kortų *Sporto trenerių ir sporto klubų *Vyresnio amžiaus žmonėms užsiėmimų su treneriu * Lauko treniruoklių trūksta * Pačiame Jonišio mieste pasiūla gal ir yra, bet pvz Žagarėje trūksta visiems, nuolatinių užsiėmimų *Trūksta lauko teniso trenerių *Lauko teniso kortu, kuriuose galetu zaisti norintys ir megstantys tenisa žmones

Kaip vertinate Joniškio rajone esančią sporto infrastruktūrą?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Gera (išvystyta, kokybiška)	50	4.8%
Vidutiniška (nepakankamai išvystyta, kokybė vidutiniška)	675	65.3%
Labai prasta (mažai išvystyta, nusidėvėjusi)	299	28.9%
Neatsakė į klausimą	10	1.0%

Ar Jūsų nuomone reikalingas naujas sporto infrastruktūros objektas Joniškio mieste?

- Taip
- Ne
- Neturiu nuomonės
- Neatsakė į klausimą

Kokio naujo sporto infrastruktūros objekto, Jūsų nuomone, reikėtų?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Universalaus sporto komplekso (įvairios sporto šakos po vienu stogu)	620	30.9%
Baseino	839	41.8%
Modernios sporto salės	225	11.2%
Lauko sportui skirtos infrastruktūros	283	14.1%
Pakanka esamų sporto infrastruktūros objektų	15	0.7%
Kita	23	1.1%

KITA: * Bėgimo takai/dviračių takai * takų pėstiesiems ir dviratininkams *Reikalinga karate sporto salė, nes dabar tokios Joniškis visiškai neturi *Jeigu būtų reigiamas baseinas, tai šalia tobula būtų ir kitos sporto šakos *Būtinai, Joniškiui reikėtų sporto komplekso,nes dabar vieni kitiems lipa ant galvų dėl salės.Nenormalu, jeigu mokinys treniruotę baigia 21 val. *Dengto futbolo maniežo *Pažintinių takų *įrengtų dviračių takų *prie joniškio tvenkinio stadiono atnaujinimo *Ledo arenos *Dirbtinės futbolo aikštės *Crossfit box'as *Teniso kortų

Kaip dažnai lankytumėtės baseine, jei toks objektas būtų Joniškio mieste?

Atsakymo variantai	Kiekis	Santykis
Kasdien	75	7.3%
2 kartus per savaitę	507	49.0%
1 kartą per savaitę	279	27.0%
1 kartą per mėnesį	90	8.7%
1 kartą per kelis mėnesius	44	4.3%
Nesilankyčiau. Nurodykite priežastis	33	3.2%
Neatsakė į klausimą	6	0.6%

Nesilankyčiau. Nurodykite priežastis: *Nemėgstu vandens ir jo telkinių *Nėra poreikio
*Nesilankyčiau, nes nepatinka plaukimas * NEs Jis būtų Joniškioje, o aš gyvenu ne ten *Jei būtų švaru ir priimtina kaina *Perteklinė ir itin brangi infrastruktūra. Investicijas galima panaudoti alternatyvioms sporto šakoms. *Nemėgstu *Nemožu plaukti *neaktualu *Nesilankyčiau, nes tokia veikla nedomina *vandens baimė *Jau yra akmenėje *Esu alergiška chloraminui *Priklausytų nuo kainos. *nesilankyčiau, nes esu žagarietis čia daug "baseinų" *Tingėčiau * Priklausys nuo vandens kokybės *nemoku plaukti

4 Priedas

Kelionių išlaidų dengimo, paslaugų dalinio kompensavimo dėl trūkumo teritorijoje finansinis vertinimas

Baseinas	Lankytojų skaičius	Vežimas autobusais (7 €)	Bilieto kompensavimas (6 €)	Viso:
Senjorų ir neįgaliųjų sveikatinimas	7560	52 920 €	54 886 €	107 806 €
Bendrojo lavinimo mokyklų poreikiai	11340	79 380 €	82 328 €	161 708 €
Sporto centro grupės, NVŠ krepšeliai	10584	74 088 €	- €	74 088 €
Komercinė	7560	52 920 €	- €	52 920 €
Komercinė	9153	64 071 €	- €	64 071 €
				460 593 €

JONIŠKIS - ŠIAULIAI

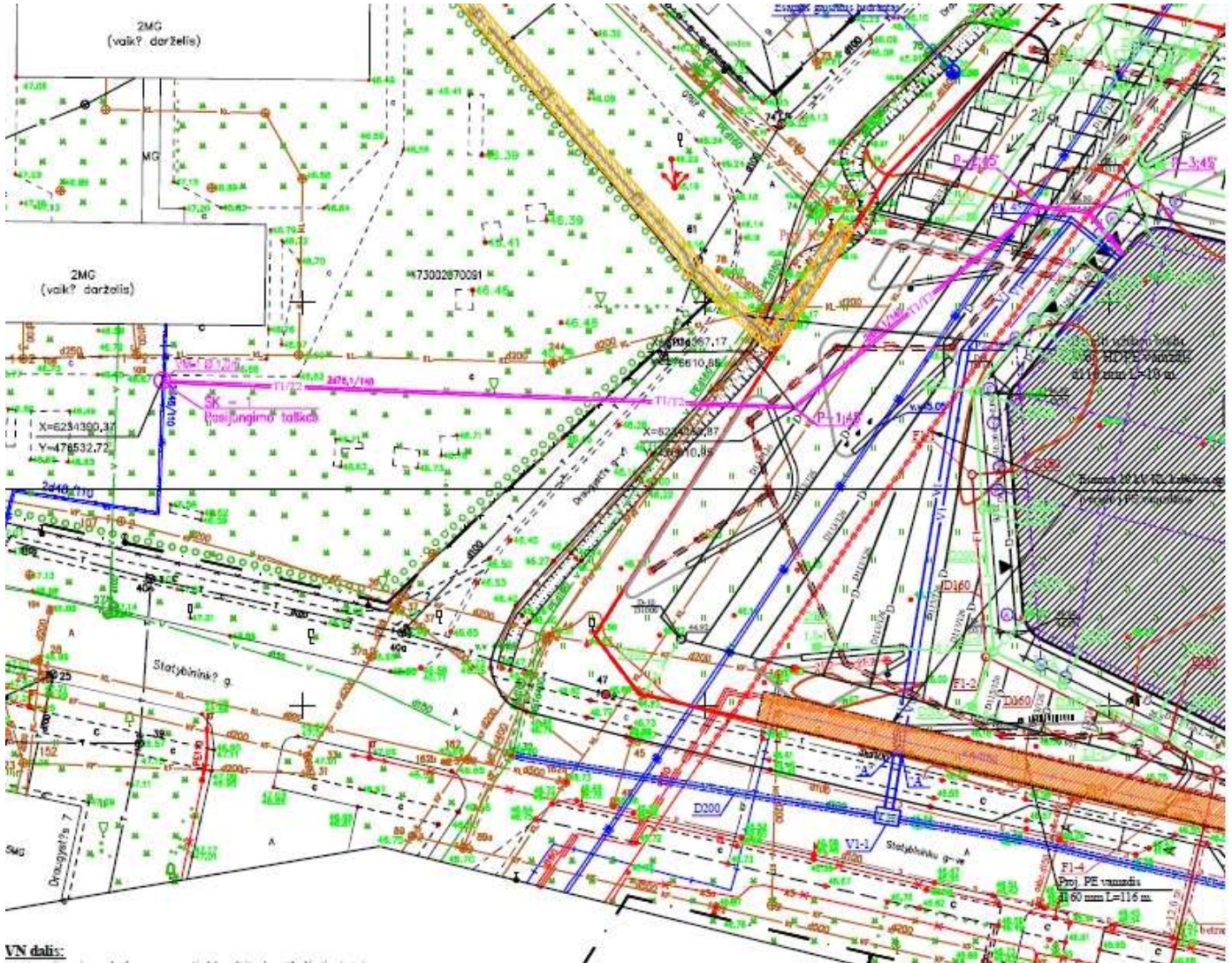
Pasirinkite kelionę pirmyn

PIRMYN Keisti bilietą → Žagarė - Joniškis - Šiauliai - Kėdainiai - Kaunas 2021-12-14 14:10 - 14:50 4,00 €	ATGAL Keisti bilietą → Kaunas - Kėdainiai - Šiauliai - Joniškis - Žagarė 2021-12-23 09:45 - 10:25 3,20 €
---	--

Pirkti <https://www.autobusubilietai.lt/>, prieiga 2021 11 29

Išvada: vien baseino infrastruktūros kelionių išlaidų dengimo, paslaugų dalinio kompensavimo dėl trūkumo teritorijoje sąnaudos yra tapačios metiniam mokėjimui už viso Objekto (be sporto salių, multifunkcinės salės) sukūrimą ir eksploataciją. Todėl veikla „Kelionių išlaidų dengimas, paslaugų dalinis kompensavimas dėl trūkumo teritorijoje“ finansiskai nepriimtina.

4 Priedas Vandentiekio ir šilumos tramos prisijungimo taškai

Šaltinis: 2016 metų techninis projektas.